

universiteit
▶▶ hasselt

De Veiligheidsscan 2011

Resultaten van de politiezone Tongeren-
Herstappe

Sofie Hennau

Maarten Van Craen

Johan Ackaert

Centrum Overheid en Recht

Universiteit Hasselt

2012

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Dankwoord	5
Inleiding.....	6
1. Het onderzoeksproces	9
1.1 Inleiding.....	9
1.2 Onderzoeksmethoden en -technieken	9
1.3 De praktijk: van steekproeftrekking tot dataset	10
1.3.1 Voorbereiding en veldwerk	10
1.3.2 De gerealiseerde enquêtes	10
1.3.3 Coderen en controle	11
1.3.4 Vergelijking databestand – populatie	11
1.4 Over de interpretatie van de gegevens.....	13
1.4.1 De onderzoekseenheden	14
1.4.2 Over- en onderrapportering.....	14
1.4.3 Aangiftegedrag	14
1.4.4 Het beoordelen van algemene percentages.....	15
1.4.5 Samenhang	15
1.4.6 Vergelijkingspunten.....	15
2. Slachtofferschap.....	16
2.1 Inleiding.....	16
2.2 Slachtofferschap in de eigen stad/gemeente en de eigen buurt	16
2.3 Verschillen tussen wijken	18
2.4 Profiel van de slachtoffers	21
3. Inbraakpreventie.....	24
3.1 Inleiding.....	24
3.2 Beveiliging van de woning	24
3.2.1 Algemeen.....	24
3.2.2 Wie wil woning extra laten beveiligen?	26
3.2.3 Wie heeft informatie vergaard over woningbeveiliging?	28
3.3 Woningtoezicht	30
3.4 Technopreventief advies.....	31
4 Verkeer	33
4.1 Inleiding.....	33
4.2 Verkeersproblemen in de zone	33

4.2.1	Algemeen.....	33
4.2.2	Beleving van verkeersproblemen naar geslacht en leeftijd.....	35
4.2.3	Verkeersproblemen per wijk.....	38
4.3	Verkeersvoorzieningen in de zone.....	40
4.3.1	Algemene tevredenheid.....	40
4.3.2	Tevredenheid over voorzieningen naar geslacht en leeftijd.....	42
4.3.3	Verkeersvoorzieningen per wijk.....	43
4.4	Alcohol- en snelheidscontroles.....	47
4.4.1	Alcoholcontroles.....	47
4.4.2	Snelheidscontroles.....	49
5	Leefbaarheidsproblemen.....	52
5.1	Inleiding.....	52
5.2	Overlastervaringen.....	52
5.2.1	Algemene cijfers.....	52
5.2.2	Wie stoort zich aan wat?.....	54
5.3	Vier specifieke leefbaarheidsproblemen.....	57
6	(On-)veiligheidsgevoelens.....	59
6.1	Inleiding.....	59
6.2	Het onveiligheidsgevoel in de buurt.....	59
6.2.1	Algemene cijfers.....	59
6.2.2	Wie voelt zich (on-)veilig in de buurt?.....	60
6.3	Het onveiligheidsgevoel in de stad/gemeente.....	63
6.3.1	Algemene cijfers.....	63
6.3.2	Wie voelt zich onveilig in de stad/gemeente?.....	64
6.4	Mijddedrag.....	65
6.4.1	Algemene cijfers.....	65
6.4.2	Wie mijdt plaatsen?.....	68
7	Beoordeling van de politie.....	69
7.1	Inleiding.....	69
7.2	Beoordeling van de politie.....	69
7.2.1	Beoordeling van de politie in het algemeen.....	69
7.2.2	Beoordeling van de lokale politie.....	71
7.2.3	Wie heeft een positief beeld van de lokale politie? Wie een negatief?.....	73
7.2.4	Beoordeling van contact met de lokale politie.....	77
7.3	Vertrouwen in de politie.....	79
7.3.1	Vertrouwen in de politie t.o.v. vertrouwen in andere instellingen.....	79
7.3.2	Vertrouwen in de verschillende geledingen van de politie.....	80

7.3.3	Wie heeft (geen) vertrouwen in de lokale politie?	80
8	Prioriteiten van de bevolking	83
8.1	Inleiding.....	83
8.2	Prioriteiten	83
	Besluit	86
	Bijlage 1.....	89
	Bijlage 2.....	100
	Literatuurverwijzingen.....	110

Dankwoord

Een vragenlijst opstellen, enquêteurs motiveren of respondenten overtuigen om mee te werken: het zijn slechts enkele van de vele taken die uitgevoerd moeten worden om een grootschalige bevraging als de Veiligheidsscan succesvol te laten verlopen. Dit rapport zou dan ook nooit tot stand gekomen zijn zonder de medewerking van verschillende partners. Graag willen we hier de mensen bedanken die hun steentje hebben bijgedragen aan het slagen van dit project.

We waarderen zeer sterk de inzet van het provinciebestuur van Limburg. Het bestuur en de medewerkers van de provincie verdienen niet alleen een woord van dank voor het initiëren van deze derde editie van de Veiligheidsscan, maar ook voor de financiële middelen die zij uittrokken voor dit onderzoek. In het bijzonder bedanken we provinciegouverneur Herman Reynders en gedeputeerde Walter Cremers. Ook de inspanningen die Jo Wiertz en Geert Hasevoets leverden om de verschillende organisatorische en inhoudelijke aspecten op elkaar af te stemmen, waren van onschatbare waarde.

Daarnaast zetten we graag de medewerkers van de politiezone Tongeren-Herstappe in de kijker die ondersteuning boden in de verschillende fasen van het onderzoek. Zij leverden onder meer input bij het opstellen van de vragenlijst, motiveerden enquêteurs, coördineerden het veldwerk en waren verantwoordelijk voor de invoer van de enquêtes. Een bijzonder woord van dank gaat uit naar Dirk Sleewaert, die de lokale coördinatie van het onderzoek op zich nam. Samen met het provinciebestuur zorgde de politiezone mee voor de financiering van het onderzoek.

Onmisbaar voor het slagen van het onderzoek waren ook de 53 enquêteurs. Zonder hun inzet, enthousiasme en overtuigingskracht waren we er nooit in geslaagd voldoende personen te interviewen. Allemaal hartelijk bedankt!

Uiteraard hadden we dit project niet kunnen realiseren zonder de medewerking van de inwoners van de politiezone. Door tijd vrij te maken voor de enquêteurs en hun meningen en ervaringen te delen, leverden zij belangrijke informatie aan over de leefbaarheid en de veiligheid in de politiezone Tongeren-Herstappe. Wij willen hen graag bedanken en hopen ten eerste dat zij hiervan in de nabije toekomst de vruchten zullen plukken.

Tot slot richten we een woord van dank aan onze collega's Kris Vancluysen en Steven Lenaers voor hun technische ondersteuning bij het aanmaken en optimaliseren van het invoerscherm.

Inleiding

"Police at all times, should maintain a relationship with the public that gives reality to the historic tradition that the police are the public and the public are the police; the police being only members of the public who are paid to give full-time attention to duties which are incumbent upon every citizen in the interests of community welfare and existence."

Sir Robert Peel (1788-1850)

Hoewel bovenstaande ideeën van Sir Robert Peel, ex-premier van het Verenigd Koninkrijk en grondlegger van de Metropolitan Police in Londen, bijna twee eeuwen oud zijn, sluiten ze aan bij hedendaagse opvattingen rond politiewerk en -organisatie. Bij de meest recente politiehervorming van 1998 huldigden beleidsmakers immers de idee van gemeenschapsgerichte politiezorg of community (oriented) policing. Centraal in dit model staat de gedachte dat de gemeenschap een belangrijke rol kan spelen in het herkennen van haar veiligheidsbehoeften. Om zich snel een volledig beeld te kunnen vormen van wat leeft bij de burger met betrekking tot veiligheid, leefbaarheid en criminaliteit, is het dan ook belangrijk dat de politie middenin de samenleving staat en rekening houdt met de behoeften, prioriteiten en verwachtingen van de bevolking. De burger wordt met andere woorden niet alleen gezien als klant, maar ook als bron van informatie. Bovendien betreft de politie hem bij de zorg voor veiligheid en leefbaarheid (Bruggeman, Van Branteghem & Van Nuffel 2007).

Om de attitudes, verwachtingen en suggesties van de bevolking met betrekking tot het veiligheidsvraagstuk in kaart te brengen en de dienstverlening van de politiekorpsen te verbeteren, namen een aantal Limburgse zonechefs in 2003 het initiatief om een scanningsinstrument te ontwikkelen: de Veiligheidsscan. De eerste edities van deze grootschalige enquête, die ontwikkeld werd in samenwerking met de provincie Limburg en de Universiteit Hasselt, vonden plaats in 2003-2004 en 2006-2007. Een derde editie, waarvan dit rapport de neerslag is, werd in het najaar van 2011 georganiseerd. Aan de hand van een face-to-face enquête bij 933 inwoners uit de politiezone Tongeren-Herstappe geven we in dit rapport de perceptie weer van de bevolking over eventuele leefbaarheidsproblemen in de politiezone, slachtofferschap, (on-)veiligheidsgevoelens en over de verkeerssituatie in de zone. Verder gaan we na welke de beleidsprioriteiten zijn van de inwoners, hoe tevreden ze zijn over de politiediensten en in welke mate ze initiatieven nemen om de kans op woninginbraak te verkleinen. Dezelfde vragenlijst werd ook in zeven andere Limburgse politiezones afgenomen.

Bij het lezen van dit rapport is het belangrijk om rekening te houden met de maatschappelijke context op het moment van de bevraging: in het najaar van 2011 –de periode waarin de enquêtes werden afgenomen– werd de actualiteit beheerst door de berichtgeving over onregelmatigheden en interne twisten binnen het politiekorps van de politiezone HAZODI. Deze negatieve berichtgeving rond politiewerk en -organisatie heeft mogelijk de antwoorden van de respondenten beïnvloed. We denken hierbij in de eerste plaats aan de vragen die peilen naar het vertrouwen in en de beoordeling van de politie.

Hoewel we de fundamentele die werden gelegd tijdens de twee vorige edities als uitgangspunt hanteren, is deze derde editie niet simpelweg een herhaling: tijdens het opstellen van de vragenlijst werd rekening gehouden met bekommernissen van provinciale en lokale beleidsmedewerkers, alsook met nieuwe maatschappelijke noden.

Zo werden onder meer vragen opgenomen rond inbraakpreventie en wordt ook de houding ten aanzien van alcohol- en snelheidscontroles in deze editie grondiger tegen het licht gehouden. Anderzijds werden een aantal vragen die in de vorige editie niet langer een meerwaarde betekenden, geschrapt of aangepast. Ondanks deze wijzigingen werd gewaakt over de vergelijkbaarheid van de verschillende vragenlijsten: door de meerderheid van de vragen te behouden, wordt het mogelijk om evoluties op te sporen en eventuele veranderingen te analyseren. Bovendien kunnen we op deze manier nagaan of geleverde inspanningen het gewenste resultaat hebben opgeleverd.

Naast de flexibiliteit van de Veiligheidsscan vormt haar beleidsondersteunende karakter een tweede belangrijk kenmerk. De onderzoekers lieten zich niet alleen leiden door wetenschappelijke theorieën en conceptuele denkkaders, maar vertrokken daarentegen van de nood aan informatie in de politiezone over de ervaringen, houdingen en gevoelens van de inwoners. Deze informatie kan gebruikt worden voor het opstellen van het zonaal veiligheidsplan. Dit rapport vormt dan ook een belangrijke aanvulling bij de traditionele informatiebronnen waarop beleidsmakers zich baseren bij het uittekenen van het beleid (criminaliteitscijfers verzameld door politie en justitie, cijfers verzameld door andere stedelijke diensten, persoonlijke contacten, hoorzittingen...) en geeft hen een vollediger beeld van de veiligheid en de leefbaarheid in de politiezone. Het blijft echter de taak van lokale beleidsverantwoordelijken (politici en politie) om op basis van de verschillende informatiebronnen een performant beleid uit te tekenen. De Kimpe en Ponsaers (2006, p.126 aangehaald in Van Damme et al. 2010) verwoorden het als volgt: *"Het is goed dat de patiënt zijn mening gevraagd wordt omtrent de gezondheidszorg ... en dat de burger zijn mening mag geven omtrent de geboden politiezorg. Dat wil echter niet zeggen dat de patiënt in de plaats hoeft te treden van de geneesheer en een betere inschatting kan maken van de te verstrekken medische zorg. In dit voorbeeld lijkt de conclusie voor de hand liggend, in de sfeer van veiligheidszorg veel minder."*

Aangezien een correcte interpretatie van het voorgestelde cijfermateriaal van groot belang is, lichten we het onderzoeksproces in een eerste hoofdstuk toe. Op die manier kunnen de onderzoeksresultaten in de juiste context geplaatst worden. In een tweede hoofdstuk belichten we de problematiek rond slachtofferschap: we stellen ons de vraag hoeveel mensen het voorbije jaar slachtoffer werden en om welke delicten of incidenten het ging. Daarnaast onderzoeken we of er verschillen zijn naargelang het geslacht, de leeftijd en de woonwijk van de respondenten. In hoofdstuk drie onderzoeken we in welke mate inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe gebruik maken van diensten van de lokale politie om de kans op woninginbraak te verkleinen. We gaan ook na of mensen plannen hebben om hun woning bijkomend te beveiligen tegen inbraak.

De verkeersproblematiek wordt in een vierde hoofdstuk behandeld. We zoomen niet alleen in op de perceptie van mogelijke verkeersproblemen, maar nemen ook de tevredenheid over de voorzieningen in het verkeer onder de loep. Daarnaast gaan we in op de houding ten aanzien van alcohol- en snelheidscontroles. Een vijfde deel van het rapport onderzoekt de overlastproblematiek in de politiezone: we zoeken een antwoord op de vraag in welke mate specifieke leefbaarheidsproblemen voorkomen en/of het dagelijks leven in de buurt verstoren.

Hoe veilig voelen mensen zich in hun stad/gemeente en hun buurt? Voelen zij zich overdag veiliger dan in het donker? En zijn hierin verschillen waarneembaar naar geslacht, leeftijd en wijk? Dat zijn vragen die we in hoofdstuk zes trachten te beantwoorden. In hoofdstuk zeven zoomen we in op de tevredenheid van de burgers met

de werking van de politie. Niet alleen schetsen we de houding van de bevolking ten aanzien van de politiediensten, we gaan ook na hoe mensen die het voorbije jaar in contact gekomen zijn met de politie van hun stad of gemeente, deze contacten evalueren. Verder belichten we het algemene vertrouwen in de politie enerzijds en het vertrouwen in de verschillende geledingen van de politie anderzijds.

Aangezien de informatie uit dit rapport gebruikt wordt voor de opmaak van het zonaal veiligheidsplan en de gemeentelijke beleidsplannen, is het van belang om de prioriteiten van de burgers te kennen met betrekking tot leefbaarheid en veiligheid. Via open vragen peilden we daarom naar de problemen die de inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe opgelost willen zien in hun stad/gemeente enerzijds en in hun woonbuurt anderzijds. In hoofdstuk acht bespreken we deze verwachtingen. Tot slot vatten we de belangrijkste bevindingen van dit onderzoek samen in een besluit. Op die manier krijgen we een globaal beeld van de ervaringen, houdingen en verwachtingen van de inwoners.

1. Het onderzoeksproces

1.1 Inleiding

Het onderzoeksproces van deze derde editie van de Veiligheidsscan is grotendeels op dezelfde manier verlopen als tijdens de twee voorgaande edities. Aangezien we opnieuw kozen voor een toevalssteekproef in combinatie met face-to-face interviews, brengen we in de volgende paragrafen slechts de basisprincipes van de onderzoeksmethoden en -technieken in herinnering. Voor een uitvoerige bespreking van de onderzoeksmethodologie verwijzen we naar het boek *De veiligheidsscan. Instrument voor een lokaal veiligheids- en leefbaarheidsbeleid* (Van Craen & Ackaert 2006).

De belangrijkste wijziging bij deze derde Veiligheidsscan heeft betrekking op de vragenlijst: op basis van bevindingen uit vorige edities en rekening houdend met maatschappelijke ontwikkelingen en bekommernissen van beleidsmakers, werden nieuwe thema's opgenomen en minder relevante vragen geschrapt. In de eerste plaats werden vragen rond inbraakpreventie toegevoegd. Daarnaast werden de vragen naar de beoordeling van en het vertrouwen in de politie uitgediept en werd de houding ten aanzien van alcohol- en snelheidscontroles uitvoeriger bevraagd.

1.2 Onderzoeksmethoden en -technieken

Bij het uitvoeren van een bevraging is het belangrijk bijzondere aandacht te schenken aan de representativiteit van de steekproef. De cruciale vraag is: "Hoe goed weerspiegelen de opvattingen en de houdingen van de ondervraagden de opvattingen en houdingen van de gehele bevolking?". Om deze representativiteit zo goed mogelijk te benaderen zijn twee factoren van cruciaal belang: de omvang van de steekproef en haar interne representativiteit.

Met betrekking tot de omvang is het belangrijk een voldoende grote steekproef te trekken: hoe meer respondenten ondervraagd worden, hoe kleiner de foutenmarge. Om de interne representativiteit van de steekproef te garanderen, dienen onderzoekers rekening te houden met de achtergrondkenmerken van de respondenten (o.a. leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, etnische achtergrond...). Deze dienen een betrouwbare afspiegeling te vormen van de achtergrondkenmerken van de gehele bevolking. Om de representativiteit van de steekproef gedurende het hele onderzoek te maximaliseren, kozen we voor een toevalssteekproef in combinatie met het face-to-face interview.

Kenmerkend voor een toevalssteekproef is dat de selectie van de respondenten volledig op basis van het toeval gebeurt. Elke persoon heeft met andere woorden even veel kans om opgenomen te worden in de steekproef. Voor de Veiligheidsscan werd de toevalssteekproef getrokken uit de bevolkingsregisters van de gemeenten die deel uitmaken van de politiezone Tongeren-Herstappe, i.c. Tongeren en Herstappe. Daarbij werden twee voorwaarden in acht genomen. Om er zeker van te zijn dat personen voldoende op de hoogte zijn van het reilen en zeilen in hun politiezone, beslisten we om inwoners die minder dan een half jaar in de stad/gemeente woonden, vooraf uit het bevolkingsbestand te verwijderen. Daarnaast bakenden we een leeftijdsgrens af: alleen personen tussen 15 en 80 jaar werden opgenomen in het bestand. Een controle achteraf naar leeftijd en geslacht bevestigde het uitgangspunt dat de toevallig samengestelde steekproef een betrouwbare afspiegeling vormt van de bevolking in de politiezone.

Om de oorspronkelijke representativiteit van de steekproef tijdens het veldwerk zo goed mogelijk te bewaren, werden de gegevens verzameld aan de hand van face-to-face interviews. Respondenten werden met andere woorden persoonlijk gecontacteerd door de enquêteurs en interviews werden persoonlijk afgenomen. Door op deze manier te werk te gaan, kunnen enquêteurs er strikt op toezien dat alleen de mensen uit de steekproef geïnterviewd worden. Bovendien heeft het persoonlijk contact met de interviewer een positieve invloed op de respons: enquêteurs kunnen uitleg geven bij het opzet en de doelstellingen van het onderzoek en twijfelaars over de streep trekken om deel te nemen.

1.3 De praktijk: van steekproeftrekking tot dataset

1.3.1 Voorbereiding en veldwerk

Bij de voorbereiding en het uitvoeren van het veldwerk namen medewerkers van de politiezone Tongeren-Herstappe een groot aantal taken voor hun rekening. In de eerste plaats was de politiezone verantwoordelijk voor het aanleveren van het bevolkingsbestand op basis waarvan de steekproeftrekking gebeurde. Samen met de provincie Limburg stond zij tevens in voor het versturen van de aankondigingsbrieven naar de geselecteerde respondenten. In de aanloop naar het veldwerk rekruteerden de lokale coördinator en medewerkers van de politiezone enquêteurs, verdeelden de respondenten over de enquêteurs en maakten de interviewmapjes klaar. De lokale coördinator was het rechtstreekse aanspreekpunt voor de enquêteurs, volgde de interviewers op, zocht vervangers voor enquêteurs die afhaakten en bezorgde regelmatig een stand van zaken aan de onderzoekers.

Ook de medewerkers van de provincie Limburg namen een belangrijke rol op zich in de aanloop naar het veldwerk. Zo legden zij de taakverdeling contractueel vast en maakten zij pasjes voor de enquêteurs. Daarnaast kopieerden zij de vragenlijsten, contactbladen en aankondigingsbrieven. Bovendien ondertekende de gouverneur de brieven en leverde de provincie enveloppen om ze te versturen. Verder werd een medewerker van de provincie aangesteld als contactpersoon. Respondenten konden bij hem terecht indien ze bijkomende informatie wensten over het onderzoek of niet wensten mee te werken. Gedurende het hele onderzoek waren medewerkers van de provincie bereikbaar voor terugkoppeling en afstemming.

De onderzoekers van de Universiteit Hasselt stonden in voor de wetenschappelijke ondersteuning van het project. Naast het trekken van de effectieve en reservesteekproeven, verzorgden zij briefings voor de veldwerkcoördinatoren en de enquêteurs. Daarnaast leverde de universiteit een aantal documenten aan voor de interviewers, alsook een invoerscherm voor het invoeren van de afgenomen enquêtes. Tijdens het veldwerk was één onderzoeker bereikbaar voor vragen of opmerkingen over het onderzoek.

1.3.2 De gerealiseerde enquêtes

Om de verschillende topics tot op wijkniveau te kunnen analyseren, werd de steekproef van de politiezone Tongeren-Herstappe op voorhand bepaald op 1000 respondenten. Tussen 15 oktober 2011 en 19 december 2011 trokken 53 enquêteurs op pad om de 1000 geselecteerde respondenten te interviewen. Tabel 1 geeft een overzicht van de respons.

Tabel 1: Respons

	N	%
Respondenten van de effectieve lijst	666	71,4
Respondenten van de reservelijst	267	28,6
Totaal	933	100

In totaal interviewden de enquêteurs 933 respondenten. Van hen behoort 71% tot de effectieve steekproef, wat een hoog percentage is. Billiet (1993) spreekt over een streefcijfer van 65%, maar dit is de norm van bijna twintig jaar geleden. Het is niet zeker of dit percentage vandaag nog de standaard is omwille van de inflatoire groei van commerciële enquêtes en peilingen die de geloofwaardigheid van enquête-instrumenten en de bereidheid tot medewerking ondermijnen.

Uiteraard was het niet mogelijk om iedereen van de effectieve steekproef te bevragen: zieken, mensen die in het buitenland verbleven op het moment van de bevraging of respondenten die geen interesse hadden om mee te werken, dienden dan ook vervangen te worden door personen uit de zogenaamde reservesteekproef. Deze werd op dezelfde manier getrokken als de effectieve steekproef en telde bijgevolg ook 1000 mensen. De enquêteurs kregen de opdracht om de niet-bereikbare respondenten te vervangen door mensen met ongeveer dezelfde achtergrondkenmerken. Concreet werd gevraagd om in de mate van het mogelijke vervangers te kiezen van ongeveer dezelfde leeftijd, hetzelfde geslacht, dezelfde wijk en dezelfde etnische afkomst als de 'oorspronkelijke' respondent.

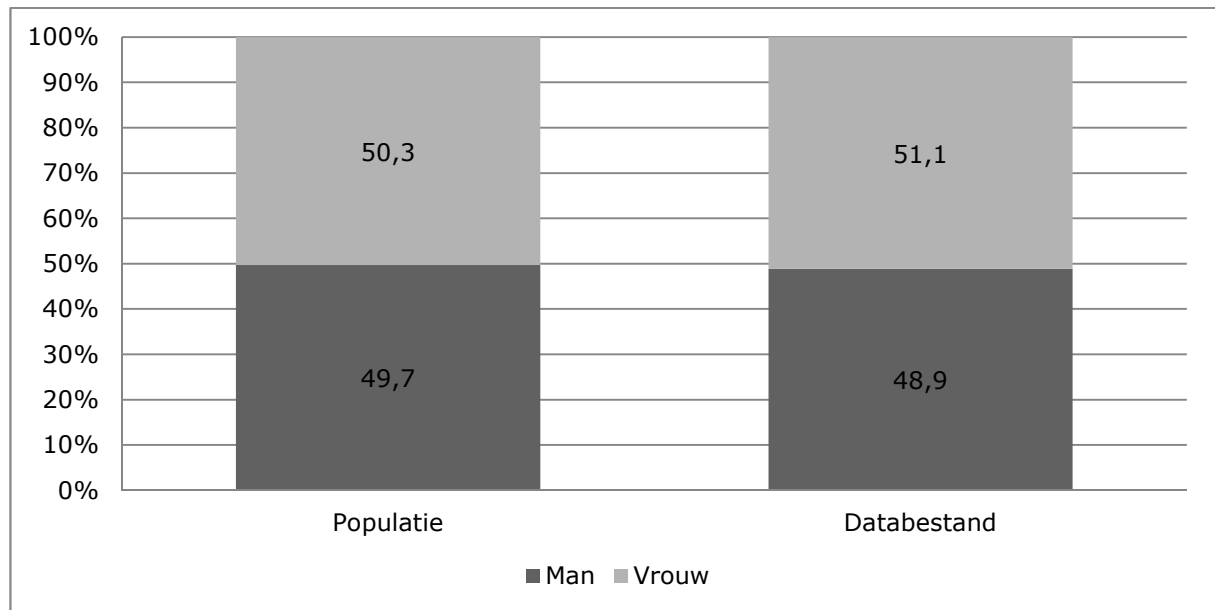
1.3.3 Coderen en controle

Na afloop van het eigenlijke veldwerk voerden medewerkers van de politiezone Tongeren-Herstappe de verzamelde gegevens in een databestand in. Om er zeker van te zijn dat de enquêteurs de enquêtes wel degelijk hadden afgenomen bij de geselecteerde respondenten werden enkele controles uitgevoerd. Dit was op voorhand afgesproken met de enquêteurs. Concreet werden alle enquêtes in eerste instantie gescreend op onjuistheden. Daarnaast werd het werk van de enquêteurs telefonisch gecontroleerd. Op die manier kwam aan het licht dat een enquêteur zijn werk niet (volledig) naar behoren hadden uitgevoerd. Ten gevolge hiervan werd één enquête verwijderd uit het aangeleverde databestand (934-1=933).

1.3.4 Vergelijking databestand – populatie

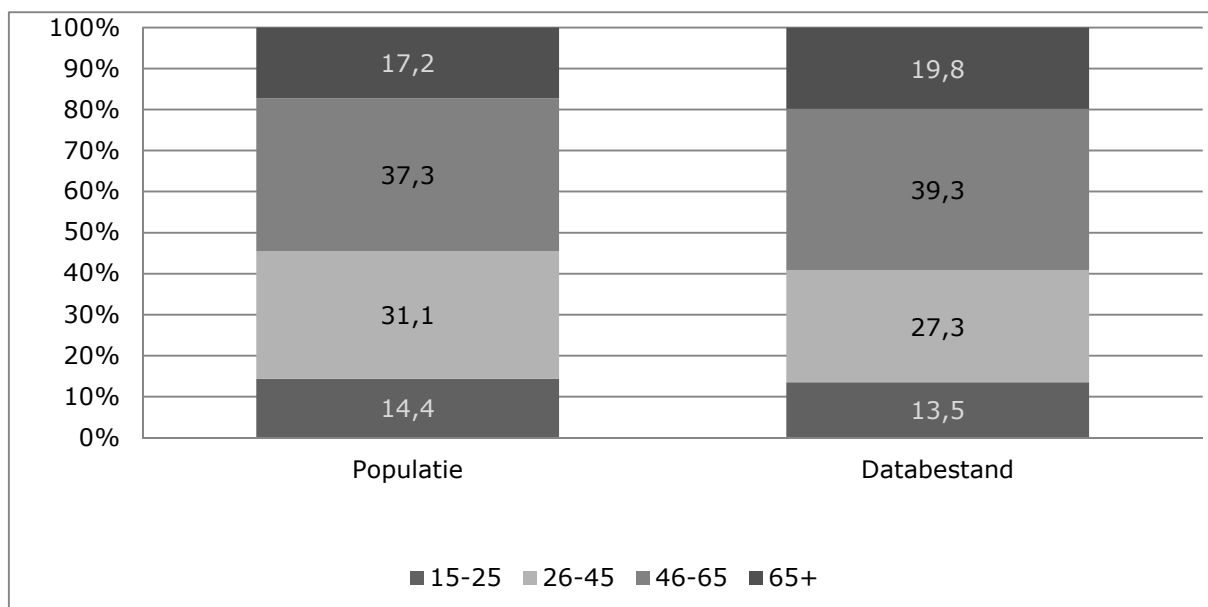
Ook als men tijdens het hele onderzoek permanent aandacht schenkt aan de representativiteit van de steekproef, is het mogelijk dat de groep geïnterviewde respondenten geen perfecte afspiegeling vormt van de populatie. Niet alleen de vervanging van respondenten uit de effectieve steekproef, maar ook de 67 niet-uitgevoerde enquêtes, kunnen een vertekening veroorzaken. Om na te gaan of dat het geval is en om eventuele afwijkingen te kunnen remediëren, vergelijken we de totale groep van geïnterviewde respondenten met de populatie op basis van de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd en wijk.

Figuur 1: Vergelijking databestand (N=933) en populatie (N=24277) naar geslacht

Uit figuur 1 blijkt dat het percentage mannen en vrouwen in ons databestand nagenoeg identiek is aan de percentages uit de populatie ($\text{Chi}^2=0,254$; $\text{df}=1$; $p=0,614$). De interviewers zijn er met andere woorden goed in geslaagd om respondenten uit de effectieve steekproef die niet konden of wilden meewerken, te vervangen door respondenten uit de reservesteekproef van hetzelfde geslacht.

Figuur 2: Vergelijking databestand (N=933) en populatie (N=24277) naar leeftijd

De vergelijking van de leeftijdsverdeling toont aan dat personen tussen 26 en 45 jaar licht ondervertegenwoordigd zijn in ons databestand, 45-plussers zijn licht oververtegenwoordigd ($\text{Chi}^2=9,564$; $\text{df}=3$; $p=0,023$). Allicht heeft de iets lagere respons bij mensen tussen 26 en 45 jaar te maken met het feit dat veel van hen het druk hebben met hun professionele carrière en met de zorg voor hun (jonge) kinderen.

Om deze kleine vertekening te corrigeren, zullen we de data bij het analyseren wegen. Via deze techniek zorgen we ervoor dat de leeftjidsverdeling uit de populatie gerespecteerd wordt. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de gebruikte weegcoëfficiënten.

Tabel 2: Weegcoëfficiënten

15-25	1,066014864
26-45	1,138022675
46-65	0,947382049
65+	0,869173692

Tabel 3 geeft de verdeling weer van de wijkvariabele in de populatie en in ons databestand. We stellen vast dat de verschillende wijken naar hun inwonersaantal vertegenwoordigd zijn in ons databestand ($\chi^2=6,994$; $df=9$; $p=0,638$).

Tabel 3: Vergelijking databestand (N=933) en populatie (N=24277) naar wijk

	Aantal databestand	% Databestand	% Populatie
Achter de Statie	96	10,3	9,2
Broek-Elderen	72	7,7	8,5
Centrum	184	19,7	21,5
Henerik	62	6,6	6,7
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	118	12,6	12,4
Mal-Sluisen-Nerem	87	9,3	8,4
Nieuw Tongeren	103	11,0	11,4
Overrepen- Piringen	55	5,9	5,3
Paspoel	98	10,5	9,5
Vreren-Diets-Heur	58	6,2	7,1
Totaal	933	100	100

Aangezien de steekproef per wijk en gemeente getrokken werd in verhouding tot het inwonersaantal, bevatte ze slechts één inwoner uit Herstappe. Het is bijgevolg niet mogelijk om voor Herstappe afzonderlijke analyses uit te voeren.

1.4 Over de interpretatie van de gegevens

Dit rapport bevat heel wat percentages. De interpretatie, de veralgemening naar de populatie en de vergelijking met politionele gegevens kunnen aanleiding geven tot moeilijkheden. Deze moeilijkheden kunnen te maken hebben met de aard van de onderzoekseenheden, gevaren van over- en onderrapportering, het aangiftegedrag van burgers, betrouwbaarheidsmarges die gerespecteerd dienen te worden, de samenhang tussen de variabelen en de nood aan vergelijkingspunten. We zetten de belangrijkste aandachtspunten kort op een rijtje.

1.4.1 De onderzoekseenheden

De respondenten werden op toevalsbasis geselecteerd uit de inwoners tussen 15 en 80 jaar die minstens een half jaar in de politiezone woonden. Bij bepaalde delicten (bijvoorbeeld inbraak) wordt echter niet een singulier individu getroffen, maar een volledig gezin. Om een schatting te maken van het aantal inbraken is het dus niet aangewezen om het percentage slachtoffers van inbraken te extrapoleren naar de totale bevolking. Deze omrekening is nog om een tweede reden af te raden: in dit rapport presenteren we voornamelijk prevalentiecijfers. Deze cijfers verwijzen naar het percentage respondenten dat minstens één keer een bepaald misdrijf heeft meegemaakt. Het feit dat sommige mensen meerdere keren slachtoffer werden van een bepaald misdrijf wordt bij de berekening van prevalentiecijfers niet mee in rekening gebracht.

1.4.2 Over- en onderrapportering

Om onder meer het slachtofferschap en de overlastproblematiek in kaart te brengen, hebben we vragen gesteld over gebeurtenissen die zich 'de voorbije 12 maanden' voordeden. Het is voor de respondent echter niet evident om alle gebeurtenissen exact te situeren in de tijd. Dit kan zowel aanleiding geven tot onder- als tot overrapportering. In de *Slachtofferenquête mijngemeenten* verwijzen Goethals, Fijnaut & De Boye (1996) naar onderzoeksresultaten van de Nederlandse criminoloog Van Dijk (1992). Hij besluit dat de kans op onderrapportering groter wordt naarmate de referteperiode langer is en de aard van de incidenten lichter. Omgekeerd kunnen de cijfers overschat zijn doordat zwaardere incidenten zoals inbraak en wagensdiefstal in het geheugen van mensen naar voren worden gehaald. Van Dijk gewaagt in dit verband van een mogelijke overschatting van 20 tot 25 procent.

1.4.3 Aangiftegedrag

Bij het vergelijken van enquêtegegevens met door de politiediensten opgestelde statistieken moet rekening gehouden worden met verschillen in het aangiftegedrag. Niet elk feit wordt even systematisch aan de politie gemeld. De onderzoekers die in 1996 de slachtofferenquête uitvoerden in de mijnstreek, spreken over een aangiftegedrag van 83% na inbraak in woningen, 97% na wagensdiefstal, 75% na diefstal uit een auto, 66% na fietsdiefstal en 79% na tasjesroof (Goethals, Fijnaut & De Boye 1996). Bovendien worden niet alle feiten waarvan de politie op de hoogte wordt gesteld, neergeschreven in een proces-verbaal. Er wordt aanvaard dat politiediensten over een zogenaamde discretionaire macht beschikken om te beslissen of zij al dan niet een proces-verbaal opstellen (Ponsaers X). Het verschil tussen de door de politie geregistreerde criminaliteit en de niet-geregistreerde criminaliteit wordt het 'dark number' genoemd. Naast de twee genoemde selectiemechanismen spelen nog andere filters en stimuli een rol: het reactieve of proactieve optreden van de politie in functie van de gestelde prioriteiten, de zichtbaarheid van misdrijven, de individuele motivatie van politiemensen ... (Ponsaers X). De resultaten van een goed opgezette enquête zullen de werkelijke criminaliteitscijfers benaderen, maar omwille van over- en onderrapportering zal men de realiteit nooit exact kunnen vatten.

1.4.4 Het beoordelen van algemene percentages

We interviewden niet elke inwoner uit de politiezone Tongeren-Herstappe, maar werkten met een steekproef. Bij de veralgemening van de weergegeven percentages naar de totale populatie moet dan ook aandacht geschonken worden aan betrouwbaarheidsmarges. Bij het bepalen van deze marges wordt rekening gehouden met het aantal respondenten, het antwoordpercentage op een bepaalde vraag en de gewenste betrouwbaarheid (doorgaans streeft men naar 95%). De formule voor de berekening van de betrouwbaarheidsmarges en concrete voorbeelden vindt u in het boek dat over de Veiligheidsscan verscheen (Van Craen & Ackaert 2006).

1.4.5 Samenhang

Bij kruistabellen worden de resultaten van een χ^2 -toets weergegeven. Deze toets test de samenhang tussen twee variabelen in een tabel.¹ De nulhypothese bij een χ^2 -toets is altijd dat er geen verband is tussen de variabelen. Als de kans (P) dat we de nulhypothese onterecht verwerpen kleiner is dan 5% ($P < .05$), dan verwerpen we de nulhypothese en besluiten we dat de twee variabelen samenhangen (er is sprake van een significante samenhang). We hanteren de norm $P < .1$ voor tabellen met een beperkt aantal respondenten in de cellen.

De χ^2 -toets zal vooral gebruikt worden om te testen of ervaringen en houdingen samenhangen met het geslacht en de leeftijd van de respondenten. Ook de samenhang met de wijkvariabele zal getoetst worden. Bij het interpreteren van de wijktabellen vragen we om volgende opmerkingen in het achterhoofd te houden:

- Men mag zich niet vastpinnen op de exacte wijkpercentages. Deze percentages zijn slechts indicaties die best aangevuld worden met en geïnterpreteerd worden via andere informatiebronnen.
- Hoewel de percentages voor de verschillende wijken soms erg uiteenlopen, kan het zijn dat het verband tussen de wijkvariabele en de andere variabele statistisch niet significant is. Deze vaststelling betekent niet per definitie dat er geen verschillen zijn tussen de wijken. Mogelijk kunnen we het verband statistisch niet bewijzen omdat de omvang van de steekproef in een aantal wijken beperkt is. Als percentages sterk uiteenlopen kan dit voor beleidsverantwoordelijken hoe dan ook een aanleiding zijn om via andere informatiekanalen (eigen cijfers, wijkagenten, hoorzittingen, wijkbabbels...) na te gaan welke concrete realiteit er achter de indicaties schuilgaat.

1.4.6 Vergelijkingspunten

Bij het interpreteren van enquêtes is het nuttig om vergelijkingspunten te zoeken. Aangezien de politiezone Tongeren-Herstappe ook deelnam aan de tweede editie van de Veiligheidsscan, kunnen die resultaten gebruikt worden als nulmeting en referentiepunt. In dit rapport trachten we de resultaten van 2011 zoveel mogelijk te vergelijken met de resultaten van 2006 en statistisch te testen of er sprake is van stijgende of dalende tendensen.

¹ De formule voor de berekening van de χ^2 -waarde vindt u in het boek *De Veiligheidsscan: Instrument voor een lokaal veiligheids- en leefbaarheidsbeleid* (Van Craen & Ackaert 2006).

2. Slachtofferschap

2.1 Inleiding

Hoeveel mensen zijn het afgelopen jaar in hun stad/gemeente of buurt slachtoffer geworden? En wat is het profiel van deze slachtoffers? Dat zijn de vragen die we in het voorliggende hoofdstuk trachten te beantwoorden. We vroegen aan de respondenten of zij de voorbije twaalf maanden slachtoffer zijn geweest van volgende misdrijven of incidenten:

- Diefstal van een wagen
- Diefstal uit een wagen
- Poging tot inbraak in een wagen
- Diefstal van een fiets
- Verkeersongeval
- Verkeersagressie
- Diefstal van een portefeuille of handtas
- Beschadiging of vernieling van bezittingen
- Geweld
- Dreiging met geweld
- Inbraak in de woning
- Poging tot inbraak in de woning
- Stalking
- Discriminatie op basis van afkomst

2.2 Slachtofferschap in de eigen stad/gemeente en de eigen buurt

Bij het analyseren groepeerden we de verschillende items tot de volgende categorieën:

- criminaliteit m.b.t. *wagens* (autodiefstal, diefstal uit een wagen of poging tot inbraak in een wagen)
- *fietsdiefstal*
- *tasjesroof* (diefstal van handtas of portefeuille)
- *inbraak woning* (inbraak in de woning of poging daartoe)
- *stalking*
- *discriminatie*

- *verkeer* (ongevallen en agressie)
- *geweld* (ondergaan en dreiging)
- *vandalisme* (beschadiging of vernieling van bezittingen)

Tabel 4 drukt het slachtofferschap uit in cijfers. De tabel bevat een globaal percentage ('slachtoffer') en een percentage per categorie. Het percentage in de categorie 'slachtoffer' is het percentage respondenten dat minstens één van de hoger vermelde feiten onderging. Verder maken we een onderscheid tussen slachtofferschap in de globale stad/gemeente en slachtofferschap in de woonbuurt. Voor elk item gingen we na of de respondenten er slachtoffer van werden in de globale stad/gemeente, dan wel in de eigen woonbuurt.² Voor de correcte interpretatie: de weergegeven cijfers op het niveau van de globale stad/gemeente bevatten ook de respondenten die slachtoffer werden in de eigen buurt.

Tabel 4: Slachtofferschap in de eigen stad/gemeente en woonbuurt³

	Woonbuurt			Stad/gemeente			Scan 2006	Scan 2011
	Scan 2006	Scan 2011	Chi ²	Scan 2006	Scan 2011	Chi ²	N	N
'Slachtoffer'	20,4	24,0	P=.061	33,7	40,2	P=.003	950	933
Geweld	2,2	3,5	P=.085	4,2	6,3	P=.040	950	933
Verkeer	7,2	7,9	NS	13,6	15,5	NS	950	933
Tasjesroof	0,8	1,0	NS	2,3	3,6	P=.090	950	933
Wagendelicten	3,8	2,3	P=.082	5,8	4,0	P=.081	806	809
Fietsdiefstal	1,2	1,4	NS	2,2	2,3	NS	683	641
Vandalisme	6,8	9,1	P=.069	10,4	13,1	P=.073	950	933
Braak	5,1	7,3	P=.044	5,1	7,3	P=.044	950	933
Discriminatie				3,3	5,3	P=.032	950	933
Stalking				2,5	4,4	P=.026	950	933

Bovenstaande tabel leert ons dat het percentage respondenten dat de 12 maanden voor de enquête in de eigen stad/gemeente slachtoffer werd van minstens één van de gemeten feiten in vergelijking met 2006 significant is gestegen: van 34% naar 40%. Kijken we naar de specifieke misdrijven, dan stellen we vast dat het percentage slachtoffers van (dreiging met) geweld, braak, discriminatie en stalking significant is toegenomen. Ook het percentage slachtoffers van tasjesroof en vandalisme lijkt gestegen, al zijn deze verschillen slechts significant op het .1-niveau. Het aantal meldingen van wagendelicten lijkt daarentegen afgenomen te zijn. Ook deze daling is slechts significant op het .1-niveau.

Bekijken we de resultaten op buurtniveau, dan stellen we vast dat de globale slachtoffersindex significant is gestegen in vergelijking met de vorige meting. Terwijl anno 2006 een op vijf respondenten de 12 maanden voor de enquête in de eigen woonbuurt slachtoffer werd van minstens één van de gemeten misdrijven of incidenten,

² Dit deden we niet voor 'stalking' en 'discriminatie' aangezien deze misdrijven vaak moeilijk territoriaal met buurten in verband gebracht kunnen worden.

³ De percentages voor 'wagendelicten' en 'fietsdiefstal' zijn berekend op het aantal respondenten dat een wagen/fiets bezit.

is dat cijfer in 2011 gestegen tot 24%. We merken op dat het aantal meldingen van (dreigingen met) geweld, vandalisme en braak significant zijn toegenomen. Net als op het niveau van de stad/gemeente, werden ook in de eigen woonbuurt minder mensen het slachtoffer van wangedelicten.

Tabel 4 geeft een beeld van de prevalentie van slachtofferschap in de politiezone Tongeren-Herstappe. De totale *prevalentiecijfers* ('slachtoffer') verwijzen naar het percentage *respondenten* dat minstens één van de opgesomde misdrijven of incidenten onderging. Mensen kunnen echter meerdere keren het slachtoffer worden van hetzelfde misdrijf/incident of kunnen het slachtoffer worden van verschillende misdrijven of incidenten. Daarom staan we ook even stil bij de totale *incidentiecijfers*. Incidentie verwijst naar het aantal ondergane *feiten* (per 100 inwoners). Bij de interpretatie van de totale incidentiecijfers is het belangrijk in het achterhoofd te houden dat de gevallen van discriminatie en stalking niet meegerekend worden in deze cijfers. Deze feiten zijn immers moeilijk exact te kwantificeren: het gaat vaak om een opeenvolging van voorvallen die met elkaar in verband staan.

Gemiddeld tellen we op het niveau van de globale stad/gemeente 99 feiten per 100 respondenten. In dit cijfer zijn de feiten verrekend die verband houden met tasjesroof, wangedelicten, fietsdiefstal, vandalisme, (poging tot) inbraak in de woning, (dreigen met) geweld, verkeersongevallen en -agressie. Op buurtniveau bedraagt het gemiddelde 55 feiten. Deze cijfers verschillen niet significant van de resultaten van 2006. Toen telden we gemiddeld 88 ondergane feiten per 100 inwoners op het niveau van de globale stad/gemeente. Op buurtniveau bedroeg dit gemiddelde 45 feiten.

Bij deze op het eerste gezicht misschien hoge cijfers is enige nuancering op zijn plaats. In de cijfers weegt het aantal gevallen van verkeersagressie zwaar door. Wanneer we de meldingen van verkeersagressie buiten beschouwing laten, tellen we op het niveau van de globale stad/gemeente 66 feiten per 100 inwoners. Op buurtniveau bedraagt het gemiddelde dan 42 feiten. Deze cijfers liggen significant hoger dan in 2006. De gegevens voor slachtofferschap van verkeersagressie buiten beschouwing gelaten, telden we toen gemiddeld 49 feiten per 100 respondenten op het niveau van de globale stad/gemeente. Op het niveau van de buurt ging het om 30 feiten.

2.3 Verschillen tussen wijken

In tabel 5 splitsen we het algemene slachtofferschap in de woonbuurt op per wijk van de politiezone. Inwoners uit Paspoel lijken op het eerste gezicht een groter risico te lopen om slachtoffer te worden in hun onmiddellijke woonomgeving. Voor de respondenten uit Overrepen-Piringen en Henerik lijkt dit risico het kleinst. Ondanks deze vaststellingen wijst de χ^2 -test niet op een significant verband tussen het algemene slachtofferschap in de buurt enerzijds en de wijkvariabele anderzijds. Mogelijk is het aantal geïnterviewde respondenten uit sommige wijken te laag om met voldoende zekerheid statistische conclusies te trekken.

Tabel 5: 'Slachtoffer' in de eigen buurt, naar buurt

	Niet	Wel	Totaal
Achter de statie	71 72,4%	27 27,6%	98 100%
Broek-Elderen	56 77,8%	16 22,2%	72 100%
Centrum	137 76,1%	43 23,9%	180 100%
Henerik	51 82,3%	11 17,7%	62 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	92 77,5%	27 22,5%	119 100%
Mal-Sluizen-Nerem	64 72,7%	24 27,3%	88 100%
Nieuw-Tongeren	81 79,4%	21 20,6%	102 100%
Overrepen-Piringen	46 83,9%	9 16,1%	55 100%
Paspoel	64 65,0%	35 35,0%	99 100%
Vreren-Diets-Heur	46 79,3%	12 20,7%	58 100%
Totaal Chi ² : NS	709 76,0%	224 24,0%	933 100%

Aangezien de percentages voor sommige delictcategorieën relatief laag zijn, is het niet mogelijk om voor alle misdrijven statistische verschillen tussen de wijken te onderzoeken. We voeren de chi²-test dan ook alleen uit voor slachtofferschap in het verkeer, vandalisme en inbraak. Onderstaande tabellen geven de resultaten weer.

Tabel 6: Slachtoffer verkeer in de eigen buurt, naar buurt

	Niet	Wel	Totaal
Achter de statie	88 89,8%	10 10,2%	98 100%
Broek-Elderen	65 91,5%	6 8,5%	71 100%
Centrum	174 96,7%	6 3,3%	180 100%
Henerik	56 90,3%	6 9,7%	62 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	109 91,6%	10 8,4%	119 100%
Mal-Sluizen-Nerem	81 92,0%	7 8,0%	88 100%
Nieuw-Tongeren	91 90,1%	10 9,9%	101 100%
Overrepen-Piringen	53 96,4%	2 3,6%	55 100%
Paspoel	89 89,0%	11 11,0%	100 100%
Vreren-Diets-Heur	53 91,4%	5 8,6%	58 100%
Totaal Chi ² : NS	859 92,2%	73 7,8%	932 100%

Tabel 7: Slachtoffer vandalisme in de eigen buurt, naar buurt

	Niet	Wel	Totaal
Achter de statie	90 91,8%	8 8,2%	98 100%
Broek-Elderen	66 93,0%	5 7,0%	71 100%
Centrum	156 86,7%	24 13,3%	180 100%
Henerik	60 96,8%	2 3,2%	62 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	110 92,4%	9 7,6%	119 100%
Mal-Sluisen-Nerem	78 89,7%	9 10,3%	87 100%
Nieuw-Tongeren	95 93,1%	7 6,9%	102 100%
Overrepen-Piringen	53 96,4%	2 3,6%	55 100%
Paspoel	83 83,8%	16 16,2%	99 100%
Vreren-Diets-Heur	56 96,6%	2 3,4%	58 100%
Totaal P=.031	847 91,0%	84 9,0%	931 100%

Tabel 8: Slachtoffer inbraak woning, naar buurt

	Niet	Wel	Totaal
Achter de statie	89 90,8%	9 9,2%	98 100%
Broek-Elderen	68 94,4%	4 5,6%	72 100%
Centrum	170 94,4%	10 5,6%	180 100%
Henerik	59 95,2%	3 4,8%	62 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	108 90,8%	11 9,2%	119 100%
Mal-Sluisen-Nerem	80 90,9%	8 9,1%	88 100%
Nieuw-Tongeren	95 93,1%	7 6,9%	102 100%
Overrepen-Piringen	53 96,4%	2 3,6%	55 100%
Paspoel	92 92,9%	7 7,1%	99 100%
Vreren-Diets-Heur	51 87,9%	7 12,1%	58 100%
Totaal Chi ² : NS	865 92,7%	68 7,3%	933 100%

Op het eerste gezicht lijken respondenten uit het Centrum en uit Overrepen-Piringen minder vaak slachtoffer te worden van verkeersongevallen of verkeersagressie in hun eigen woonbuurt dan geïnterviewden uit de andere wijken van de politiezone. De χ^2 -test laat echter niet toe om van een significant verschil te spreken. Wat het slachtofferschap van vandalisme betreft vinden we wel significante verschillen: respondenten uit de wijken Paspoel en Centrum maken vaker melding van vandalisme dan geïnterviewden uit andere wijken. In Henerik, Overrepen-Piringen en Vreren-Diets-Heur ligt het percentage slachtoffers van vandalisme de 12 maanden voorafgaand aan de enquête beduidend lager dan gemiddeld.

Het aantal meldingen van woninginbraken of de poging daartoe lijkt groter te zijn bij geënquêteerden uit Vreren-Diets-Heur. Opnieuw lijkt het slachtofferschap relatief laag te zijn in de wijk Overrepingen-Piringen. Op basis van de χ^2 -analyse vinden we echter geen significante samenhang tussen het slachtofferschap van woninginbraak (of de poging daartoe) en de woonwijk van de respondenten.

2.4 Profiel van de slachtoffers

Wie liep de 12 maanden voor de enquête het grootste risico om slachtoffer te worden in de stad/gemeente: mannen of vrouwen, jongeren of ouderen? Tabel 9 geeft de gevonden significante verschillen weer naar geslacht. Uit de analyse blijkt dat het percentage mannen dat in de eigen stad/gemeente slachtoffer werd van minstens één van de gemeten feiten significant hoger ligt dan het aantal vrouwen (al is dit verband slechts significant op het .1-niveau). Bekijken we de misdrijven of incidenten afzonderlijk, dan zien we dat vrouwen het jaar voor de enquête vaker dan mannen slachtoffer geworden zijn van stalking in hun eigen stad/gemeente.

Tabel 9: Slachtofferschap in de eigen stad/gemeente naar geslacht

'Slachtoffer'					
		Wel	Niet	Totaal	
				%	N
Man		43,2	56,8	100	456
Vrouw		37,5	62,5	100	477
Totaal	%	40,3	59,7	100	
P=.077	N	376	557		933
Stalking					
		Wel	Niet	Totaal	
				%	N
Man		2,9	97,1	100	456
Vrouw		5,9	94,1	100	477
Totaal	%	4,4	95,6	100	
P=.025	N	41	892		933

Verschillen naar leeftijd worden verduidelijkt in tabel 10. De analyse leert ons dat respondenten van de verschillende leeftijdscategorieën globaal genomen een even groot risico lopen om in hun stad/gemeente slachtoffer te worden van een van de gemeten misdrijven of incidenten. Naar de aard van de feiten bestaan er wel verschillen tussen de

leeftijdsgroepen. Zo stellen we vast dat respondenten tussen 15 en 25 jaar significant vaker slachtoffer worden van geweldplegingen of de dreiging daartoe. Senioren worden hier het minst vaak slachtoffer van. Ook het slachtofferschap in het verkeer ligt het laagst bij 65-plussers: terwijl 9% van de geïnterviewden uit deze groep het jaar voor de bevraging slachtoffer werd van een verkeersongeval of verkeersagressie, schommelt dit percentage bij de andere leeftijdsgroepen tussen 15% en 19%.

Meldingen van tasjesroof komen daarentegen het vaakst van respondenten uit de oudste leeftijdsgroep. Voor de correcte interpretatie merken we op dat het aantal slachtoffers van tasjesroof relatief laag is. Het is dan ook belangrijk dat men zich niet vastpint op de voorgestelde percentages, maar in de eerste plaats aandacht heeft voor de orde van grootte ervan. De cijfers voor vandalisme tonen ons dat geënquêteerden tussen 26 en 65 jaar significant vaker beschadigingen of vernielingen van hun bezittingen melden dan respondenten uit de jongste en de oudste leeftijdsgroep. Klachten over discriminatie klinken dan weer het luidst bij de twee jongste leeftijdscategorieën.

Tabel 10: Slachtofferschap in de eigen stad/gemeente naar leeftijd (Deel 1)

Geweld				
		Wel	Niet	Totaal
				% N
15-25		17,2	82,8	100 134
26-45		4,8	95,2	100 291
46-65		5,2	94,8	100 348
66-80		1,9	98,1	100 160
Totaal	%	6,2	93,8	100
P=.000	N	58	875	933
Verkeer				
		Wel	Niet	Totaal
				% N
15-25		14,9	85,1	100 134
26-45		19,3	80,7	100 290
46-65		15,5	84,5	100 348
66-80		9,3	90,7	100 161
Totaal	%	15,5	84,5	100
P=.047	N	145	788	933
Tasjesroof				
		Wel	Niet	Totaal
				% N
15-25		4,5	95,5	100 134
26-45		2,1	97,9	100 290
46-65		2,0	98,0	100 348
66-80		9,9	90,1	100 161
Totaal	%	3,7	96,3	100
P=.000	N	35	898	933

Tabel 11: Slachtofferschap in de eigen stad/gemeente, naar leeftijd (Deel 2)

Vandalisme				
		Wel	Niet	Totaal
				% N
15-25		8,9	91,1	100 134
26-45		15,8	84,2	100 290
46-65		14,7	85,3	100 348
66-80		8,7	91,3	100 161
Totaal	%	13,2	86,8	100
P=.059	N	123	810	933
Discriminatie				
		Wel	Niet	Totaal
				% N
15-25		6,7	93,3	100 134
26-45		7,6	92,4	100 290
46-65		3,7	96,3	100 348
66-80		3,1	96,9	100 161
Totaal	%	5,2	94,8	100
P=.081	N	49	884	933

3. Inbraakpreventie

3.1 Inleiding

Om de kans op woninginbraak te verkleinen, kan de burger verschillende initiatieven nemen: hij of zij kan de woning niet alleen extra beveiligen tegen inbraak, maar kan ook woningtoezicht aanvragen bij de lokale politie of zich door de politie laten adviseren over de beveiliging van de woning. Gezien het maatschappelijk belang van dit thema werden verschillende vragen rond inbraakpreventie opgenomen in de vragenlijst. In eerste instantie gaan we na of burgers de intentie hebben om hun woning bijkomend te beveiligen tegen inbraak en via welke kanalen ze zich hierover informeren. Daarnaast onderzoeken we in welke mate burgers gebruik maken van het woningtoezicht en het technopreventief advies, diensten die aangeboden worden door de lokale politie. Telkens gaan we na of er verschillen bestaan tussen de burgers naar geslacht, leeftijd, wijk, opleidingsniveau, slachtofferschap van (poging tot) inbraak en al dan niet eigenaar zijn van de woning.

3.2 Beveiliging van de woning

3.2.1 Algemeen

Om te onderzoeken in welke mate respondenten plannen hebben om hun woning bijkomend te beveiligen tegen inbraak, stelden we hen volgende vraag:

- Bent u van plan om uw woning in de nabije toekomst extra te beveiligen tegen inbraak? (Aangeboden antwoordcategorieën: 'Ja', 'Misschien', 'Nee')

Tabel 12 leert ons dat 15% van de geïnterviewden de intentie heeft om de woning in de nabije toekomst extra te beveiligen tegen inbraak, 16% van de respondenten gaat dit misschien doen. Het is hierbij belangrijk te benadrukken dat gepeild werd naar de plannen met betrekking tot bijkomende woningbeveiliging op het moment van de enquête. Personen die hun woning recent hadden laten beveiligen, dienden dan ook 'nee' te antwoorden op de vraag.

Tabel 12: Intentie bijkomende woningbeveiliging tegen inbraak

	N	%
Ja	134	14,9
Misschien	145	16,1
Nee	622	69,0
Totaal	901	100

Daarnaast peilden we naar de mate waarin de respondenten de afgelopen 12 maanden informatie hadden gelezen of gehoord over inbraakbeveiliging van de woning. Gebeurde dit 'nooit', 'één keer' of 'meerdere keren'? Aan de geïnterviewden die het afgelopen jaar minstens één keer informatie hadden gelezen of gehoord, vroegen we via welke kanalen ze deze informatie ontvangen hadden. De aangeboden antwoordcategorieën waren:

kranten, televisie, radio, internet, familie/vrienden/kennissen, de campagne van de provincie, de politie of het gemeentelijk informatieblad. Geïnterviewden konden meerdere antwoorden geven en konden zelf informatiekanalen aanbrengen via de categorie 'andere'.

Tabel 13: Informatie gelezen of gehoord over woningbeveiliging tegen inbraak

	N	%
Nooit	468	50,7
Eén keer	146	15,8
Meerdere keren	310	33,5
Totaal	924	100

Een goede 49% van de respondenten heeft het afgelopen jaar minstens een keer informatie gelezen of gehoord over inbraakbeveiliging. Uit tabel 14 blijkt dat zij hun informatie voornamelijk verkrijgen via kranten (52%) en televisie (48%). Ongeveer 35% van de respondenten die informatie hebben gelezen of gehoord, heeft deze info verkregen via familie, vrienden of kennissen.

Tabel 14: Informatie over inbraakbeveiliging gelezen of gehoord via... (N=456)⁴

	%
Kranten	52,2
Televisie	48,0
Radio	19,7
Internet	34,0
Familie/vrienden/kennissen	34,7
De campagne van de provincie met de slogan 'Zo houd je ongewenste gasten buiten'	21,1
Politie	24,7
Gemeentelijk informatieblad	29,3
Andere (beveiligingsfirma's, reclameblaadjes...)	16,9

Om na te gaan hoe goed de geïnterviewden op de hoogte zijn van het bestaan van maatregelen die de beveiliging van de woning fiscaal aantrekkelijk maken, namen we de volgende vraag op in de vragenlijst:

- Er bestaan maatregelen die de beveiliging van een woning tegen inbraak fiscaal aantrekkelijk maken. Hoeveel procent van de kostprijs van de beveiliging van uw woning kan u recupereren via belastingvermindering?

Volgens de informatie van de Federale Overheidsdienst Financiën (FOD Financiën 2011), bedraagt de belastingvermindering 50% van de uitgaven voor de beveiliging van een

⁴ Aangezien de respondenten de mogelijkheid hadden om meerdere antwoorden te geven, is de som van de verschillende percentages groter dan 100%.

woning tegen inbraak of brand. Het totale bedrag van de belastingvermindering bedraagt per woning maximaal 710 euro.

Uit tabel 15 leiden we af dat bijna 2% van de respondenten het correcte percentage kent dat hij of zij kan recupereren via belastingvermindering, 92% van de geïnterviewden geeft aan het antwoord niet te kennen en 7% beantwoordde de vraag foutief.

Tabel 15: Kennis rond percentage belastingvermindering

	N	%
Juist antwoord	15	1,8
Fout antwoord	57	6,7
Weet niet	776	91,5
Totaal	848	100

3.2.2 Wie wil woning extra laten beveiligen?

Hebben mannen en vrouwen, jongeren en ouderen dezelfde intenties wat betreft de beveiliging van hun woning? En bestaat er een samenhang tussen het opleidingsniveau van de respondenten en hun plannen inzake woningbeveiliging? Dat zijn de vragen die we in deze paragraaf beantwoorden. Daarnaast gaan we na of mensen die het slachtoffer geweest zijn van een (poging tot) inbraak meer geneigd zijn om hun woning bijkomend te beveiligen en of er een verschil bestaat in de plannen m.b.t. woningbeveiliging tussen eigenaars en huurders van een woning. Tot slot onderzoeken we of de intentie om de woning bijkomend te beveiligen verschilt naargelang de wijk van de geïnterviewde.

Om deze relaties te onderzoeken, hercoderen we de variabele 'plannen bijkomende woningbeveiliging' tot een dummyvariabele. We verdelen de respondenten over twee groepen: diegene die niet de intentie hebben om hun woning extra te beveiligen tegen inbraak en diegene die dit (misschien) van plan zijn. Deze variabele kruisen we vervolgens met de vermelde achtergrondkenmerken.

Wanneer we de resultaten opsplitsen naar leeftijd, stellen we vast dat 26 tot 45-jarigen meer dan andere leeftijdsgroepen de intentie hebben om hun woning in de nabije toekomst (misschien) bijkomend te beveiligen tegen inbraak. Deze intentie is het minst sterk aanwezig bij 65-plussers.

Tabel 16: Plannen bijkomende woningbeveiliging naar leeftijd

		(Misschien) extra beveiliging	Geen extra beveiliging	Totaal	
				%	N
15-25		28,9	71,1	100	121
26-45		37,9	62,1	100	282
46-65		30,1	69,9	100	339
66-80		22,2	77,8	100	158
Totaal	%	31,0	69,0	100	
P=.006	N	279	621		900

Respondenten die slachtoffer geworden zijn van een (poging tot) inbraak, hebben vaker plannen om hun woning bijkomend te beveiligen tegen inbraak dan geënquêteerden die geen slachtoffer geworden zijn van deze feiten. We benadrukken dat een relatief kleine groep respondenten een inbraak of een poging tot inbraak heeft vastgesteld in zijn/haar woning. De aangereikte percentages vormen dan ook slechts een indicatie.

Tabel 17: Plannen bijkomende woningbeveiliging naar slachtofferschap (poging tot) inbraak

		(Misschien) extra beveiliging	Geen extra beveiliging	Totaal	
				%	N
Geen slachtoffer		30,0	70,0	100	832
Wel slachtoffer		43,3	56,7	100	67
Totaal	%	31,0	69,0	100	
P=.024	N	279	620		899

Eigenaars van hun woning/appartement hebben meer de intentie om hun woning extra te beveiligen tegen inbraak dan huurders, zo blijkt uit tabel 18. Op basis van de chi²-analyse vinden we geen significant verband tussen de plannen m.b.t. bijkomende inbraakbeveiliging van de woning enerzijds en het geslacht, het opleidingsniveau en de wijk van de geïnterviewde anderzijds.

Tabel 18: Plannen bijkomende woningbeveiliging naar eigenaarschap woning/appartement

		(Misschien) extra beveiliging	Geen extra beveiliging	Totaal	
				%	N
Eigenaar		32,8	67,2	100	662
Huurder		25,9	74,1	100	162
Totaal	%	31,4	68,6	100	
P=.092	N	259	565		824

3.2.3 Wie heeft informatie vergaard over woningbeveiliging?

Om na te gaan wie het best geïnformeerd is over inbraakbeveiliging, hercoderen we de variabele 'informatie over inbraakbeveiliging gelezen of gehoord' tot twee categorieën: respondenten die de voorbije 12 maanden geen informatie gelezen of gehoord hebben over dit onderwerp en personen die hierover minstens één keer informatie gelezen of gehoord hebben. We kruisen deze dummyvariabele met de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, slachtofferschap (poging tot) inbraak, eigenaarschap van de woning en wijk. In onderstaande tabellen geven we de analyses weer die significante verschillen opleverden.

Respondenten tussen 46 en 65 jaar hebben het meest informatie gelezen of gehoord over inbraakbeveiliging van de woning, zo blijkt uit tabel 19. Jongeren tussen 15 en 25 jaar hebben het minst informatie vergaard over dit thema.

Tabel 19: Informatie over inbraakbeveiliging gelezen of gehoord, naar leeftijd

		Geen informatie gelezen of gehoord	Minstens een keer informatie gelezen of gehoord	Totaal	
				%	N
15-25		63,9	36,1	100	133
26-45		54,0	46,0	100	287
46-65		42,9	57,1	100	343
66-80		50,9	49,1	100	161
Totaal	%	50,7	49,2	100	
P=.000	N	468	456		924

Respondenten met een middelhoog of hoog opleidingsniveau hebben de 12 maanden voor de enquête vaker informatie rond inbraakbeveiliging gelezen of gehoord. Laagopgeleide bevraagden hebben hierover het minst informatie verworven. Ook geënquêteerden die eigenaar zijn van hun woning of appartement hebben vaker dan huurders informatie m.b.t. woningbeveiliging gelezen of gehoord.

Tabel 20: Informatie over inbraakbeveiliging gelezen of gehoord, naar opleidingsniveau

		Geen informatie gelezen of gehoord	Minstens een keer informatie gelezen of gehoord	Totaal	
				%	N
Laag		62,9	37,1	100	151
Middellaag		51,8	48,2	100	139
Middelhoog		47,4	52,6	100	346
Hoog		46,4	53,6	100	267
Totaal	%	50,4	49,6	100	
P=.006	N	455	448		903

Tabel 21: Informatie rond inbraakbeveiliging gelezen of gehoord, naar eigenaarschap woning

		Geen informatie gelezen of gehoord	Minstens een keer informatie gelezen of gehoord	Totaal	
				%	N
Eigenaar		45,5	54,5	100	673
Huurder		67,1	32,9	100	164
Totaal	%	49,7	50,3	100	
P=.000	N	416	421		837

In bijna alle wijken heeft meer dan 45% van de respondenten het afgelopen jaar minstens een keer informatie gelezen of gehoord over inbraakbeveiliging. Uitschieter is Henerik, waar precies 71% van de respondenten minstens een keer informatie heeft gelezen of gehoord over inbraakbeveiliging. We wijzen er wel op dat het aantal effectieve antwoorden uit de wijk Henerik eerder beperkt is. Voorzichtigheid bij de interpretatie van de percentages is dan ook geboden. In de wijk Achter de statie is het aandeel respondenten dat geen informatie heeft gelezen of gehoord over inbraakbeveiliging relatief hoog.

Tabel 22: Informatie rond inbraakbeveiliging gelezen of gehoord, naar wijk

	Geen informatie gelezen of gehoord	Minstens een keer informatie gelezen of gehoord	Totaal
Achter de statie	60 61,9%	37 38,1%	97 100%
Broek-Elderen	36 50,0%	36 50,0%	72 100%
Centrum	90 51,4%	85 48,6%	175 100%
Henerik	18 29,0%	44 71,0%	62 100%
Koninksem-Widooye-Lauw-Rutten-Herstappe	61 52,1%	56 47,9%	117 100%
Mal-Sluizen-Nerem	45 51,7%	42 48,3%	87 100%
Nieuw-Tongeren	51 50,5%	50 49,5%	101 100%
Overrepen-Piringen	25 46,3%	29 53,7%	54 100%
Paspoel	51 51,5%	48 48,5%	99 100%
Vreren-Diets-Heur	31 53,4%	27 46,6%	58 100%
Totaal	468	454	922
P=.044	50,8%	49,2%	100%

3.3 Woningtoezicht

Tijdens een lange afwezigheid of vakantie kunnen burgers de politie vragen om hun woning extra in de gaten te houden en eventuele onregelmatigheden te melden aan een contactpersoon. Aangezien dit woningtoezicht mogelijk een belangrijke rol speelt in het proces van inbraakpreventie, vroegen we de respondenten of zij de afgelopen vijf jaar gebruik gemaakt hebben van deze dienst. Uit tabel 23 blijkt dat 15% van de geïnterviewden dit gedaan heeft.

Tabel 23: Afgelopen vijf jaar woningtoezicht aangevraagd

	N	%
Ja	135	14,7
Nee	786	85,3
Totaal	921	100

Om te achterhalen wie een beroep heeft gedaan op de dienst woningtoezicht, kruisen we de variabele 'woningtoezicht aangevraagd in de afgelopen vijf jaar' met de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, slachtofferschap (poging tot) inbraak en eigenaarschap woning. Daarnaast gaan we na of hieromtrent verschillen bestaan tussen de wijken. In onderstaande tabellen geven we de analyses weer die significante verbanden aantoonde.

Tabel 24: Afgelopen vijf jaar woningtoezicht aangevraagd naar geslacht

	Woningtoezicht	Geen woningtoezicht	Totaal	
			%	N
Man	17,1	82,9	100	451
Vrouw	12,5	87,5	100	471
Totaal	%	14,8	85,2	100
P=.052	N	136	786	922

Hoewel we kunnen vermoeden dat de beslissing om woningtoezicht aan te vragen over het algemeen door verschillende gezinsleden samen wordt genomen, toont tabel 24 dat mannen meer dan vrouwen aangeven dat zij een beroep gedaan hebben op de politie om hun woning extra in de gaten te houden tijdens een vakantie of een lange afwezigheid. Terwijl 17% van de mannen woningtoezicht heeft aangevraagd gaat het bij de vrouwen om 13%. Mogelijk zijn het voornamelijk mannen die concrete stappen ondernemen om het woningtoezicht aan te vragen waardoor zij zich de feiten beter herinneren en/of beter kunnen situeren in de tijd.

Wanneer we de resultaten opsplitsen naar opleidingsniveau stellen we vast dat laagopgeleide respondenten de afgelopen vijf jaar het minst gebruik hebben gemaakt van de dienst woningtoezicht. Terwijl 6% van de bevroegden uit deze groep de voorbije

vijf jaar woningtoezicht heeft aangevraagd, schommelt dit percentage bij de andere opleidingscategorieën tussen 15% en 19%.

Tabel 25: Afgelopen vijf jaar woningtoezicht aangevraagd naar opleidingsniveau

	Woningtoezicht	Geen woningtoezicht	Totaal	
			%	N
Laag	6,0	94,0	100	149
Middellaag	14,6	85,4	100	137
Middelhoog	15,6	84,4	100	346
Hoog	19,0	81,0	100	269
Totaal	%	14,9	85,1	100
P=.005	N	134	767	901

Tabel 26 leert ons dat geïnterviewden die eigenaar zijn van hun woning of appartement vaker de politie hebben ingeschakeld om hun woning extra in de gaten te houden tijdens een lange afwezigheid of vakantie. Al dan niet woningtoezicht aanvragen is niet wijkgebonden in de politiezone Tongeren-Herstappe.

Tabel 26: Afgelopen vijf jaar woningtoezicht aangevraagd naar eigenaarschap woning

	Woningtoezicht	Geen woningtoezicht	Totaal	
			%	N
Eigenaar	16,4	83,6	100	676
Huurder	7,4	92,6	100	163
Totaal	%	14,7	85,3	100
P=.003	N	123	716	839

3.4 Technopreventief advies

Om de verbeterpunten te identificeren in de beveiliging van hun woning, kunnen burgers technopreventief advies aanvragen bij de lokale politie. Maar maken de burgers ook effectief gebruik van deze dienst? Om dat te achterhalen, vroegen we de geïnterviewden of ze de afgelopen vijf jaar advies hadden aangevraagd bij de politie over de beveiliging van hun woning tegen inbraak. De antwoordverdelingen worden weergegeven in tabel 27.

Tabel 27: Afgelopen vijf jaar technopreventief advies aangevraagd

	N	%
Ja	61	6,6
Nee	861	93,4
Totaal	921	100

Bijna 7% van de respondenten heeft de afgelopen vijf jaar technopreventief advies aangevraagd bij de politie. Gezien dit kleine aantal worden de resultaten niet verder opgesplitst naar de achtergrondkenmerken.

4 Verkeer

4.1 Inleiding

Verkeersongevallen, geluidsoverlast van het wegverkeer of alcoholcontroles: verkeersthema's zijn moeilijk weg te denken uit de huidige maatschappelijke context. Dat mensen wakker liggen van verkeer in het algemeen en verkeersveiligheid in het bijzonder, bleek onder meer uit de vorige editie van de Veiligheidsscan (Van Craen, Vancluysen & Ackaert, 2007). Het was dan ook aangewezen om de verkeersproblematiek in deze derde editie van het onderzoek uitvoerig te behandelen. Concreet werden drie thema's bevraagd: verkeersproblemen in de politiezone, verkeersvoorzieningen in de politiezone en de houding van de respondenten ten aanzien van alcohol- en snelheidscontroles. We behandelen deze onderwerpen achtereenvolgens.

4.2 Verkeersproblemen in de zone

4.2.1 Algemeen

Om een beeld te kunnen schetsen van de beleving van verkeersproblemen in de politiezone Tongeren-Herstappe, vroegen we de respondenten hoe vaak ze het afgelopen jaar in hun buurt geconfronteerd werden met een aantal specifieke verkeersproblemen:

- Hoeveel keer was u de voorbije 12 maanden in de buurt waar u woont getuige van een verkeersongeval?
- Hoeveel keer heeft u de voorbije 12 maanden het gevoel gehad dat men te snel reed in de buurt waar u woont?
- Hoeveel keer heeft u de voorbije 12 maanden in de buurt waar u woont geluidsoverlast ondervonden van het wegverkeer?
- Hoeveel keer heeft u de voorbije 12 maanden vastgesteld dat er in de buurt waar u woont 's avonds fietsers en bromfietzers zonder licht rondreden?
- Hoeveel keer heeft u de voorbije 12 maanden vastgesteld dat er in de buurt waar u woont voertuigen fout geparkeerd stonden?
- Hoeveel keer heeft u de voorbije 12 maanden in de buurt waar u woont overlast ondervonden van opgefokte bromfietsen?
- Hoeveel keer heeft u zich de voorbije 12 maanden gestoord aan de onoverzichtelijkheid van kruispunten in uw buurt?
- Hoeveel keer heeft u de voorbije 12 maanden in de buurt waar u woont overlast ondervonden van zwaar vervoer zoals vrachtwagens, zware transporten...?

Het ging om gesloten vragen. Respondenten konden kiezen uit de antwoordcategorieën 'nooit', 'één keer of enkele keren', 'meerdere keren', 'dikwijls' of 'zeer dikwijls'.

Tabel 28: Verkeersproblemen in de zone (%)

	Verkeersongeval		Te snel rijden		Geluidsoverlast wegverkeer	
	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011
Nooit	81,9	80,3	18,2	16,8	59,2	57,8
Eén keer of enkele keren	14,1	15,6	20,2	16,1	16,7	14,4
Meerdere keren	2,8	2,6	17,5	23,4	10,1	12,0
Dikwijls	0,8	0,9	19,2	18,7	7,9	7,4
Zeer dikwijls	0,4	0,6	24,9	25,0	6,0	8,4
Totaal	%	100	100	100	100	100
	N	944	930	944	924	925
Chi ²	NS		P=.012		NS	

	(Brom)fietsers zonder licht		Fout geparkeerde voertuigen		Opgefokte bromfietsen	
	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011
Nooit	63,8	67,3	50,8	48,9	59,3	60,5
Eén keer of enkele keren	19,5	16,0	17,9	14,5	22,1	20,1
Meerdere keren	9,5	11,0	10,5	14,2	10,3	10,9
Dikwijls	5,2	3,9	9,8	8,6	4,8	5,7
Zeer dikwijls	2,0	1,8	11,0	13,8	3,5	2,8
Totaal	%	100	100	100	100	100
	N	911	900	933	934	929
Chi ²	NS		P=.016		NS	

	Onoverzichtelijkheid kruispunten		Zwaar vervoer	
	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011
Nooit	62,6	59,6	55,9	52,7
Eén keer of enkele keren	17,0	13,4	15,3	12,9
Meerdere keren	8,4	10,6	10,1	14,3
Dikwijls	6,6	8,9	9,9	8,8
Zeer dikwijls	5,3	7,4	8,9	11,3
Totaal	%	100	100	100
	N	935	930	944
Chi ²	P=.010		P=.012	

Tabel 28 geeft een overzicht van de verkeersproblemen in de zone. Aangezien dezelfde problemen ook in 2006 werden bevestigd is het mogelijk om eventuele veranderingen in kaart te brengen. Om deze vergelijking te maken worden respondenten die over een bepaalde vraag geen mening hadden, als 'missings' beschouwd.

Net als bij de vorige meting is overdreven snelheid ook anno 2011 het grootste verkeersprobleem in de ogen van de geïnterviewden: een goede 83% van de bevestigden heeft het voorbije jaar minstens een keer het gevoel gehad dat er te snel gereden werd in de eigen woonbuurt. Bijna 44% had dit gevoel dikwijls tot zeer dikwijls. Terwijl deze percentages nagenoeg identiek zijn aan de resultaten uit 2006, merken we op dat het aandeel in de categorie 'meerdere keren' met bijna 6% is toegenomen. Het percentage respondenten dat 'een keer of enkele keren' het gevoel heeft gehad dat er te snel gereden werd in de onmiddellijke woonomgeving, daalt daarentegen.

Ook het aandeel bevestigden dat het voorbije jaar meerdere keren fout geparkeerde voertuigen heeft opgemerkt, neemt toe ten opzichte van 2006. Opnieuw stellen we vast dat het aandeel respondenten in de categorie 'een keer of enkele keren' afneemt. Verder hebben meer mensen zich het voorbije jaar gestoord aan onoverzichtelijke kruispunten. Het aandeel respondenten dat dikwijls of zeer dikwijls overlast heeft ondervonden van onoverzichtelijke kruispunten neemt toe van 12% naar een goede 16%. Ook zwaar vervoer lijkt anno 2011 voor meer mensen een bron van overlast te zijn dan in 2006: terwijl 34% van de respondenten het voorbije jaar meerdere keren tot zeer dikwijls overlast heeft ondervonden van vrachtwagens en zware transporten, bedroeg dit percentage in 2006 29%. De perceptie van de andere verkeersproblemen is niet significant gewijzigd ten opzichte van de vorige meting.

4.2.2 Beleving van verkeersproblemen naar geslacht en leeftijd

Naast het algemene overzicht van de verkeersproblemen, is het ook interessant om de resultaten op te splitsen naar geslacht en leeftijd. Hiertoe hercoderen we de verkeersitems tot dummyvariabelen: de eerste categorie bevat de respondenten die 'nooit' antwoordden, de tweede categorie bevat de respondenten die 'een keer of enkele keren', 'meerdere keren', 'dikwijls' of 'zeer dikwijls' antwoordden. Deze dummy's kruisen we met de variabelen geslacht en leeftijd.

Een aantal analyses leveren een significant verband op. Uit tabel 29 blijkt dat mannen in het jaar voor de bevestiging vaker dan vrouwen getuige zijn geweest van een verkeersongeval en dat zij vaker hebben vastgesteld dat er 's avonds (brom)fietsen zonder licht rondreden in hun onmiddellijke woonomgeving.

Tabel 29: Verkeersproblemen naar geslacht

Verkeersongeval					
		Geen getuige	Getuige	Totaal	
				%	N
Man		77,4	22,6	100	456
Vrouw		82,9	17,1	100	475
Totaal	%	80,2	19,8	100	
P=.034	N	747	184		931
(Brom)fietsers zonder licht					
		Niet opgemerkt	Opgemerkt	Totaal	
				%	N
Man		63,9	36,1	100	441
Vrouw		70,5	29,5	100	458
Totaal	%	67,3	32,7	100	
P=.036	N	605	294		899

Respondenten uit de twee jongste leeftijdsgroepen zijn het voorbije jaar vaker dan 45-plussers getuige geweest van een verkeersongeval, zo blijkt uit tabel 30. Ongeveer een vierde van de bevroagden uit deze leeftijdsgroepen zegt de afgelopen 12 maanden een verkeersongeval gezien te hebben. Een tiende van de senioren geeft aan getuige geweest te zijn van een verkeersongeval, het laagste cijfer van de vier leeftijdsgroepen.

Klachten over lawaaihinder van het wegverkeer klinken het luidst bij 26 tot 45-jarigen: bijna 47% zegt hiervan het voorbije jaar overlast ondervonden te hebben. De jongste leeftijdsgroep ervaart het minst geluidsoverlast van het wegverkeer: precies een derde van de 15 tot 25-jarigen klaagt hierover. Ook aan zwaar vervoer ergert deze leeftijdsgroep zich het minst.

Senioren hebben het jaar voor de enquête minder vaak (brom)fietsers zonder licht en fout geparkeerde voertuigen opgemerkt in hun onmiddellijke woonbuurt dan geënquêteerden uit de jongere leeftijdscategorieën. Ook over onoverzichtelijke kruispunten hebben 65-plussers de minste klachten: 29% heeft zich hier het voorbije jaar aan geërgerd. Vooral bevroagden tussen 26 en 45 jaar ervaren onoverzichtelijke kruispunten als een bron van overlast: bijna 48% heeft zich hier de 12 maanden voor de enquête aan gestoord.

Tabel 30: Verkeersproblemen naar leeftijd (Deel 1)

Verkeersongeval					
		Geen getuige	Wel getuige	Totaal	
				%	N
15-25		75,4	24,6	100	134
26-45		74,0	26,0	100	289
46-65		82,7	17,3	100	347
66-80		90,1	9,9	100	161
Totaal	%	80,2	19,8	100	
P=.000	N	747	184		931
Geluidsoverlast wegverkeer					
		Geen overlast	Wel overlast	Totaal	
				%	N
15-25		66,7	33,3	100	135
26-45		53,5	46,5	100	288
46-65		58,6	41,4	100	345
66-80		57,3	42,7	100	157
Totaal	%	57,9	42,1	100	
P=.084	N	536	389		925
(Brom)fietsers zonder licht					
		Niet opgemerkt	Wel opgemerkt	Totaal	
				%	N
15-25		68,2	31,8	100	132
26-45		65,0	35,0	100	283
46-65		63,5	36,5	100	329
66-80		78,8	21,2	100	156
Totaal	%	67,3	32,7	100	
P=.006	N	606	294		900
Fout geparkeerde voertuigen					
		Niet opgemerkt	Wel opgemerkt	Totaal	
				%	N
15-25		48,5	51,5	100	130
26-45		44,8	55,2	100	288
46-65		47,8	52,2	100	345
66-80		59,7	40,3	100	159
Totaal	%	49,0	51,0	100	
P=.022	N	452	470		922

Tabel 31: Verkeersproblemen naar leeftijd (Deel 2)

Onoverzichtelijke kruispunten					
		Geen overlast	Wel overlast	Totaal	
				%	N
15-25		64,2	35,8	100	134
26-45		52,2	47,8	100	289
46-65		58,6	41,4	100	348
66-80		71,1	28,9	100	159
Totaal	%	59,6	40,4	100	
P=.001	N	554	376		930
Zwaar vervoer					
		Geen overlast	Wel overlast	Totaal	
				%	N
15-25		64,2	35,8	100	134
26-45		51,6	48,4	100	289
46-65		47,6	52,4	100	347
66-80		56,3	43,8	100	160
Totaal	%	52,7	47,3	100	
P=.008	N	490	440		930

4.2.3 Verkeersproblemen per wijk

Mogelijk worden inwoners van bepaalde wijken meer geconfronteerd met bepaalde verkeersproblemen dan inwoners uit andere wijken. Daarom splitsen we de resultaten op per wijk. Om die analyse en de interpretatie ervan te vergemakkelijken maken we opnieuw gebruik van de geconstrueerde dummyvariabelen, die we deze keer kruisen met de variabele 'wijk'. De mensen die geen antwoord gaven op de verkeersvragen beschouwen we in de analyses als 'missings'.

Na de analyses voegden we de verschillende kruistabellen samen tot twee tabellen. Hierin namen we per item alleen het percentage respondenten op dat geconfronteerd werd met het verkeersprobleem. Een afzonderlijke kolom (N) geeft per wijk het aantal respondenten weer dat de betrokken vraag beantwoordde. Omwille van het relatief beperkte aantal geïnterviewden in sommige wijken, is de nodige voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van de wijktabellen. We benadrukken dat men zich hier niet mag vastpinnen op de exacte percentages, maar in de eerste plaats aandacht dient te hebben voor de orde van grootte ervan. Vooral de uitschieters (naar boven en naar onder) verdienen bijzondere aandacht. De negatieve uitschieters (naar boven) hebben we in de tabellen in het vet gezet.

Tabel 32: Verkeersproblemen per wijk (Deel 1)

	Verkeers- ongeval	N	Overdreven snelheid	N	Geluids- overlast wegverkeer	N	(Brom) fietsers zonder licht	N
Achter de Statie	18,6%	97	70,1%	97	34,0%	97	16,7%	96
Broek-Elderen	19,4%	72	83,3%	72	33,8%	71	36,8%	68
Centrum	18,4%	179	84,4%	179	52,5%	177	39,2%	171
Henerik	13,1%	61	91,7%	60	27,4%	62	12,9%	62
Koninksem-Widooie- Lauw-Rutten-Herstappe	21,8%	119	83,2%	119	38,1%	118	36,1%	119
Mal-Sluizen-Nerem	27,3%	88	89,7%	87	37,9%	87	39,3%	84
Nieuw-Tongeren	19,6%	102	80,8%	99	53,0%	100	29,5%	95
Overrepen-Piringen	9,1%	55	89,1%	55	45,5%	55	34,0%	50
Paspoel	31,0%	100	82,0%	100	48,0%	100	40,6%	96
Vreeren-Diets-Heur	6,9%	58	84,2%	57	32,8%	58	29,3%	58
Totaal	19,7%	931	83,2%	925	42,2%	925	32,6%	899
Chi ²	P=.005	/	P=.020	/	P=.001	/	P=.000	/

Bekijken we de klachten over overdreven snelheid per wijk, dan stellen we vast dat in bijna alle wijken minimum 80% van de respondenten het voorbije jaar minstens een keer het gevoel heeft gehad dat er te snel werd gereden in de eigen woonbuurt. De wijken Henerik, Mal-Sluizen-Nerem en Overrepen-Piringen vormen negatieve uitschieters, Achter de Statie scoort op dit vlak relatief goed. Wat de resultaten voor het item 'getuige geweest van een verkeersongeval' betreft, vallen de hoge percentages voor de wijken Mal-Sluizen-Nerem en Paspoel op. Ook wat het item '(brom)fietsers zonder licht' betreft, scoren deze wijken, samen met het Centrum, minder goed. Het percentage geënquêteerden dat in de eigen woonbuurt geluidsoverlast heeft ervaren van het wegverkeer varieert sterk van wijk tot wijk. Negatieve uitschieters zijn de wijken Centrum en Nieuw-Tongeren. In Henerik blijft het percentage respondenten dat lawaaihinder heeft ervaren van het wegverkeer ver onder het gemiddelde.

Ook de klachten over fout geparkeerde voertuigen klinken in sommige wijken luider dan in andere. Dit probleem stelt zich vooral in het Centrum en Nieuw-Tongeren: respectievelijk 64% en 58% van de respondenten uit deze wijken heeft het voorbije jaar foutparkeerders vastgesteld. Ook de overlast van opgefokte bromfietsen en zwaar vervoer is relatief hoog in het Centrum. Net als in 2006 (Van Craen, Vancluysen & Ackaert, 2007) vormen vrachtwagens en zware transporten ook voor de respondenten uit Overrepen-Piringen een relatief grote bron van overlast. Klachten over onoverzichtelijke kruispunten klinken daarentegen het luidst in Paspoel en Broek-Elderen.

Tabel 33: Verkeersproblemen per wijk (Deel 2)

	Fout parkeren	N	Opgefokte bromfietsen	N	Onoverzicht. kruispunten	N	Zwaar vervoer	N
Achter de Statie	48,5%	97	18,6%	97	30,9%	97	41,8%	98
Broek-Elderen	42,9%	70	42,3%	71	52,1%	71	36,1%	72
Centrum	63,7%	179	57,0%	179	41,9%	179	56,1%	180
Henerik	32,3%	62	17,7%	62	38,7%	62	27,9%	61
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	52,6%	116	38,7%	119	42,5%	120	45,4%	119
Mal-Sluisen-Nerem	47,7%	86	32,2%	87	31,4%	86	52,9%	87
Nieuw-Tongeren	58,4%	101	43,0%	100	44,6%	101	48,5%	101
Overrepen-Piringen	36,4%	55	30,9%	55	25,5%	55	65,5%	55
Paspoel	52,1%	96	52,5%	99	55,0%	100	48,0%	98
Vreren-Diets-Heur	48,3%	58	32,8%	58	29,3%	58	39,7%	58
Totaal	51,1%	920	39,5%	927	40,4%	929	47,4%	929
Chi ²	P=.000	/	P=.000	/	P=.001	/	P=.001	/

4.3 Verkeersvoorzieningen in de zone

4.3.1 Algemene tevredenheid

In de vragenlijst werd ook gepeild naar de aanwezigheid van bepaalde voorzieningen in het verkeer. Aan de respondenten werd gevraagd of volgende voorzieningen 'veel te veel', 'te veel', 'voldoende', 'te weinig' of 'veel te weinig' aanwezig zijn in de buurt waar zij wonen:

- Parkeerplaatsen
- Straatverlichting
- Zebrapaden
- Fietspaden
- Voetpaden
- Verkeersremmers zoals drempels, bloembakken, paaltjes,...

Deze vragen werden letterlijk overgenomen uit de vragenlijst van de vorige editie.⁵ Zo wordt het mogelijk om na te gaan of de houding van de bevolking ten aanzien van het aantal voorzieningen is geëvolueerd. In tabel 34 vergelijken we de resultaten van beide metingen.

Tabel 34: Verkeersvoorzieningen in de buurt

	Parkeerplaatsen		Straatverlichting		Zebrapaden	
	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011
Veel te veel	1,3	0,5	0,7	0,2	0,1	0,1
Te veel	0,7	0,4	1,2	1,6	0,1	0,5
Voldoende	45,0	53,4	85,3	87,5	63,2	62,8
Te weinig	37,4	30,7	12,1	7,9	31,2	28,2
Veel te weinig	15,7	14,9	0,7	2,8	5,4	8,5
Totaal %	100	100	100	100	100	100
N	921	914	944	927	863	827
Chi ²	P=.003		P=.000		P=.067	

	Fietspaden		Voetpaden		Verkeersremmers	
	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011
Veel te veel	0,2	0,4	0,1	0,1	4,2	4,7
Te veel	0,0	0,5	0,3	0,6	10,8	10,0
Voldoende	43,3	41,5	62,4	72,9	53,8	54,7
Te weinig	35,7	36,9	25,8	18,5	22,8	22,1
Veel te weinig	20,7	20,7	11,3	7,9	8,5	8,6
Totaal %	100	100	100	100	100	100
N	873	797	921	885	874	816
Chi ²	NS		P=.000		NS	

Inwoners uit Tongeren en Herstappe pleiten net als bij de vorige meting in de eerste plaats voor bijkomende fietspaden (58%) en extra parkeerplaatsen (46%). Anno 2011 zijn de respondenten wel meer tevreden over het aantal parkeerplaatsen in hun woonbuurt dan in 2006: het aandeel geïnterviewden dat vindt dat er voldoende parkeerplaatsen zijn in de onmiddellijke woonomgeving neemt toe van 45% naar 53%. Ook het aantal voetpaden in de woonbuurt wordt door de respondenten positiever beoordeeld. Terwijl in 2006 62% van de geïnterviewden van mening was dat er voldoende voetpaden waren in de eigen woonbuurt, bedraagt dit percentage nu 73%.

De antwoordverdeling met betrekking tot de straatverlichting verschilt significant van de resultaten uit 2006. Terwijl het aandeel respondenten dat vindt dat de omliggende

⁵ Gezien het grote aandeel respondenten dat tijdens de vorige editie van de Veiligheidsscan 'weet niet' antwoordde op de vraag naar flitspalen in de buurt, werd deze vraag niet langer opgenomen in de vragenlijst. Ter vervanging werd ervoor geopteerd om de houding van de respondenten te meten ten aanzien van snelheidscontroles in het algemeen en snelheidscontroles in de eigen stad/gemeente. De antwoorden op deze vragen worden in de volgende paragraaf besproken.

straten voldoende verlicht zijn lichtjes toeneemt, daalt het aandeel geïnterviewden dat pleit voor meer straatverlichting. We merken op dat vooral het percentage in de categorie 'te weinig' is afgenomen. Net als in 2006 pleit 37% van de geïnterviewden voor extra zebrapaden. Terwijl het aandeel geïnterviewden in de categorie 'te weinig' afneemt, zijn relatief meer mensen van mening dat er 'veel te weinig' zebrapaden zijn in de eigen woonbuurt. We merken wel op dat een goede 11% van de geïnterviewden deze vraag niet beantwoordde. Het aantal fietspaden en verkeersremmers wordt op dezelfde manier geëvalueerd als in 2006. De non-respons voor deze vragen bedroeg respectievelijk 15% en 13%.

4.3.2 Tevredenheid over voorzieningen naar geslacht en leeftijd

Mogelijk verschilt de tevredenheid over de verkeersvoorzieningen naargelang het geslacht en de leeftijd van de respondenten. Om dit te onderzoeken hercoderen we de voorzieningenitems tot drie antwoordcategorieën: 'veel te veel' en 'te veel' voegen we samen, alsook 'veel te weinig' en 'te weinig'. Vervolgens kruisen we deze variabelen met de variabelen geslacht en leeftijd. Bij de chi²-analyse voor de vragen waarop nauwelijks respondenten 'te veel' of 'veel te veel' antwoordden, laten we die enkelingen buiten beschouwing. De zeer kleine aantallen in de cellen zouden de statistische analyse kunnen verstoren.

Onderstaande tabellen maken duidelijk dat vrouwen minder tevreden zijn dan mannen over het aantal parkeerplaatsen, zebrapaden, fietspaden, voetpaden en de hoeveelheid straatverlichting. Telkens vinden meer vrouwen dan mannen het huidige aanbod onvoldoende. Ook wat het aantal verkeersremmers betreft stellen we vast dat meer vrouwen pleiten voor bijkomende verkeersdrempels en -paaltjes in hun woonomgeving. Mannen zijn daarentegen vaker dan vrouwen van oordeel dat er te veel verkeersremmers zijn in hun woonbuurt. Wanneer we de resultaten opsplitsen naar leeftijd, vinden we geen significante verschillen tussen de respondenten. De leeftijdsgroepen beoordelen de verkeersvoorzieningen met andere woorden op dezelfde manier.

Tabel 35: Voorzieningen naar geslacht (Deel 1)

Parkeerplaatsen					
		Voldoende	Te weinig	Totaal	
				%	N
Man		58,9	41,1	100	443
Vrouw		49,1	50,9	100	462
Totaal	%	53,9	46,1	100	
P=.003	N	488	417		905
Straatverlichting					
		Voldoende	Te weinig	Totaal	
				%	N
Man		90,8	9,2	100	446
Vrouw		87,3	12,7	100	464
Totaal	%	89,0	11,0	100	
P=.089	N	810	100		910

Tabel 36: Voorzieningen naar geslacht (Deel 2)

Zebrapaden						
		Volgende	Te weinig	Totaal		
				%	N	
Man		67,9	32,1	100	402	
Vrouw		58,6	41,4	100	420	
Totaal	%	63,1	36,9	100		
P=.006	N	519	303		822	
Fietspaden						
		Volgende	Te weinig	Totaal		
				%	N	
Man		45,2	54,8	100	385	
Vrouw		38,8	61,2	100	405	
Totaal	%	41,9	58,1	100		
P=.067	N	331	459		790	
Voetpaden						
		Volgende	Te weinig	Totaal		
				%	N	
Man		78,1	21,9	100	433	
Vrouw		68,8	31,2	100	446	
Totaal	%	73,4	26,6	100		
P=.002	N	645	234		879	
Verkeersremmers						
		Te veel	Volgende	Te weinig	Totaal	
					%	N
Man		17,3	55,6	27,2	100	394
Vrouw		12,3	53,8	33,9	100	422
Totaal	%	14,7	54,7	30,6	100	
P=.039	N	120	446	250		816

4.3.3 Verkeersvoorzieningen per wijk

Zijn er geografische verschillen wat betreft de tevredenheid over de verkeersvoorzieningen? Om dit te onderzoeken kruisen we de geconstrueerde dummyvariabelen met de variabele 'wijk'. Opnieuw laten we voor de vragen waarop nauwelijks respondenten 'te veel' of 'veel te veel' antwoordden, die enkelingen buiten beschouwing. Aangezien het aantal respondenten dat geen antwoord gaf op de vragen over de verkeersvoorzieningen sterk varieert, nemen we elke outputtabel afzonderlijk op in dit rapport. Zo krijgt u als lezer een duidelijk zicht op de betrouwbaarheid van de resultaten van elke wijk. Bij het trekken van conclusies moet men voorzichtig zijn: belangrijk is om zich niet vast te pinnen op de percentages, maar in de eerste plaats aandacht te schenken aan de orde van grootte ervan.

Uit onderstaande tabellen blijkt inderdaad dat de tevredenheid over de verkeersvoorzieningen significant verschilt van wijk tot wijk. De vraag naar bijkomende parkeerplaatsen klinkt het luidst bij inwoners van Nieuw-Tongeren en het Centrum. In

Mal-Sluizen-Nerem, Nieuw-Tongeren en Vreren-Diets-Heur vindt een groter percentage dan in andere wijken dat er te weinig zebrapaden zijn. Klachten over te weinig fietspaden klinken het luidst in Mal-Sluizen-Nerem en Nieuw-Tongeren. Bijkomende voetpaden worden vooral gevraagd in Henerik.⁶ In Paspoel en Nieuw-Tongeren is de tevredenheid over het aantal voetpaden in de onmiddellijke woonomgeving het hoogst. De vraag naar meer verkeersremmers wordt vooral gesteld in Nieuw-Tongeren. In de wijken Broek-Elderen, Centrum, Mal-Sluizen-Nerem en Overrepen-Piringen is telkens meer dan een vijfde van de geïnterviewden van mening dat er te veel verkeersremmers zijn. Op basis van de chi²-analyse verschilt de tevredenheid over de straatverlichting niet significant van wijk tot wijk.

Tabel 37: Tevredenheid over aantal parkeerplaatsen, naar wijk

	Voldoende	Te weinig	Totaal
Achter de statie	50 53,2%	44 46,8%	94 100%
Broek-Elderen	41 56,9%	31 43,1%	72 100%
Centrum	82 46,3%	95 53,7%	177 100%
Henerik	41 69,5%	18 30,5%	59 100%
Koninksem-Widoöie-Lauw-Rutten-Herstappe	61 56,0%	48 44,0%	109 100%
Mal-Sluizen-Nerem	52 59,8%	35 40,2%	87 100%
Nieuw-Tongeren	37 37,4%	62 62,6%	99 100%
Overrepen-Piringen	34 63,0%	20 37,0%	54 100%
Paspoel	59 60,2%	39 39,8%	98 100%
Vreren-Diets-Heur	32 56,1%	25 43,9%	57 100%
Totaal	489	417	906
P=.002	54,0%	46,0%	100%

⁶ We wijzen er op dat het aantal effectieve antwoorden in Henerik beperkt is op deze vraag. Bij het trekken van conclusies is dan ook de nodige voorzichtigheid geboden.

Tabel 38: Tevredenheid over straatverlichting, naar wijk

	Volgende	Te weinig	Totaal
Achter de statie	89 92,7%	7 7,3%	96 100%
Broek-Elderen	58 85,3%	10 14,7%	68 100%
Centrum	148 85,1%	26 14,9%	174 100%
Henerik	59 96,7%	2 3,3%	61 100%
Koninksem-Widooye-Lauw-Rutten-Herstappe	109 92,4%	9 7,6%	118 100%
Mal-Sluizen-Nerem	78 94,0%	5 6,0%	83 100%
Nieuw-Tongeren	89 87,3%	13 12,7%	102 100%
Overrepen-Piringen	48 88,9%	6 11,1%	54 100%
Paspoel	85 85,9%	14 14,1%	99 100%
Vreren-Diets-Heur	49 87,5%	7 12,5%	56 100%
Totaal Chi ² : NS	812 89,1%	99 10,9%	911 100%

Tabel 39: Tevredenheid over aantal zebrapaden, naar wijk

	Volgende	Te weinig	Totaal
Achter de statie	61 64,9%	33 35,1%	94 100%
Broek-Elderen	46 75,4%	15 24,6%	61 100%
Centrum	116 69,9%	50 30,1%	166 100%
Henerik	22 57,9%	16 42,1%	38 100%
Koninksem-Widooye-Lauw-Rutten-Herstappe	69 66,3%	35 33,7%	104 100%
Mal-Sluizen-Nerem	39 52,0%	36 48,0%	75 100%
Nieuw-Tongeren	50 52,6%	45 47,4%	95 100%
Overrepen-Piringen	25 61,0%	16 39,0%	41 100%
Paspoel	66 69,5%	29 30,5%	95 100%
Vreren-Diets-Heur	24 48,0%	26 52,0%	50 100%
Totaal P=.005	518 63,2%	301 36,8%	819 100%

Tabel 40: Tevredenheid over aantal fietspaden, naar wijk

	Volgende	Te weinig	Totaal
Achter de statie	48 50,5%	47 49,5%	95 100%
Broek-Elderen	34 55,7%	27 44,3%	61 100%
Centrum	62 42,2%	85 57,8%	147 100%
Henerik	22 56,4%	17 43,6%	39 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	37 35,9%	66 64,1%	103 100%
Mal-Sluizen-Nerem	25 31,3%	55 68,8%	80 100%
Nieuw-Tongeren	21 26,9%	57 73,1%	78 100%
Overrepen-Piringen	23 51,1%	22 48,9%	45 100%
Paspoel	38 40,9%	55 59,1%	93 100%
Vreren-Diets-Heur	21 42,9%	28 57,1%	49 100%
Totaal P=.003	331 41,9%	459 58,1%	790 100%

Tabel 41: Tevredenheid over aantal voetpaden, naar wijk

	Volgende	Te weinig	Totaal
Achter de statie	68 70,1%	29 29,9%	97 100%
Broek-Elderen	45 71,4%	18 28,6%	63 100%
Centrum	137 80,6%	33 19,4%	170 100%
Henerik	13 33,3%	26 66,7%	39 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	90 76,9%	27 23,1%	117 100%
Mal-Sluizen-Nerem	54 62,8%	32 37,2%	86 100%
Nieuw-Tongeren	83 83,8%	16 16,2%	99 100%
Overrepen-Piringen	34 65,4%	18 34,6%	52 100%
Paspoel	84 84,0%	16 16,0%	100 100%
Vreren-Diets-Heur	37 67,3%	18 32,7%	55 100%
Totaal P=.000	645 73,5%	233 26,5%	878 100%

Tabel 42: Tevredenheid over aantal verkeersremmers, naar wijk

	Te veel	Voldoende	Te weinig	Totaal
Achter de statie	11 11,7%	53 56,4%	30 31,9%	94 100%
Broek-Elderen	15 24,2%	34 54,8%	13 21,0%	62 100%
Centrum	35 22,4%	74 47,4%	47 30,1%	156 100%
Henerik	3 6,4%	34 72,3%	10 21,3%	47 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	3 2,8%	66 61,1%	39 36,1%	108 100%
Mal-Sluizen-Nerem	18 22,5%	42 52,5%	20 25,0%	80 100%
Nieuw-Tongeren	7 9,0%	38 48,7%	33 42,3%	78 100%
Overrepen-Piringen	11 21,6%	31 60,8%	9 17,6%	51 100%
Paspoel	10 11,4%	45 51,1%	33 37,5%	88 100%
Vreren-Diets-Heur	6 12,0%	29 58,0%	15 30,0%	50 100%
Totaal P=.000	119 14,6%	446 54,8%	249 30,6%	814 100%

4.4 Alcohol- en snelheidscontroles

4.4.1 Alcoholcontroles

De provincie Limburg zet sterk in op het terugdringen van rijden onder invloed. Zo werd in 2006 onder meer de SLim-campagne op poten gezet om het aantal dronken bestuurders terug te dringen. Gezien het maatschappelijk belang van alcoholcontroles werd in samenspraak met de provincie en de politiezones gekozen om deze thematiek uitgebreid aan bod te laten komen in de derde editie van de Veiligheidsscan. In de eerste plaats gingen we na hoe veel keer mensen de voorbije 12 maanden hebben moeten blazen bij een alcoholcontrole en peilden we naar de houding ten aanzien van het aantal alcoholcontroles in het algemeen. Daarnaast onderzochten we in welke mate inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe vertrouwd zijn met de SLim-campagne.

Tabel 43 leert ons dat bijna 16% van de respondenten het afgelopen jaar minstens een keer heeft moeten blazen bij een alcoholcontrole. Iets meer dan 1% van de geïnterviewden geeft aan de afgelopen 12 maanden meer dan drie keer gecontroleerd te zijn op rijden onder invloed van alcohol.

Tabel 43: Aantal keer moeten blazen het afgelopen jaar

	N	%
0 keer	780	84,4
1-3 keer	132	14,3
>3 keer	12	1,3
Totaal	924	100

Tabel 44 geeft weer hoe inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe denken over het aantal alcoholcontroles. Iets meer dan 53% van de geïnterviewden is tevreden over het aantal alcoholcontroles, bijna 42% pleit voor meer controles.

Tabel 44: Houding tegenover het aantal alcoholcontroles

	N	%
Veel te veel	13	1,4
Te veel	32	3,5
Voldoende	483	53,4
Te weinig	278	30,8
Veel te weinig	99	10,9
Totaal	904	100

Mogelijk verschilt de mening over het aantal alcoholcontroles naargelang het geslacht en de leeftijd van de respondenten. Om dit te onderzoeken, hercoderen we dit item tot drie antwoordcategorieën: 'veel te veel' en 'te veel' voegen we samen, alsook 'veel te weinig' en 'te weinig'. Vervolgens kruisen we deze gehercodeerde variabele met de achtergrondkenmerken geslacht en leeftijd.

We stellen vast dat vrouwen vaker dan mannen van mening zijn dat er te weinig alcoholcontroles gehouden worden. Klachten over te veel alcoholcontroles komen daarentegen voornamelijk van mannen.

Tabel 45: Houding tegenover het aantal alcoholcontroles naar geslacht

		Te veel	Voldoende	Te weinig	Totaal	
					%	N
Man		8,3	51,9	39,8	100	445
Vrouw		1,7	54,9	43,4	100	460
Totaal	%	4,9	53,4	41,7	100	
P=.000	N	44	483	377		904

Respondenten uit de oudste leeftijdsgroep zijn over het algemeen het minst tevreden over het aantal alcoholcontroles. Tabel 46 toont dat zij het meest van mening zijn dat er te weinig wordt gecontroleerd op rijden onder invloed van alcohol.

Tabel 46: Houding tegenover het aantal alcoholcontroles naar leeftijd

		Te veel	Voldoende	Te weinig	Totaal	
					%	N
15-25		7,0	55,8	37,2	100	129
26-45		5,9	57,1	36,9	100	287
46-65		4,4	53,0	42,6	100	338
66-80		2,0	45,3	52,7	100	150
Totaal	%	4,9	53,4	41,7	100	
P=.032	N	44	483	377		904

Om te onderzoeken in welke mate inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe vertrouwd zijn met de campagne van de provincie Limburg die rijden onder invloed wil bestrijden, vroegen we hen naar de naam van de campagne. Tabel 47 toont dat een goede 14% van de geïnterviewden weet dat het om de SLim-campagne gaat, 51% van de respondenten gaf aan het antwoord niet te kennen. De meerderheid van de respondenten die een fout antwoord gaven, vermeldde 'BOB' als antwoord.

Tabel 47: Hoe heet de campagne van de provincie Limburg die het rijden onder invloed wil bestrijden?

	N	%
Fout antwoord	311	34,7
Juist antwoord	126	14,1
Weet niet	458	51,2
Totaal	895	100

4.4.2 Snelheidscontroles

Om de houding van de respondenten tegenover snelheidscontroles te achterhalen, werden twee vragen opgenomen in de vragenlijst:

- Wat vindt u in het algemeen van het aantal snelheidscontroles? Zijn er volgens u veel te veel, te veel, voldoende, te weinig of veel te weinig snelheidscontroles?
- Hoe staat u tegenover het aantal snelheidscontroles in uw stad/gemeente? Zijn er volgens u veel te veel, te veel, voldoende, te weinig of veel te weinig snelheidscontroles in uw stad/gemeente?

Bijna 53% van de geïnterviewden is globaal genomen tevreden over het aantal snelheidscontroles, 31% pleit voor een toename. Wanneer we peilen naar het aantal snelheidscontroles in de eigen stad/gemeente, toont 56% zich tevreden. Een goede 29% zou graag meer controles zien op overdreven snelheid in zijn/haar woonplaats, precies 15% is van mening dat er te veel snelheidscontroles worden gehouden. We merken wel op dat bijna 5% van de respondenten deze vraag niet beantwoordde.

Tabel 48: Houding tegenover het aantal snelheidscontroles

	Algemeen		Stad/gemeente	
	N	%	N	%
Veel te veel	36	4,0	64	7,2
Te veel	113	12,4	70	7,8
Voldoende	481	52,9	495	55,6
Te weinig	220	24,2	211	23,7
Veel te weinig	59	6,5	51	5,7
Totaal	910	100	890	100

In overeenstemming met de analyse over alcoholcontroles gaan we ook voor de mening over het aantal snelheidscontroles na of er een samenhang bestaat met de variabelen geslacht en leeftijd. We hercoderen de items met betrekking tot snelheidscontroles tot drie antwoordcategorieën door 'veel te veel' en 'te veel' samen te voegen, alsook 'veel te weinig' en 'te weinig'.

Tabel 49 toont dat meer vrouwen dan mannen pleiten voor een toename van het aantal snelheidscontroles. Opmerkingen over te veel snelheidscontroles zijn vaker te horen bij mannen dan bij vrouwen. Deze vaststellingen gelden zowel voor de snelheidscontroles in het algemeen als in de stad/gemeente.

Tabel 49: Houding tegenover het aantal snelheidscontroles naar geslacht

Snelheidscontroles algemeen						
		Te veel	Voldoende	Te weinig	Totaal	
					%	N
Man		19,3	54,7	26,0	100	446
Vrouw		13,8	51,1	35,1	100	464
Totaal	%	16,5	52,9	30,7	100	
P=.004	N	150	481	279		910
Snelheidscontroles stad/gemeente						
		Te veel	Voldoende	Te weinig	Totaal	
					%	N
Man		18,1	54,8	27,1	100	442
Vrouw		11,8	56,5	31,7	100	448
Totaal	%	14,9	55,6	29,4	100	
P=.023	N	133	495	262		890

Vooraf 65-plussers zijn van mening dat er, zowel globaal als op het niveau van de stad/gemeente, te weinig controles zijn op overdreven snelheid. Het aandeel respondenten dat vindt dat er globaal genomen voldoende snelheidscontroles zijn, ligt het hoogst bij de jongste leeftijdscategorie. Dit percentage neemt af naarmate de leeftijd toeneemt. Op het niveau van de stad/gemeente zijn geënquêteerden uit de twee jongste leeftijdsgroepen meer tevreden over het aantal snelheidscontroles dan 45-plussers. Senioren klagen het minst over een teveel aan snelheidscontroles in hun stad/gemeente.

Tabel 50: Houding tegenover het aantal snelheidscontroles naar leeftijd

Snelheidscontroles algemeen						
		Te veel	Voldoende	Te weinig	Totaal	
					%	N
15-25		13,1	61,5	25,4	100	130
26-45		22,2	55,6	22,2	100	288
46-65		18,6	50,4	31,0	100	339
66-80		3,9	45,8	50,3	100	153
Totaal	%	16,5	52,9	30,7	100	
P=.000	N	150	481	279		910
Snelheidscontroles stad/gemeente						
		Te veel	Voldoende	Te weinig	Totaal	
					%	N
15-25		15,7	59,8	24,4	100	127
26-45		18,6	62,9	18,6	100	280
46-65		15,7	51,7	32,6	100	331
66-80		6,0	47,7	46,4	100	151
Totaal	%	15,0	55,7	29,4	100	
P=.000	N	133	495	261		889

5 Leefbaarheidsproblemen

5.1 Inleiding

Geconfronteerd worden met overlast is niet prettig. Maar er is meer: verschillende studies tonen een samenhang aan tussen overlastervaringen en gevoelens van onveiligheid (Elchardus, Smits & Kuppens 2003; Albers & Teller 2006; Vancluysen, Van Craen & Ackaert 2010). Voor de politie en andere overheidsdiensten is overlast dan ook een belangrijk aandachtspunt. In dit hoofdstuk gaan we na hoe vaak de inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe zich de afgelopen twaalf maanden gestoord hebben aan tien leefbaarheidsproblemen. We onderzoeken ook of bepaalde maatschappelijke groepen meer overlast ervaren dan andere. Om de leefbaarheid in de zone verder in kaart te brengen, gaan we tot slot na hoe vaak vier specifieke leefbaarheidsproblemen voorkwamen.

5.2 Overlastervaringen

5.2.1 Algemene cijfers

Om een zicht te krijgen op de overlast die respondenten ervaren, peilden we naar de mate waarin zij zich de voorbije 12 maanden gestoord hebben aan tien leefbaarheidsproblemen. Concreet wilden we weten of mensen zich het voorbije jaar in de buurt waar ze wonen 'nooit', 'één keer of enkele keren', 'meerdere keren', 'dikwijls' of 'zeer dikwijls' gestoord hebben aan:

- Druggebruik of drughandel
- Hondenpoep op straten en pleinen
- Rondslingerend vuilnis op straten en pleinen
- Geurhinder
- Geluidsoverlast van het uitgaansleven
- Rondhangende jongeren
- Verkrotting van gebouwen en woningen
- Graffiti
- Loslopende honden
- Zwerfkatten

Deze lijst van leefbaarheidsproblemen is grotendeels dezelfde als degene die werd gebruikt in de vorige editie van de Veiligheidsscan. Wel werd het item 'dreigende dieren' vervangen door het meer concrete item 'loslopende honden'. Bijkomend werd gepeild naar de mate waarin mensen zich de afgelopen 12 maanden in hun buurt gestoord hebben aan zwerfkatten. Voor deze twee vragen is dus geen vergelijking in de tijd mogelijk.

Tabel 51: Evolutie overlastervaringen

	Drugsoverlast		Hondenpoep		Zwerfvuil	
	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011
Nooit	81,6	77,0	37,0	36,7	36,8	32,0
Eén keer of enkele keren	9,7	7,8	18,5	20,1	22,5	18,9
Meerdere keren	4,1	8,1	15,0	17,7	14,7	21,5
Dikwijls	2,6	4,0	13,2	11,7	14,7	14,6
Zeer dikwijls	2,0	3,2	16,4	13,8	11,4	13,0
Totaal %	100	100	100	100	100	100
N	940	916	947	926	948	925
Chi ²	P=.000		NS		P=.001	

	Geurhinder		Geluidsoverlast uitgaansleven		Rondhangende jongeren	
	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011
Nooit	71,0	71,6	80,0	77,8	79,5	74,6
Eén keer of enkele keren	15,0	12,8	10,9	10,6	10,2	10,4
Meerdere keren	6,5	7,5	5,5	5,7	4,7	7,7
Dikwijls	4,4	4,8	2,1	2,9	3,8	3,9
Zeer dikwijls	3,1	3,2	1,5	3,0	1,7	3,5
Totaal %	100	100	100	100	100	100
N	947	928	943	895	948	927
Chi ²	NS		NS		P=.009	

	Verkrotting		Graffiti		Loslopen- de honden	Zwerfkatten
	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2011
Nooit	85,9	84,5	96,2	94,8	82,1	70,5
Eén keer of enkele keren	8,9	7,6	2,9	3,7	10,4	11,4
Meerdere keren	2,6	3,7	0,2	0,9	4,1	8,0
Dikwijls	1,6	1,9	0,5	0,4	1,5	3,5
Zeer dikwijls	1,1	2,3	0,2	0,2	1,9	6,6
Totaal %	100	100	100	100	100	100
N	947	929	946	927	930	929
Chi ²	NS		NS		/	/

De mate waarin inwoners van de politiezone Tongeren-Herstapen zich gestoord hebben aan hondenpoep, geurhinder, geluidsoverlast van het uitgaansleven, verkrotting en graffiti is ongewijzigd gebleven in vergelijking met 2006. Wel stellen we vast dat ze in 2011 meer drugsoverlast hebben ervaren en dat ze zich meer gestoord hebben aan zwerfvuil en rondhangende jongeren.

Kijken we naar de resultaten voor de nieuwe vragen, dan stellen we vast dat de inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe zich vaker gestoord hebben aan zwerfkatten dan aan loslopende honden.

5.2.2 Wie stoort zich aan wat?

Om na te gaan of bepaalde maatschappelijke groepen zich meer gestoord hebben aan de gemeten leefbaarheidsproblemen dan andere, hercoderen we de overlastvariabelen tot dummyvariabelen. We verdelen de respondenten met andere woorden in twee groepen: mensen die zich het afgelopen jaar nooit aan een bepaald voorval gestoord hebben en mensen die zich daar een keer tot zeer dikwijls aan geërgerd hebben. Vervolgens kruisen we deze variabelen met de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd en wijk. Respondenten die geen antwoord gaven, beschouwen we als 'missings'.

Voor de meeste items vinden we geen significant verschil tussen de antwoordverdeling van mannen en vrouwen. Slechts één type van overlastervaringen vertoont een significante samenhang met het geslacht van de respondenten: mannen hebben zich het voorbije jaar vaker gestoord aan zwerfkatten dan vrouwen.

Tabel 52: Overlastervaringen naar geslacht

Zwerfkatten					
		Niet aan gestoord	Wel aan gestoord	Totaal	
				%	N
Man		67,3	32,7	100	455
Vrouw		73,7	26,3	100	475
Totaal	%	70,5	29,5	100	
P=.032	N	656	274		930

We vinden ook één statistisch significant verband met leeftijd: naarmate de respondenten jonger zijn, heeft een hoger percentage zich het voorbije jaar gestoord aan loslopende honden (zie tabel 53). Verder suggereren de resultaten dat de 65-plussers zich iets minder gestoord hebben aan drugoverlast dan de andere leeftijdsgroepen en dat de jongste leeftijdsgroep zich iets meer gestoord heeft aan zwerfvuil dan de andere leeftijdsgroepen.

Tabel 53: Overlastervaringen naar leeftijd

Loslopende honden					
		Niet aan gestoord	Wel aan gestoord	Totaal	
				%	N
15-25		74,6	25,4	100	134
26-45		78,4	21,6	100	291
46-65		84,1	15,9	100	345
66-80		90,7	9,3	100	161
Totaal	%	82,1	17,9	100	
P=.001	N	764	167		931

De resultaten voor de wijken hebben we gesynthetiseerd in drie tabellen. Hierin namen we per item en per wijk alleen het percentage respondenten op dat zich stoorde aan het respectievelijke overlastfenomeen. Een afzonderlijke kolom (N) geeft per wijk het aantal respondenten weer dat antwoordde op de betrokken vraag. We wijzen er nogmaals op dat bij de interpretatie van de wijktabellen de nodige voorzichtigheid geboden is: het is belangrijk dat men zich niet vastpint op de exacte percentages, maar zich richt op de orde van grootte ervan. Vooral de uitschieters (naar boven en naar onder) verdienen bijzondere aandacht. De negatieve uitschieters (naar boven) worden in de tabellen in vet gezet.

Tabel 54: Overlastervaringen, per wijk (Deel 1)

	Drugs-overlast	N	Hondenpoep	N	Zwerfvuil	N	Geurhinder	N
Achter de statie	25,0%	96	53,6%	97	53,6%	97	13,4%	97
Broek-Elderen	21,4%	70	54,2%	72	63,4%	71	29,2%	72
Centrum	39,4%	175	87,2%	179	74,3%	179	33,9%	180
Henerik	8,2%	61	37,1%	62	56,5%	62	4,8%	62
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	14,3%	119	60,0%	120	72,6%	117	33,6%	119
Mal-Sluisen-Nerem	9,5%	84	46,5%	86	49,4%	85	35,6%	87
Nieuw-Tongeren	35,6%	101	76,5%	102	76,5%	102	21,0%	101
Overrepen-Piringen	7,4%	54	38,9%	54	69,1%	55	47,2%	53
Paspoel	19,4%	98	70,4%	98	77,8%	99	26,5%	98
Vreren-Diets-Heur	25,4%	59	64,9%	57	75,4%	57	36,2%	58
Totaal	23,1%	917	63,4%	927	68,0%	924	28,3%	927
Chi ²	P=.000	/	P=.000	/	P=.000	/	P=.000	/

Tabel 55: Overlastervaringen, per wijk (Deel 2)

	Geluid uitgaans- leven	N	Rond- hangende jongeren	N	Ver- krotting	N	Graffiti	N
Achter de statie	6,2%	97	18,6%	97	12,4%	97	2,1%	96
Broek-Elderen	20,3%	64	26,8%	71	13,9%	72	4,2%	71
Centrum	45,6%	180	42,8%	180	21,1%	180	12,8%	179
Henerik	8,1%	37	8,3%	60	6,6%	61	1,6%	61
Koninksem-Widooie- Lauw-Rutten-Herstappe	15,1%	119	19,3%	119	15,0%	120	0,8%	119
Mal-Sluizen-Nerem	12,6%	87	14,0%	86	12,6%	87	0,0%	87
Nieuw-Tongeren	16,7%	102	35,6%	101	19,0%	100	7,9%	101
Overrepen-Piringen	17,3%	52	1,8%	55	14,5%	55	1,8%	55
Paspoel	31,3%	99	34,3%	99	21,0%	100	4,0%	99
Vreren-Diets-Heur	13,8%	58	17,2%	58	5,2%	58	8,6%	58
Totaal	22,1%	895	25,4%	926	15,5%	930	5,2%	926
Chi ²	P=.000	/	P=.000	/	P=.041	/	P=.000	/

Tabel 56: Overlastervaringen, per wijk (Deel 3)

	Loslopende honden	N	Zwerfkatten	N
Achter de statie	10,3%	97	25,8%	97
Broek-Elderen	15,3%	72	40,0%	70
Centrum	20,0%	180	34,1%	179
Henerik	8,1%	62	24,2%	62
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten- Herstappe	28,6%	119	31,9%	119
Mal-Sluizen-Nerem	21,8%	87	25,3%	87
Nieuw-Tongeren	12,9%	101	33,3%	102
Overrepen-Piringen	20,0%	55	16,4%	55
Paspoel	18,2%	99	28,3%	99
Vreren-Diets-Heur	15,5%	58	22,4%	58
Totaal	17,8%	930	29,4%	928
Chi ²	P=.012	/	P=.095	/

In de wijktabels springen het Centrum, Nieuw-Tongeren en Paspoel in het oog. In deze wijken leidden verschillende leefbaarheidsproblemen tot heel wat ergernis. In het Centrum hebben –in vergelijking met de andere wijken– veel inwoners zich gestoord aan drugsoverlast, hondenpoep, zwerfvuil, geluidsoverlast van het uitgaansleven, rondhangende jongeren, verkrotting en graffiti. In Nieuw-Tongeren hebben –relatief gezien– veel mensen zich geërgerd aan drugsoverlast, hondenpoep, zwerfvuil, rondhangende jongeren en verkrotting. In Paspoel hoorden we –in vergelijking met de andere wijken– veel klachten over zwerfvuil, geluidsoverlast van het uitgaansleven, rondhangende jongeren en verkrotting.

5.3 Vier specifieke leefbaarheidsproblemen

Om de leefbaarheidsproblemen in de politiezone verder in kaart te brengen, vroegen we de respondenten hoe vaak volgende voorvallen de voorbije 12 maanden zijn voorgekomen in de buurt waar zij wonen: burenruzies, uit de hand gelopen familieruzies, vechtpartijen en opzettelijke beschadigingen van voorwerpen of gebouwen. Respondenten konden antwoorden met 'nooit', 'één keer of enkele keren', 'meerdere keren', 'dikwijls' of 'zeer dikwijls'.

Tabel 57: Vier specifieke leefbaarheidsproblemen

	Burenruzies		Familieruzies	
	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011
Nooit	83,7	81,4	91,7	92,3
Eén keer of enkele keren	10,7	11,6	5,3	5,5
Meerdere keren	2,1	3,2	1,4	1,3
Dikwijls	2,1	2,4	1,3	0,8
Zeer dikwijls	1,4	1,4	0,3	0,1
Totaal	%	100	100	100
	N	942	944	926
Chi ²	NS		NS	
	Vechtpartijen		Beschadigingen	
	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011	Veiligheids scan 2006	Veiligheids scan 2011
Nooit	92,7	90,8	90,2	86,6
Eén keer of enkele keren	4,6	7,3	7,2	9,8
Meerdere keren	2,0	1,5	1,6	2,2
Dikwijls	0,6	0,2	0,7	0,9
Zeer dikwijls	0,0	0,1	0,3	0,5
Totaal	%	100	100	100
	N	947	945	927
Chi ²	NS		NS	

Het aantal burenruzies, familieruzies, vechtpartijen en beschadigingen is volgens de inwoners van Tongeren-Herstappe niet toegenomen of verminderd in vergelijking met 2006. We vinden geen enkele significante verandering. Het percentage respondenten dat

aangeeft dat deze voorvallen meerdere keren tot zeer dikwijls voorkwamen het voorbije jaar, blijft beperkt.

6 (On-)veiligheidsgevoelens

6.1 Inleiding

Onveiligheid en onveiligheidsgevoelens zijn de laatste jaren niet meer weg te denken uit het maatschappelijk debat. Niet alleen de media, maar ook wetenschappers en beleidsmakers zetten sterk in op het thema. Zo ontwikkelde de provincie Limburg in 2011 een film en een brochure met veiligheids- en preventietips om het onveiligheidsgevoel van oudere inwoners in te dijken (Van Horne 2011). De negatieve gevolgen van onveiligheidsgevoelens zijn dan ook veelvuldig aangetoond: uit onderzoek blijkt onder meer dat mensen die zich onveilig voelen, niet alleen ongelukkiger zijn, maar ook in een minder goede gezondheid verkeren (zie Elchardus, De Groof & Smits 2003 voor een uitgebreider overzicht). Toch is er ook nood aan een zekere relativering. Het is niet zo dat een algemeen gevoel van onveiligheid 'de bevolking' verlamt, zo leerden we uit eerdere analyses op data van de Veiligheidsscan (Van Craen & Ackaert 2006). Wel houdt dit gevoel op duidelijk lokaliseerbare plaatsen behoorlijk wat mensen in haar greep. Bovendien leeft dit gevoel bij bepaalde maatschappelijke groepen sterker dan bij andere.

In dit hoofdstuk gaan we na hoe veilig de inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe zich voelen in hun buurt en stad/gemeente. We onderzoeken ook of ze specifieke plaatsen mijden.

6.2 Het onveiligheidsgevoel in de buurt

6.2.1 Algemene cijfers

Om te meten hoe veilig of onveilig mensen zich voelen in de buurt waar ze wonen, werden drie vragen gesteld:

- In deze buurt, waar u woont, hoe veilig voelt u zich hier?
- Hoe voelt u zich als u overdag alleen in deze buurt wandelt?
- Hoe voelt u zich als u in het donker alleen in deze buurt wandelt?

Telkens konden de respondenten kiezen uit de antwoordmogelijkheden 'heel veilig', 'veilig', 'noch veilig noch onveilig', 'onveilig' of 'heel onveilig'. De eerste vraag werd ook gesteld in de vorige editie van de Veiligheidsscan. Voor deze vraag kunnen we dus een evolutie in de tijd weergeven. De twee andere vragen zijn nieuw. We maken een onderscheid tussen overdag en in het donker, omdat mensen zich in het donker doorgaans minder veilig voelen dan overdag (Vanden Boer, Pauwels & Callens 2005).

Tabel 58: (On-)veiligheidsgevoel in de buurt (%)

		Veiligheidsscan 2006	Veiligheidsscan 2011
Heel veilig		12,2	18,6
Veilig		68,3	62,8
Noch veilig noch onveilig		11,9	11,1
Onveilig		6,3	6,5
Heel onveilig		1,3	1,1
Totaal	%	100	100
P=.005	N	949	930

Net zoals in 2006 voelt ongeveer 81% van de respondenten zich veilig of heel veilig in de eigen woonbuurt. Positief is dat de groep die zegt zich heel veilig te voelen groter werd. Opnieuw voelt een kleine 8% zich onveilig of heel onveilig.

Maken we een onderscheid tussen overdag en na zonsondergang, dan blijkt dat slechts 3% van respondenten zich overdag onveilig of heel onveilig voelt in de eigen buurt. Ongeveer 23% geeft aan zich in het donker onveilig of heel onveilig te voelen.

Tabel 59: (On-)veiligheidsgevoel in de buurt, overdag en in het donker (%)

		Overdag	In het donker
Heel veilig		24,4	10,8
Veilig		66,5	48,1
Noch veilig noch onveilig		6,0	18,5
Onveilig		2,8	18,8
Heel onveilig		0,3	3,8
Totaal	%	100	100
	N	926	915

6.2.2 Wie voelt zich (on-)veilig in de buurt?

Deze algemene cijfers kunnen aanzienlijke verschillen verhullen tussen maatschappelijke groepen. Verscheidene onderzoeken hebben aangetoond dat vrouwen en ouderen zich minder veilig voelen dan mannen en jongeren (zie Elchardus & Smits 2009 voor een overzicht). Of dat ook in de politiezone Tongeren-Herstappe het geval is en of er verschillen zijn tussen de wijken, gaan we in deze paragraaf na. Ter voorbereiding hercoderen we de variabelen 'onveiligheidsgevoel in de buurt', 'onveiligheidsgevoel in de buurt overdag' en 'onveiligheidsgevoel in de buurt in het donker' tot dummyvariabelen: we zetten de respondenten die zich onveilig en heel onveilig voelen af tegen de rest. Deze gehercodeerde variabelen kruisen we vervolgens met het geslacht, de leeftijd en de wijk van de respondenten.

Tabel 60: (On-)veiligheidsgevoel in de buurt (algemene vraag), naar geslacht

		'Veilig'	Onveilig	Totaal	
				%	N
Man		94,3	5,7	100	456
Vrouw		90,5	9,5	100	475
Totaal	%	92,4	7,6	100	
P=.030	N	860	71		931

Tabel 61: (On-)veilig gevoel in de buurt wanneer het donker is, naar geslacht

		'Veilig'	Onveilig	Totaal	
				%	N
Man		87,5	12,5	100	447
Vrouw		67,5	32,5	100	467
Totaal	%	77,2	22,8	100	
P=.000	N	706	208		914

Bovenstaande tabellen maken duidelijk dat vrouwen zich in hun eigen woonbuurt onveiliger voelen dan mannen. Dat is echter enkel het geval in het donker. Overdag voelen vrouwen zich in hun buurt niet onveiliger dan mannen (tabel niet weergegeven omdat er geen significant verschil is). Tussen de leeftijdsgroepen vinden we geen significante verschillen.

De cijfers in de tabellen 62 en 63 suggereren verschillen tussen de wijken, maar vanuit statistisch oogpunt hebben we onvoldoende zekerheid om van een significante samenhang tussen de wijkvariabele en onveiligheidsgevoelens te spreken. Er zijn alleszins geen verschillen tussen de wijken wat de veiligheidsbeleving overdag betreft.

Tabel 62: (On-)veiligheidsgevoel in de buurt (algemene vraag), per wijk

	'Veilig'	Onveilig	Totaal
Achter de statie	85 88,5%	11 11,5%	96 100%
Broek-Elderen	70 97,2%	2 2,8%	72 100%
Centrum	167 91,8%	15 8,2%	182 100%
Henerik	59 95,2%	3 4,8%	62 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	104 88,1%	14 11,9%	118 100%
Mal-Sluisen-Nerem	83 95,4%	4 4,6%	87 100%
Nieuw-Tongeren	96 93,2%	7 6,8%	103 100%
Overrepen-Piringen	53 96,4%	2 3,6%	55 100%
Paspoel	88 89,8%	10 10,2%	98 100%
Vreren-Diets-Heur	55 94,8%	3 5,2%	58 100%
Totaal	860	71	931
Chi ² : NS	92,4%	7,6%	100%

Tabel 63: (On-)veilig gevoel in de buurt (in het donker), per wijk

	'Veilig'	Onveilig	Totaal
Achter de statie	72 75,0%	24 25,0%	96 100%
Broek-Elderen	56 81,2%	13 18,8%	69 100%
Centrum	129 71,7%	51 28,3%	180 100%
Henerik	49 81,7%	11 18,3%	60 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	87 75,0%	29 25,0%	116 100%
Mal-Sluisen-Nerem	71 81,6%	16 18,4%	87 100%
Nieuw-Tongeren	75 77,3%	22 22,7%	97 100%
Overrepen-Piringen	47 85,5%	8 14,5%	55 100%
Paspoel	73 75,3%	24 24,7%	97 100%
Vreren-Diets-Heur	47 82,5%	10 17,5%	57 100%
Totaal	706	208	914
Chi ² : NS	77,2%	22,8%	100%

6.3 Het onveiligheidsgevoel in de stad/gemeente

6.3.1 Algemene cijfers

Om te meten hoe veilig of onveilig mensen zich voelen in de ruimere stad/gemeente, stelden we drie gelijkaardige vragen:

- Als u heel de stad/gemeente voor ogen houdt, hoe veilig voelt u zich daar?
- Hoe voelt u zich als u overdag alleen door uw stad/gemeente wandelt?
- Hoe voelt u zich als u in het donker alleen door uw stad/gemeente wandelt?

De aangeboden antwoordcategorieën waren: 'heel veilig', 'veilig', 'noch veilig noch onveilig', 'onveilig' en 'heel onveilig'. Opnieuw kunnen we voor de eerste vraag een vergelijking maken met 2006.

Tabel 64: (On-)veiligheidsgevoel in de stad/gemeente (%)

		Veiligheidsscan 2006	Veiligheidsscan 2011
Heel veilig		5,9	10,2
Veilig		75,2	73,1
Noch veilig noch onveilig		14,8	12,8
Onveilig		3,9	3,5
Heel onveilig		0,1	0,4
Totaal	%	100	100
P=.006	N	943	923

Net zoals in de eigen buurt, voelt men zich ook in de ruimere stad/gemeente nog iets veiliger dan in 2006. De groep die zich in de eigen stad/gemeente onveilig of heel onveilig voelt, blijft beperkt tot ongeveer 4%. We merken op dat de cijfers eigenlijk een beeld geven voor Tongeren, aangezien er maar twee respondenten van Herstappe in de steekproef zitten.

Overdag voelt 90% zich veilig of heel veilig in de eigen stad/gemeente; 3% voelt zich dan onveilig of heel onveilig. Dit laatste percentage stijgt wel naar 21% als we vragen hoe men zich in het donker voelt.

Tabel 65: (On-)veiligheidsgevoel in de stad/gemeente, overdag en in het donker (%)

		Overdag	In het donker
Heel veilig		15,8	6,4
Veilig		74	48,8
Noch veilig noch onveilig		7,2	23,4
Onveilig		2,8	18,4
Heel onveilig		0,2	2,9
Totaal	%	100	100
	N	923	900

6.3.2 Wie voelt zich onveilig in de stad/gemeente?

Opnieuw gaan we na of er verschillen zijn naargelang het geslacht en de leeftijd van de respondenten. Voor deze analyses hercoderen we de variabelen 'onveiligheidsgevoel in de stad/gemeente', 'onveiligheidsgevoel in de stad/gemeente overdag' en 'onveiligheidsgevoel in de stad/gemeente in het donker' tot dummyvariabelen: we zetten de respondenten die zich onveilig en heel onveilig voelen af tegen de rest. Deze gehercodeerde variabelen kruisen we vervolgens met het geslacht en de leeftijd van de respondenten. Hieronder geven we alleen de resultaten weer van de analyses die significante verbanden opleveren. We merken ook nog op dat het weinig zin heeft om een opsplitsing te maken tussen Tongeren en Herstappe, aangezien er maar twee inwoners van Herstappe in de steekproef zitten.

Tabel 66: (On-)veilig gevoel in de stad/gemeente wanneer het donker is, naar geslacht

		'Veilig'	Onveilig	Totaal	
				%	N
Man		90,0	10,0	100	441
Vrouw		67,8	32,2	100	459
Totaal	%	78,7	21,3	100	
P=.000	N	708	192		900

Vrouwen voelen zich in het donker aanzienlijk onveiliger in hun stad/gemeente dan mannen. Overdag is er geen significant verschil en ook de algemene vraag levert geen significant verband op met het geslacht van de respondenten. De algemene vraag wijst wel uit dat 65-plussers zich onveiliger voelen in hun stad/gemeente dan de andere leeftijdsgroepen. Bij de twee specifieke vragen (overdag en in het donker) zijn de verschillen tussen de leeftijdsgroepen kleiner en is het verband met de leeftijd van de respondenten niet langer statistisch significant.

Tabel 67: (On-)veilig gevoel in de stad/gemeente (algemene vraag), naar leeftijd

		'Veilig'	Onveilig	Totaal	
				%	N
15-25		98,5	1,5	100	133
26-45		96,9	3,1	100	289
46-65		97,1	2,9	100	344
66-80		90,4	9,6	100	157
Totaal	%	96,1	3,9	100	
P=.001	N	887	36		923

6.4 Mijddedrag

6.4.1 Algemene cijfers

Een laatste indicator voor het onveiligheidsgevoel die in de vragenlijst werd opgenomen, is de vraag of mensen bepaalde plaatsen in hun stad/gemeente mijden omdat ze zich er niet veilig voelen. We gaan niet alleen na of mensen bepaalde plaatsen mijden, maar onderzoeken ook welke plaatsen ze mijden en waarom. Verder bestuderen we wie locaties mijdt.

Het percentage inwoners dat mijddedrag vertoont, is in vergelijking met 2006 aanzienlijk toegenomen. Ongeveer één derde van de respondenten zegt op bepaalde plaatsen niet te komen, terwijl dat in 2006 'maar' één op vijf was.

Tabel 68: Mijddedrag

		Veiligheidsscan 2006	Veiligheidsscn 2011
Mijdt plaatsen		21,5	34,2
Mijdt geen plaatsen		78,5	65,8
Totaal	%	100	100
P=.000	N	937	880

Drie vierde van de mensen die antwoorden dat er in hun stad of gemeente plaatsen zijn die ze mijden, geeft één specifieke locatie op. Ongeveer 21% van deze groep vermeldt twee plaatsen en 4% haalt drie plaatsen aan.

Tabel 69 geeft een overzicht van de concrete locaties waarnaar de respondenten verwijzen en de redenen waarom ze daar liever niet komen. Wat opvalt, is dat de stationsbuurt door zeer veel mensen wordt gemeden. Maar liefst 21% van de respondenten zegt zo veel mogelijk uit de stationsbuurt weg te blijven, omdat ze zich daar niet veilig voelen. Vooral de aanwezigheid van hangjongeren en onzure personen geeft mensen een onbehaaglijk gevoel. Verder wordt gewag gemaakt van druggebruik en -handel in de stationsbuurt. Ook het stadspark 'De Motten' wordt gemeden omwille van hangjongeren en klachten over drugs.

Tabel 69: Plaatsen die gemeden worden + reden (Deel 1)

Plaats (aantal vermeldingen)	Reden (aantal vermeldingen)
Stationsbuurt (187)	hangjongeren (60), allochtonen (10), ongere personen (49), drugs (54), ondergrondse doorgang (1), criminaliteit (5), geen reden (8)
De Motten (69)	hangjongeren (31), allochtonen (1), ongere personen (2), onvoldoende toezicht (1), drugs (17), onvoldoende verlicht (9), drankmisbruik (2), weinig mensen 's avonds (3), criminaliteit (3)
Paspoel (21)	sociale woningen (3), onveiligheidsgevoel (3), drugs (2), criminaliteit (4), allochtonen (2), hangjongeren (4), geen reden (3)
Kleine, donkere steegjes (11)	's avonds bang (2), angst om overvallen te worden (1), angst om lastig gevallen te worden (1), rondhangende jongeren (2), onvoldoende verlichting (1), ongere figuren (1), weinig mensen (3)
Sacramentstraat (10)	onvoldoende verlicht (3), hangjongeren (1), ongere personen (4), drugs (1), geen reden (2)
Nieuw-Tongeren (9)	drugs (1), bewoners schrikken mij af (2), jongeren (2), allochtonen (1), criminaliteit (1), geen reden (2)
Buiten de bebouwde kom (2)	onveilig gevoel (2)
Kleine straten buiten de stad	weinig mensen
Plaatsen waar geen huizen zijn	onveiligheidsgevoel
Afgelegen gebieden	eenzaam
Verbinding tussen Hospitaal en Henis - Riksingen + weg 's Herenelderden	geen reden
Fietspad door natuurpark	donker - soms lopen hier mensen rond 's nachts
Aan het spoor en voetbalveld van 's Herenelderden	drugs dealen
GB (4)	allochtonen (1), gevaar voor diefstal (1), rondhangende jongeren (1), geen reden (1)
Zijstraatje Keversstraat	vandalisme
Beukenberg	geen reden
De Beemden (2)	verlaten (2)
Schuttersgang bij duisternis	te donker
Rond nachtwinkels (4)	ongere personen (4)
Achterbuurten	ongere personen
Julianusplein - parking Julianus (3)	hangjongeren (2), 's avonds (1)
Putstraat (3)	druggebruik (1), allochtonen (1), onvoldoende verlichting (1)
Mulken (3)	allochtonen (1), ruziezoekers (1), hangjongeren (1)
Plein	allochtonen
Kerkhof/kant Bilzersteenweg	drugshandel
De Ring (4)	weinig overzichtelijk (1), te veel verkeer (1), onveilig voor fietsers (2)

Tabel 70: Plaatsen die gemeden worden + reden (Deel 2)

Plaats (aantal vermeldingen)	Reden (aantal vermeldingen)
Café de Engel	straatlawaaï
Winkelstraten (2)	's avonds kleine criminaliteit (1), geen reden (1)
In de stad (3)	werken (1), 's nachts agressie (1), ongure figuren (1)
Aldi	gevaar voor diefstal
Bosje aan het wachtbekken Diets-Heur	exhibitionisme
Kruispunten zonder verkeerslichten	gevaarlijk
Ondergrondse parking onder RVA-gebouw	onveilig gevoel
Ondergrondse parking Hondstraat	geen reden
Ondergrondse parkeerplaatsen	geen controleurs
Parking Romana	onveiligheidsgevoel
Parkings	ongure types
St.-Truiderstraat	allochtonen
Wijngaardstraat (3)	onvoldoende verlichting (2), onveilig gevoel (1)
Sociale woonwijk	hangjongeren
Park	lege flessen
Hondstraat (2)	groepjes ongere figuren (1), onvoldoende verlichting (1)
Leopoldwal	's avond onveilig gevoel
De wallen	criminaliteit
Neremweg	rijden te snel
De Kevie	drughandel en -gebruik
Vermeulenstraat	verlichting niet OK
Industriezones	verlichting
Donderdagmarkt	handtassen stelen
Vlasmarkt	drugs dealen
Bank (2)	onveilig gevoel 's avonds (1), bij geldautomaat (1)
In de buurt discotheek Real	geen reden
Vrijthof	weinig mensen
De Graaf	weinig verlichting
Aan de politie	weinig verlichting
Het veld	's avonds geen mensen in de omgeving
Paquaylaan (2)	rare mensen (1), geen reden (1)
Achter het stadhuis (3)	criminelen (1), drugs (1), ruzies (1)
Jaminéstraat	door café tegenover GB
Moerenpoort	criminaliteit

6.4.2 Wie mijdt plaatsen?

Vertonen vrouwen in de politiezone Tongeren-Herstappe meer mijdgedrag dan mannen? Tabel 71 maakt duidelijk dat dat inderdaad het geval is. Van de vrouwelijke respondenten zegt 43% weg te blijven uit bepaalde straten of buurten, terwijl van de mannen ongeveer 25% bepaalde plaatsen mijdt. Verder stellen we vast dat een hoog percentage jongeren mijdgedrag vertoont (40%).

Tabel 71: Mijdgedrag, naar geslacht

Mijdt plaatsen				
		Ja	Nee	Totaal
				% N
Man		24,9	75,1	100 430
Vrouw		43,2	56,8	100 450
Totaal	%	34,3	65,7	100
P=.000	N	302	578	880

Tabel 72: Mijdgedrag, naar leeftijd

Mijdt plaatsen				
		Ja	Nee	Totaal
				% N
15-25		40,0	60,0	100 130
26-45		32,2	67,8	100 273
46-65		37,1	62,9	100 328
66-80		26,2	73,8	100 149
Totaal	%	34,3	65,7	100
P=.048	N	302	578	880

7 Beoordeling van de politie

7.1 Inleiding

De implementering van het community policing-model betekende niet alleen dat de politie de inhoud van haar taken breder ging opvatten en sterkere relaties met de burger ging aanknopen, maar ook dat ze haar eigen werking kritischer ging evalueren. Zonechefs en hun medewerkers kregen als overheidsmanagers uitdrukkelijk de taak om permanent de kwaliteit van de dienstverlening te bewaken en de interne werking daarop af te stemmen.

Maar het is niet altijd evident om kwaliteit in al haar facetten te monitoren en bij te sturen. Klanttevredenheid bijvoorbeeld is moeilijk zelf in te schatten. Men kan natuurlijk lessen trekken uit klachten die binnenkomen bij de lokale politie zelf of bij andere instanties (het Comité P, de Algemene Inspectie en ombudsdiensten). Maar klachten werpen slechts een beperkt licht op de tevredenheid van de burger-klant. Via deze weg komen immers alleen negatieve signalen binnen. Bovendien wordt geen doorsnede van de bevolking gehoord en overstijgen de klachten zelden concrete gebeurtenissen. Het is dan ook aangewezen om deze informatiebron aan te vullen met andere gegevens. Daarom namen we in de Veiligheidsscan een aantal vragen op over de werking van de politie en het vertrouwen in de politie. We focusten zowel op het algemene beeld van de politie als op de perceptie van de lokale politie.

Ook over deze thematiek werden, naast de vragen uit de vorige editie van de Veiligheidsscan (2006), een aantal nieuwe vragen gesteld. Voor sommige items is dus nog geen vergelijking in de tijd mogelijk.

7.2 Beoordeling van de politie

7.2.1 Beoordeling van de politie in het algemeen

In zijn *procedural fairness model* stelt Tyler (2001, 2005) dat vertrouwen in de politie bepaald wordt door: (1) het beeld dat burgers hebben van de manier waarop de politie burgers behandelt en (2) hun perceptie van de manier waarop de politie beslissingen neemt. Om beide aspecten van het politiewerk te onderzoeken, namen we in de vragenlijst acht stellingen op waarmee de respondenten zich 'helemaal eens', 'eens', 'noch eens, noch oneens', 'oneens', of 'helemaal oneens' konden verklaren:

- De politie is voor iedereen even streng
- De politie gebruikt te veel geweld
- De politie discrimineert
- Als je iemand kent bij de politie moet je je boetes niet betalen
- De politie houdt zich bezig met de problemen die ik belangrijk vind
- De politie houdt te weinig rekening met de mening van de burgers

- Mensen kunnen bij de politie terecht met suggesties over de aanpak van problemen
- De burger heeft te weinig inspraak in de werking van de politie

We benadrukken – met het oog op een correcte interpretatie – dat deze vragen handelden over ‘de politie’ in het algemeen en niet expliciet focusten op de politie van de politiezone Tongeren-Herstappe. Dat gebeurde wel in een andere reeks vragen (cf. infra).

Aan de hand van de eerste vier stellingen onderzoeken we welk beeld de respondenten hebben van de manier waarop de politie burgers behandelt. De resultaten in tabel 73 tonen aan dat 48% het (helemaal) oneens is met de stelling dat de politie voor iedereen even streng is. Ongeveer 19% is van mening dat de politie discrimineert. We merken wel op dat respectievelijk 5% en 13% van de respondenten aangaf deze vragen niet te kunnen beoordelen. Die respondenten zijn niet opgenomen in de tabel. Ongeveer 13% is van mening dat mensen die iemand kennen bij de politie hun boetes niet moeten betalen. Een goede 7% vindt dat de politie te veel geweld gebruikt. Respectievelijk 9% en 11% sprak zich niet over deze vragen uit.

Tabel 73: Beoordeling van de behandeling van burgers door de politie (%)

		Politie voor iedereen even streng	Politie gebruikt te veel geweld
Helemaal eens		3,6	0,6
Eens		28,9	6,6
Noch eens noch oneens		19,5	18,9
Oneens		39,9	65,1
Helemaal oneens		8,2	8,8
Totaal	%	100	100
	N	886	833

		Politie discrimineert	Als je iemand kent bij de politie: boetes niet betalen
Helemaal eens		2,3	1,9
Eens		17,0	11,0
Noch eens noch oneens		21,6	8,6
Oneens		53,6	58,5
Helemaal oneens		5,5	20,0
Totaal	%	100	100
	N	811	845

Tabel 74 geeft een overzicht van de antwoorden op de stellingen die peilen naar de mening over de responsiviteit van de politie. Een goede 52% van de respondenten vindt dat de burger te weinig inspraak heeft in de werking van de politie. Bijna 36% zegt dat de politie te weinig rekening houdt met de mening van burgers. Ongeveer 34% van de respondenten is het oneens met de stelling dat de politie zich bezighoudt met de problemen die zij belangrijk vinden. Een goede 29% vindt dat men met suggesties onvoldoende terecht kan bij de politie. Bij deze vragen schommelde de non-respons tussen 12% en 18%.

Tabel 74: Beoordeling van de responsiviteit van de politie

		Politie houdt zich bezig met problemen die ik belangrijk vind	Politie houdt te weinig rekening met mening burgers
Helemaal eens		2,7	6,1
Eens		30,3	29,4
Noch eens noch oneens		32,6	29,5
Oneens		30,3	32,1
Helemaal oneens		4,1	2,9
Totaal	%	100	100
	N	810	821

		Mensen kunnen bij politie terecht met suggesties	Burger heeft te weinig inspraak in werking politie
Helemaal eens		3,3	8,3
Eens		42,5	43,8
Noch eens noch oneens		24,9	26,1
Oneens		24,0	20,3
Helemaal oneens		5,3	1,5
Totaal	%	100	100
	N	764	795

7.2.2 Beoordeling van de lokale politie

Naast een algemene beoordeling van de politie, maakten de respondenten ook een concrete evaluatie van de politie in hun stad/gemeente en buurt. Ze spraken zich uit over drie dimensies: informatieverstrekking, aanspreekbaarheid en performantie. De vragen luiden als volgt:

Informatieverstrekking:

- Vindt u dat u te veel, voldoende of te weinig informatie ontvangt over de werking van de politie in uw stad/gemeente?

Aanspreekbaarheid:

- Wat vindt u van de mogelijkheden om de politie in uw stad/gemeente te contacteren? Bent u daarover tevreden, noch tevreden noch ontevreden of ontevreden?
- Hebt u het gevoel dat de agenten in uw buurt gemakkelijk aanspreekbaar, gewoon aanspreekbaar of moeilijk aanspreekbaar zijn?
- Wat vindt u van de openingsuren van het dichtstbijzijnde politiekantoor? Bent u daarover tevreden, noch tevreden noch ontevreden of ontevreden?

Performantie:

- Vindt u dat de politie in de buurt waar u woont te veel, voldoende of te weinig aanwezig is in de straten?

- Vindt u dat de politie in de buurt waar u woont te streng optreedt, gepast optreedt of te veel door de vingers ziet?

Tabel 75: Beoordeling van de lokale politie

Aanwezigheid			Optreden		
	Scan 2006	Scan 2011		Scan 2006	Scan 2011
Te veel	1,3	0,7	Te streng optreedt	4,7	2,4
Voldoende	51,5	53,4	Gepast optreedt	66,2	71,1
Te weinig	47,2	45,9	Te veel door de vingers ziet	29,1	26,5
Totaal	% 100	100	Totaal	% 100	100
	N 915	901		N 764	761
Chi ²	NS		Chi ²	P=.017	
Aanspreekbaarheid			Informatie		
	Scan 2006	Scan 2011		Scan 2006	Scan 2011
Gemakkelijk aanspreekbaar	31,9	35,5	Te veel	0,2	1,0
Gewoon aanspreekbaar	47,3	47,4	Voldoende	44,9	49,1
Moeilijk aanspreekbaar	20,8	17,1	Te weinig	54,8	49,8
Totaal	% 100	100	Totaal	% 100	100
	N 809	806		N 879	859
Chi ²	NS		Chi ²	P=.016	
Contactmogelijkheden			Openingsuren politiekantoor		
	Scan 2006	Scan 2011		Scan 2011	
Tevreden	69,2	68,7	Tevreden	74,6	
Noch...noch	20,8	23,7	Noch...noch	19,1	
Ontevreden	10,0	7,6	Ontevreden	6,3	
Totaal	% 100	100	Totaal	% 100	
	N 851	866		N 763	
Chi ²	NS		Chi ²	/	

De statistische tests geven aan dat de burgers de lokale politie op twee punten een significant betere beoordeling geven dan in 2006. Meer mensen vinden dat de politie in de eigen buurt gepast optreedt en meer mensen zeggen voldoende informatie te ontvangen over de werking van de politie. Toch blijft er aanzienlijk wat gemor over te weinig informatie en onvoldoende aanwezigheid op straat.

De nieuwe vraag over de openingsuren levert een mooi resultaat op. Bijna 75% is tevreden en slechts 6% is expliciet ontevreden. We merken wel op dat het niet voor iedereen evident is om de werking van de lokale politie te beoordelen. Vooral de vragen over de openingsuren, de strengheid van het optreden en de aanspreekbaarheid leverden een hoge non-respons op (respectievelijk 18%, 18% en 14%; cijfers voor 2011).

7.2.3 Wie heeft een positief beeld van de lokale politie? Wie een negatief?

Om na te gaan of verschillende maatschappelijke groepen de politie in hun stad/gemeente en buurt anders beoordelen, splitsen we de resultaten op naar geslacht, leeftijd en wijk. Omwille van de kleine aantallen in sommige cellen, worden drie items gehercodeerd. Bij de vraag over de hoeveelheid informatie zetten we de respondenten die vinden dat ze te weinig informatie ontvangen af tegen degenen die vinden dat ze voldoende informatie ontvangen. We laten de respondenten die 'te veel' of 'weet niet' antwoordden buiten beschouwing. Dezelfde logica volgen we voor de vraag over de aanwezigheid van de politie en de vraag over het optreden.

Om te testen of er een verband bestaat tussen de meningen over de lokale politie en achtergrondvariabelen (geslacht, leeftijd en wijk), voeren we chi²-analyses uit. Aangezien we geen enkel significant verschil vinden tussen mannen en vrouwen, is het geen meerwaarde de resultaten van deze analyses hier te presenteren. Met leeftijd vinden we wel een aantal significante verbanden. Naarmate de leeftijd stijgt, zeggen meer mensen dat agenten gemakkelijk aanspreekbaar zijn en dat ze tevreden zijn over de contactmogelijkheden.

Tabel 76: Beoordeling lokale politie, naar leeftijd

Aanspreekbaarheid						
		Gemakkelijk	Gewoon	Moeilijk	Totaal	
					%	N
15-25		22,2	58,1	19,7	100	117
26-45		32,9	50,2	16,9	100	243
46-65		41,0	43,6	15,3	100	307
66-80		39,6	41,7	18,7	100	139
Totaal	%	35,6	47,4	17,0	100	
P = .014	N	287	382	137		806
Contactmogelijkheden						
		Tevreden	Noch tevreden noch ontevreden	Ontevreden	Totaal	
					%	N
15-25		63,3	32,0	4,7	100	128
26-45		66,3	26,7	7,0	100	270
46-65		70,6	20,6	8,8	100	320
66-80		73,6	18,2	8,1	100	148
Totaal	%	68,7	23,8	7,5	100	
P=.074	N	595	206	65		866

Onderstaande tabellen geven de resultaten weer per wijk. Aangezien het absolute aantal respondenten in de verschillende wijken relatief beperkt is en een aanzienlijk percentage geen antwoord gaf op deze vragen, is het moeilijk significante testresultaten te bekomen. We geven dus ook de niet significante (NS) resultaten weer, maar vragen om voorzichtig te zijn bij de interpretatie. Het is niet aangewezen om zich hier vast te pinnen op de percentages, het zijn eerder indicaties.

Als we de resultaten uit de verschillende tabellen samen leggen, dan blijkt dat er wel een duidelijke lijn in zit: kritiek op de lokale politie klinkt het luidst in Nieuw-Tongeren en Paspoel.

Tabel 77: Beoordeling aanwezigheid, per wijk

	Volgende	Te weinig	Totaal
Achter de statie	52 54,2%	44 45,8%	96 100%
Broek-Elderen	39 56,5%	30 43,5%	69 100%
Centrum	97 57,1%	73 42,9%	170 100%
Henerik	35 57,4%	26 42,6%	61 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	56 47,1%	63 52,9%	119 100%
Mal-Sluizen-Nerem	54 65,1%	29 34,9%	83 100%
Nieuw-Tongeren	43 45,3%	52 54,7%	95 100%
Overrepen-Piringen	30 55,6%	24 44,4%	54 100%
Paspoel	45 47,9%	49 52,1%	94 100%
Vreren-Diets-Heur	31 55,4%	25 44,6%	56 100%
Totaal	482	415	897
Chi ² : NS	53,7%	46,3%	100%

Tabel 78: Beoordeling optreden, per wijk

	Gepast	Te veel door de vingers ziet	Totaal
Achter de statie	69 80,2%	17 19,8%	86 100%
Broek-Elderen	41 74,5%	14 25,5%	55 100%
Centrum	98 64,5%	54 35,5%	152 100%
Henerik	31 72,1%	12 27,9%	43 100%
Koninksem-Widooye-Lauw-Rutten-Herstappe	76 79,2%	20 20,8%	96 100%
Mal-Sluizen-Nerem	64 85,3%	11 14,7%	75 100%
Nieuw-Tongeren	43 59,7%	29 40,3%	72 100%
Overrepen-Piringen	36 76,6%	11 23,4%	47 100%
Paspoel	43 63,2%	25 36,8%	68 100%
Vreren-Diets-Heur	41 83,7%	8 16,3%	49 100%
Totaal	542	201	743
P= .001	72,9%	27,1%	100%

Tabel 79: Beoordeling aanspreekbaarheid, per wijk

	Gemakkelijk	Gewoon	Moeilijk	Totaal
Achter de statie	26 28,3%	52 56,5%	14 15,2%	92 100%
Broek-Elderen	15 24,2%	37 59,7%	10 16,1%	62 100%
Centrum	68 41,5%	67 40,9%	29 17,7%	164 100%
Henerik	18 36,0%	27 54,0%	5 10,0%	50 100%
Koninksem-Widooye-Lauw-Rutten-Herstappe	34 36,2%	46 48,9%	14 14,9%	94 100%
Mal-Sluizen-Nerem	37 47,4%	28 35,9%	13 16,7%	78 100%
Nieuw-Tongeren	26 30,2%	44 51,2%	16 18,6%	86 100%
Overrepen-Piringen	14 29,8%	25 53,2%	8 17,0%	47 100%
Paspoel	27 34,2%	33 41,8%	19 24,1%	79 100%
Vreren-Diets-Heur	22 40,7%	23 42,6%	9 16,7%	54 100%
Totaal	287	382	137	806
Chi ² : NS	35,6%	47,4%	17,0%	100%

Tabel 80: Beoordeling informatieverstrekking, per wijk

	Volgende	Te weinig	Totaal
Achter de statie	46 49,5%	47 50,5%	93 100%
Broek-Elderen	26 44,1%	33 55,9%	59 100%
Centrum	100 60,2%	66 39,8%	166 100%
Henerik	29 48,3%	31 51,7%	60 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	51 47,2%	57 52,8%	108 100%
Mal-Sluizen-Nerem	34 43,0%	45 57,0%	79 100%
Nieuw-Tongeren	36 40,0%	54 60,0%	90 100%
Overrepen-Piringen	20 41,7%	28 58,3%	48 100%
Paspoel	47 51,1%	45 48,9%	92 100%
Vreren-Diets-Heur	32 58,2%	23 41,8%	55 100%
Totaal	421	429	850
P=.065	49,5%	50,5%	100%

Tabel 81: Beoordeling contactmogelijkheden, per wijk

	Tevreden	Noch noch	Ontevreden	Totaal
Achter de statie	61 65,6%	23 24,7%	9 9,7%	93 100%
Broek-Elderen	48 68,6%	14 20,0%	8 11,4%	70 100%
Centrum	113 67,3%	43 25,6%	12 7,1%	168 100%
Henerik	40 67,8%	13 22,0%	6 10,2%	59 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	82 73,2%	24 21,4%	6 5,4%	112 100%
Mal-Sluizen-Nerem	64 79,0%	11 13,6%	6 7,4%	81 100%
Nieuw-Tongeren	59 65,6%	28 31,1%	3 3,3%	90 100%
Overrepen-Piringen	35 72,9%	11 22,9%	2 4,2%	48 100%
Paspoel	53 57,6%	28 30,4%	11 12,0%	92 100%
Vreren-Diets-Heur	40 72,7%	11 20,0%	4 7,3%	55 100%
Totaal	595	206	67	868
Chi ² : NS	68,5%	23,7%	7,7%	100%

Tabel 82: Beoordeling openingsuren, per wijk

	Tevreden	Noch noch	Ontevreden	Totaal
Achter de statie	59 72,0%	19 23,2%	4 4,9%	82 100%
Broek-Elderen	42 70,0%	14 23,3%	4 6,7%	60 100%
Centrum	110 69,2%	35 22,0%	14 8,8%	159 100%
Henerik	38 70,4%	14 25,9%	2 3,7%	54 100%
Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe	69 74,2%	20 21,5%	4 4,3%	93 100%
Mal-Sluisen-Nerem	54 81,8%	7 10,6%	5 7,6%	66 100%
Nieuw-Tongeren	65 79,3%	10 12,2%	7 8,5%	82 100%
Overrepen-Piringen	29 80,6%	6 16,7%	1 2,8%	36 100%
Paspoel	61 78,2%	15 19,2%	2 2,6%	78 100%
Vreren-Diets-Heur	43 81,1%	6 11,3%	4 7,5%	53 100%
Totaal	570	146	47	763
Chi ² : NS	74,7%	19,1%	6,2%	100%

7.2.4 Beoordeling van contact met de lokale politie

Hoe tevreden zijn de inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe over de contacten met de politie van hun stad/gemeente? Om die vraag te beantwoorden, stelden we de respondenten die de afgelopen 12 maanden contact hebben gehad met de politie van Tongeren/Herstappe nog een aantal bijkomende vragen. Concreet wilden we weten of ze zeer tevreden, tevreden, noch tevreden noch ontevreden, ontevreden of zeer ontevreden waren over de volgende vier aspecten:

- De kennis van zaken waarmee de politie hen heeft bijgestaan
- De vriendelijkheid van de politie
- De snelheid waarmee de politie hun vraag of probleem heeft behandeld
- De informatie die de politie heeft verstrekt

Tabel 84 geeft een overzicht van de evaluatie. De mensen die 'weet niet' antwoordden en de mensen die helemaal niet antwoordden, hebben we bij de berekening van de antwoordverdeling weggelaten. Vooraleer we de resultaten bespreken, is het nuttig even te bekijken hoeveel mensen de afgelopen 12 maanden contact hadden met de politie van Tongeren/Herstappe (zie tabel 83).

Tabel 83: Aantal contacten met politie van de stad/gemeente

		Veiligheidsscan 2006	Veiligheidsscan 2011
Nooit		55,7	52,8
1 à 2 keer		32,9	36,4
3 tot 5 keer		8,7	7,7
> 5 keer		1,7	1,3
> 10 keer		1,0	1,7
Totaal	%	100	100
Chi ² : NS	N	944	931

Een kleine 53% van de respondenten zegt het voorbije jaar geen contact te hebben gehad met de politie van Tongeren/Herstappe. Ongeveer 47% van de geïnterviewden heeft wel op een of andere manier contact gehad met de lokale politie. De antwoordverdeling verschilt niet significant van die van 2006.

We benadrukken nogmaals dat de onderwerpen in tabel 84 alleen voorgelegd werden aan respondenten die aangaven het voorbije jaar contact gehad te hebben met de politie van hun stad/gemeente. Bij elk van deze vragen geeft een ruime meerderheid aan tevreden of zeer tevreden te zijn. Het percentage (zeer) ontevredenen schommelt tussen 12% en 18%. In vergelijking met 2006 is de perceptie van de burgers nauwelijks veranderd.

Tabel 84: Beoordeling van contact met de politie

	Kennis van zaken		Vriendelijkheid	
	Scan 2006	Scan 2011	Scan 2006	Scan 2011
Zeer tevreden	12,5	15,6	20,4	20,5
Tevreden	60,0	55,2	54,7	58,1
Noch ... noch	13,0	14,3	13,4	9,7
Ontevreden	11,5	11,0	8,4	8,8
Zeer ontevreden	2,9	3,9	3,1	3,0
Totaal	%	100	100	100
	N	407	417	434
Chi ²	NS		NS	
	Snelheid		Informatie	
	Scan 2006	Scan 2011	Scan 2006	Scan 2011
Zeer tevreden	12,6	16,6	11,1	13,9
Tevreden	50,5	52,8	56,8	54,8
Noch ... noch	16,8	12,9	12,9	14,4
Ontevreden	15,3	12,1	16,7	11,1
Zeer ontevreden	4,7	5,6	2,5	5,7
Totaal	%	100	100	100
	N	404	396	423
Chi ²	NS		P = .024	

7.3 Vertrouwen in de politie

7.3.1 Vertrouwen in de politie t.o.v. vertrouwen in andere instellingen

De Belgische politieke crisis, de Europese politiek-economische crisis en de bankencrisis hebben aangetoond hoe belangrijk vertrouwen is voor maatschappelijke instellingen. Ook de politie kan niet zonder. Daarom staan we in deze paragraaf uitgebreid bij deze thematiek stil. We bestuderen weer eerst de houding ten aanzien van de politie in het algemeen. Nadien nemen we het vertrouwen in verschillende geledingen van de politie onder de loep.

Om het vertrouwenspeil te meten, stelden we de respondenten de vraag of ze heel veel, veel, noch veel noch weinig, weinig of heel weinig vertrouwen hebben in de politie. Aangezien we het vertrouwen in de politie wilden kaderen, gingen we ook na hoeveel vertrouwen de respondenten hebben in justitie/het gerecht, het stadsbestuur/gemeentebestuur en het provinciebestuur. In tabel 85 worden de antwoordverdelingen vergeleken met 2006. De non-respons laten we in de tabel buiten beschouwing. Volledigheidshalve wijzen we er wel op dat heel wat mensen geen uitspraak (kunnen) doen over het provinciebestuur (23%; cijfer voor 2011) en over justitie (9%; cijfer voor 2011). Dit zijn instellingen waarmee mensen minder rechtstreeks in contact komen of die minder zichtbaar zijn en waarover respondenten dus moeilijker een oordeel kunnen vellen.⁷

Tabel 85: Vertrouwen in maatschappelijke instellingen en diensten

		Politie		Justitie	
		Scan 2006	Scan 2011	Scan 2006	Scan 2011
Heel veel		4,0	6,0	3,2	2,7
Veel		45,9	48,4	25,0	25,5
Noch veel noch weinig		37,4	34,9	37,9	33,8
Weinig		10,7	9,0	24,7	24,0
Heel weinig		2,0	1,8	9,2	13,9
Totaal					
%		100	100	100	100
N		917	905	805	854
Chi ²		NS		P = .034	
		Stadsbestuur		Provinciebestuur	
		Scan 2006	Scan 2011	Scan 2006	Scan 2011
Heel veel		2,7	2,5	3,2%	2,6%
Veel		29,5	32,3	29,3%	27,8%
Noch veel noch weinig		40,8	37,2	48,1%	47,0%
Weinig		18,8	18,9	13,4%	14,8%
Heel weinig		8,2	9,1	6,0%	7,8%
Totaal					
%		100	100	100	100
N		861	882	717	722
Chi ²		NS		NS	

⁷ De percentages 'weet niet/geen antwoord' voor de politie en het stadsbestuur/gemeentebestuur bedragen respectievelijk 3% en 5%.

Van de vier bestudeerde instellingen kan de politie nog steeds op het meeste vertrouwen rekenen. Het vertrouwen in de politie lijkt op het eerste gezicht zelfs iets gestegen in vergelijking met 2006, maar het verschil is statistisch niet significant. Justitie laat een negatieve trend optekenen. Ongeveer 14% zegt nu heel weinig vertrouwen te hebben in justitie en 24% heeft er weinig vertrouwen in. De houding ten aanzien van het stads- en provinciebestuur is niet gewijzigd.

7.3.2 Vertrouwen in de verschillende geledingen van de politie

Om na te gaan of burgers even veel vertrouwen stellen in de verschillende geledingen van de politie, vroegen we hen hoeveel vertrouwen ze hebben in de lokale politie in hun stad/gemeente, de federale politie en de wijkagenten in hun stad/gemeente. De aangeboden antwoordmogelijkheden waren telkens: 'heel veel', 'veel', 'noch veel noch weinig', 'weinig' of 'heel weinig'. We merken op dat een aanzienlijk percentage van de respondenten geen mening gaf/kon geven over de federale politie en de wijkagenten (respectievelijk 16% en 15%). Heel wat mensen komen wellicht niet rechtstreeks met hen in contact of hebben er geen informatie over, waardoor ze er moeilijk een oordeel over kunnen vellen. De non-respons op de vraag over de lokale politie bedroeg slechts 3%.

Tabel 86: Vertrouwen in de verschillende geledingen van de politie (%)

		Lokale politie	Federale politie	Wijkagenten
Heel veel		5,3	5,6	9,3
Veel		50,4	43,4	46,1
Noch veel noch weinig		33,5	38,8	30,6
Weinig		8,2	8,9	9,2
Heel weinig		2,6	3,3	4,8
Totaal	%	100	100	100
	N	901	785	791

De federale politie lijkt iets minder vertrouwen te genieten dan de lokale politie en de wijkagenten. Het hoge percentage in de middencategorie en de hoge non-respons suggereren echter dat heel wat mensen geen duidelijk beeld hebben van de federale politie.

7.3.3 Wie heeft (geen) vertrouwen in de lokale politie?

Verschillen maatschappelijke groepen van elkaar wat betreft het vertrouwen dat ze hebben in de lokale politie? Om die vraag te beantwoorden, splitsen we de resultaten voor de items 'vertrouwen in de lokale politie' en 'vertrouwen in de wijkagenten' op naar geslacht en leeftijd. In onderstaande tabellen geven we een overzicht van de verbanden die statistisch significant zijn.

We geven ook een indicatie van het vertrouwen van de verschillende wijken in de lokale politie en de wijkagenten. Zoals eerder gesteld, is het moeilijker om bij deze analyses een significant verband te bekomen, omwille van het relatief beperkte aantal respondenten per wijk (zeker wanneer we het vertrouwen in de wijkagenten analyseren,

aangezien er bij deze vraag een hoge non-respons was). We geven de niet-significante resultaten weer, maar raden aan ze aan te vullen met informatie uit andere bronnen.

Tabel 87: Vertrouwen in de wijkagenten, naar geslacht

Vertrouwen in de wijkagenten						
		(Heel) veel	Noch veel noch weinig	(Heel) weinig	Totaal	
					%	N
Man		59,4	27,7	12,9	100	394
Vrouw		51,6	33,5	14,9	100	397
Totaal	%	55,5	30,6	13,9	100	
P=.088	N	439	242	110		791

Mannen hebben meer vertrouwen in de wijkagenten dan vrouwen. Het vertrouwen in de wijkagenten hangt ook samen met de leeftijd. Hoe jonger, hoe lager het vertrouwen. We stellen verder vast dat 65-plussers meer vertrouwen hebben in de gehele lokale politie dan de andere leeftijdsgroepen.

Tabel 88: Vertrouwen in de lokale politie en de wijkagenten, naar leeftijd

Vertrouwen in de lokale politie						
		(Heel) veel	Noch veel noch weinig	(Heel) weinig	Totaal	
					%	N
15-25		54,2	33,6	12,2	100	131
26-45		50,4	37,6	12,1	100	282
46-65		55,4	33,6	11,0	100	336
66-80		67,8	25,7	6,6	100	152
Totaal	%	55,7	33,5	10,8	100	
P=.045	N	502	302	97		901
Vertrouwen in de wijkagenten						
		(Heel) veel	Noch veel noch weinig	(Heel) weinig	Totaal	
					%	N
15-25		40,7	44,2	15,0	100	113
26-45		52,8	31,6	15,6	100	250
46-65		60,0	26,4	13,6	100	294
66-80		61,9	26,9	11,2	100	134
Totaal	%	55,5	30,6	13,9	100	
P=.008	N	439	242	110		791

Wat de wijken betreft, suggereren de cijfers behoorlijke verschillen tussen bijvoorbeeld Henerik en het Centrum. Voorzichtigheid is hier echter geboden bij het trekken van conclusies.

Tabel 89: Vertrouwen in de lokale politie, per wijk

	(Heel) veel	Noch veel noch weinig	(Heel) weinig	Totaal
Achter de statie	49 51,0%	35 36,5%	12 12,5%	96 100%
Broek-Elderen	33 47,8%	32 46,4%	4 5,8%	69 100%
Centrum	88 50,6%	60 34,5%	26 14,9%	174 100%
Henerik	40 66,7%	16 26,7%	4 6,7%	60 100%
Koninksem-Widooye-Lauw-Rutten-Herstappe	70 59,8%	35 29,9%	12 10,3%	117 100%
Mal-Sluizen-Nerem	44 52,4%	30 35,7%	10 11,9%	84 100%
Nieuw-Tongeren	56 56,6%	33 33,3%	10 10,1%	99 100%
Overrepen-Piringen	31 58,5%	15 28,3%	7 13,2%	53 100%
Paspoel	54 58,7%	30 32,6%	8 8,7%	92 100%
Vreren-Diets-Heur	38 66,7%	15 26,3%	4 7,0%	57 100%
Totaal	503	301	97	901
Chi ² : NS	55,8%	33,4%	10,8%	100%

Tabel 90: Vertrouwen in de wijkagenten, per wijk

	(Heel) veel	Noch veel noch weinig	(Heel) weinig	Totaal
Achter de statie	47 55,3%	31 36,5%	7 8,2%	85 100%
Broek-Elderen	33 53,2%	22 35,5%	7 11,3%	62 100%
Centrum	77 49,4%	52 33,3%	27 17,3%	156 100%
Henerik	33 68,8%	13 27,1%	2 4,2%	48 100%
Koninksem-Widooye-Lauw-Rutten-Herstappe	68 65,4%	22 21,2%	14 13,5%	104 100%
Mal-Sluizen-Nerem	39 54,9%	21 29,6%	11 15,5%	71 100%
Nieuw-Tongeren	54 59,3%	21 23,1%	16 17,6%	91 100%
Overrepen-Piringen	22 48,9%	15 33,3%	8 17,8%	45 100%
Paspoel	41 53,9%	24 31,6%	11 14,5%	76 100%
Vreren-Diets-Heur	24 44,4%	22 40,7%	8 14,8%	54 100%
Totaal	438	243	111	792
Chi ² : NS	55,3%	30,7%	14,0%	100%

8 Prioriteiten van de bevolking

8.1 Inleiding

In het zonaal veiligheidsplan stelt elke politiezone haar prioriteiten op. Om te bepalen welke problemen prioritair behandeld zullen worden, is het van groot belang om de verwachtingen van de bevolking hieromtrent te kennen. Daarom namen we in de vragenlijst volgende vragen op:

- Als u de opdrachten van de politie zou mogen bepalen, welk probleem moet de politie in deze buurt dan eerst aanpakken?
- Is er nog een probleem in deze buurt dat de politie moet oplossen?

- Als u de opdrachten van de politie zou mogen bepalen, welk probleem moet de politie in de stad/gemeente dan eerst aanpakken?
- Is er nog een probleem in de stad/gemeente dat de politie moet aanpakken?

We kozen bewust voor open vragen: de respondenten waren niet gebonden aan categorieën maar konden spontaan aangeven wat ze als prioriteiten beschouwen. Bij het verwerken van deze vragen groepeerden we de spontane antwoorden in een aantal categorieën. Bovendien maakten we gebruik van de multiple response techniek. Op die manier konden we het aantal vermeldingen van elke categorie bij de eerste vraag en het aantal vermeldingen bij de tweede vraag samentellen (idem voor vraag drie en vraag vier). Om het aantal categorieën te beperken, hanteerden we als regel dat een probleem minstens door 2% van de geïnterviewden vermeld diende te worden om als aparte categorie weergegeven te worden. De problemen die door minder dan 2% van de respondenten naar voren werden geschoven, belandden in de restcategorieën 'andere verkeersproblemen' of 'andere problemen'.

8.2 Prioriteiten

Tabel 91 geeft een overzicht van de prioriteiten van de bevolking. Deze tabel geeft een algemeen overzicht voor de hele politiezone. Omwille van de relatief lage percentages heeft het weinig zin om per item een opsplitsing te maken naar buurt. Wel geven we in bijlage 1 per wijk een overzicht van alle antwoorden op de open vragen over de buurt (slechts zeer rudimentair gegroepeerd in categorieën en opgesplitst per vraag). Deze detailtabellen geven beleidsverantwoordelijken een idee van wat er concreet leeft in de verschillende wijken.⁸

⁸ Bijlage 2 bevat per wijk de reacties van de respondenten die na de eigenlijke enquête nog opmerkingen of suggesties gaven. Enige voorzichtigheid bij de antwoorden is geboden want sommige respondenten herhaalden nog eens hun antwoord dat ze op de prioriteitenvragen gaven, terwijl veel anderen geen enkele opmerking of suggestie meer formuleerden. Strikt genomen gaat het hier ook niet om een effectieve vraag van de vragenlijst, maar om een afsluiter die de enquêteur en de interviewer toelaat om het gesprek op een aangename manier af te ronden. We hebben de reacties toch opgenomen omdat er zinvolle suggesties en opmerkingen kunnen tussenzitten. Het kwantificeerbare aspect is hier echter minder relevant.

Tabel 91: Prioriteiten van de bevolking (N=933)

	% Stad/gemeente	% Buurt
Verkeer	20,6⁹	33,6¹⁰
- Overdreven snelheid	3,5	20,0
- Problemen i.v.m. parkeren	9,3¹¹	7,7¹²
- Veiligheid zwakke weggebruikers	4,2	2,5
- Andere verkeersproblemen/verkeer(sveiligheid) algemeen	6,0	9,0
Meer blauw op straat/ meer patrouilleren (zowel overdag als 's nachts)	8,8 + 1,2	9,1 + 2,1
Rondhangende jongeren	5,9	3,9
Drugs	4,9	2,9
Hondenpoep	3,8	3,1
(On)veiligheid(sgevoel)	2,7 ¹³	Bij 'andere'
Diefstal(preventie)	2,1	Bij 'andere'
Geluidsoverlast / (nacht)lawaai	Bij 'andere'	3,1
Inbraak(preventie)	Bij 'andere'	3,9
Netheid ¹⁴	Bij 'andere'	4,2
Andere problemen	11,4	6,6
Geen eerste probleem	28,9	27,5
'Weet niet' bij eerste probleem	15,4	11,5
'Geen antwoord' bij eerste probleem	6,8	3,5
Geen tweede probleem	47,7	52,9
'Weet niet' bij tweede probleem	10,7	6,4
'Geen antwoord' bij tweede probleem	26,6	20,0

⁹ Dit percentage ligt iets lager dan de som van de verkeersitems omdat sommige respondenten twee verkeersproblemen naar voren schoven.

¹⁰ Idem

¹¹ Parkeerovertradingen: 5,5% ; Te weinig parkeerplaatsen: 3,8%

¹² Parkeerovertradingen: 6,5% ; Te weinig parkeerplaatsen: 1,2%

¹³ Onveiligheid(sgevoelens) algemeen: 1,3% ; Onveiligheid(sgevoelens) stationsbuurt: 1,4%

¹⁴ Vooral zwerfvuil en sluikstorten, maar ook huisvuilverbranding en milieuverontreiniging

Vooraleer we de prioriteiten van de bevolking bespreken, vestigen we even de aandacht op de categorieën 'geen' en 'weet niet' onderaan de tabel. Voor deze categorieën hebben we de percentages per vraag weergegeven. Uit de cijfers blijkt dat 28,9% en 27,5% van de bevroagden zegt dat er respectievelijk in de stad en in de buurt geen enkel probleem is dat de politie moet oplossen. Respectievelijk 15% en 12% 'weet niet' wel probleem de politie eerst moet oplossen in de stad en in de buurt.

Overdreven snelheid is duidelijk het vaakst vermelde probleem op buurtniveau. Precies een vijfde van de bevroagde bewoners schuift dit als prioriteit naar voren. In de prioriteitenlijst van de stad/gemeente zakt dit percentage tot 3,5%. Enerzijds kan de volgorde van de vragen een mogelijke verklaring zijn voor deze vaststelling: de buurtvragen werden eerst gesteld waardoor sommige respondenten mogelijk redeneerden dat ze 'overdreven snelheid' al vermeld hadden. Anderzijds is er mogelijk ook sprake van het NIMBY-fenomeen (not in my backyard). Mensen kunnen zich druk maken over de snelheid in de eigen buurt (waar hun kinderen spelen, waar ze zelf met de hond gaan wandelen...), maar hechten soms minder belang aan de (verkeers)situatie buiten de grenzen van de onmiddellijke woonomgeving.

Naast de snelheidsproblematiek schuiven de inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe ook de parkeerproblematiek als aandachtspunt naar voren. Voor 9% van de geënquêteerden is dit een prioriteit die in de stad/gemeente moet worden aangepakt, 8% van de respondenten vindt het parkeerbeleid een prioriteit voor de eigen buurt. Verder zou ongeveer een op tien respondenten, zowel in de stad/gemeente als in de woonbuurt, graag meer blauw op straat zien. Daarnaast is er een zekere vraag om rondhangende jongeren in de gaten te houden en het drugsprobleem aan te pakken.

Besluit

Dit rapport bevat de gedetailleerde resultaten van de Veiligheidsscan 2011. Bij deze editie werd een face-to-face-enquête afgenomen bij 933 inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe. In dit besluit staan we stil bij de belangrijkste bevindingen en gaan we dieper in op veranderingen ten opzichte van de situatie in 2006. Deze veranderingen kunnen het gevolg zijn van verschillende factoren. In de eerste plaats is het mogelijk dat de lokale politie beter of minder goed gepresteerd heeft in de ogen van de burgers en/of dat specifieke acties hun vruchten hebben afgeworpen. Naast de politie spelen echter ook heel wat andere actoren een rol in het veiligheids- en leefbaarheidsbeleid van de politiezone. Ook zij oefenen mogelijk een invloed uit op de houdingen en verwachtingen van de inwoners. Tot slot kan ook de algemene maatschappelijke context een impact hebben op de attitudes en meningen van de respondenten.

Uit de resultaten blijkt dat het percentage respondenten dat de 12 maanden voor de enquête in de eigen stad/gemeente slachtoffer werd van een misdrijf of incident, in vergelijking met 2006 significant is gestegen. Terwijl bij de vorige meting 34% van de bevraagden slachtoffer was geworden van minstens een van de gemeten feiten, gaat het nu om 40%. Concreet stellen we vast dat het percentage slachtoffers van (dreiging met) geweld, braak, tasjesroof, discriminatie, stalking en vandalisme is toegenomen. Het aantal meldingen van wangedelicten lijkt daarentegen gedaald te zijn. Globaal genomen weerspiegelen de cijfers op buurniveau de tendensen van de globale stad of gemeente: niet alleen neemt de totale slachtoffersindex op het niveau van de eigen woonbuurt toe van 20% naar 24%, ook het aantal meldingen van geweld(dreigingen), vandalisme en braak zijn significant gestegen. Ook op het niveau van de buurt neemt het aantal wangedelicten af. Het risico om slachtoffer te worden van een van de gemeten feiten verschilt niet significant tussen de verschillende wijken. Wel maken geïnterviewden uit Paspoel en het Centrum vaker melding van vandalisme.

Met betrekking tot inbraakpreventie stellen we vast dat 15% van de geënquêteerden plannen heeft om de woning in de nabije toekomst bijkomend te laten beveiligen tegen inbraak, 16% gaat dit misschien doen. Bijna de helft van de respondenten heeft het afgelopen jaar minstens een keer informatie gelezen of gehoord over inbraakbeveiliging. Hun voornaamste informatiekanalen hiervoor zijn kranten en de televisie. Bijna 15% heeft de afgelopen vijf jaar gebruik gemaakt van de dienst woningtoezicht, 7% heeft technopreventief advies aangevraagd.

Wat de verkeersproblemen betreft kaarten de respondenten net als in 2006 in de eerste plaats het snelheidsprobleem aan. Ruim 83% van de respondenten heeft het afgelopen jaar minstens een keer het gevoel gehad dat er te snel gereden werd in de eigen woonbuurt. Bijna 44% had dit gevoel dikwijls tot zeer dikwijls. Hoewel deze percentages nagenoeg identiek zijn aan de resultaten van de vorige meting, stellen we vast dat het aandeel in de categorie 'meerdere keren' toeneemt, terwijl het percentage dat 'een keer of enkele keren' antwoordt afneemt. De antwoordverdeling van het item fout geparkeerde voertuigen evolueert op nagenoeg dezelfde manier: ook hier stellen we een verschuiving vast van de categorie 'een keer of enkele keren' naar 'meerdere keren'. In vergelijking met 2006 vormen onoverzichtelijke kruispunten en zwaar vervoer grotere bronnen van overlast voor de inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe.

De verkeersproblematiek is sterk wijkgebonden in de politiezone. Vooral bevroagden uit het Centrum en Paspoel kaarten verschillende verkeersproblemen aan. Zo ervaren respondenten uit het Centrum vaker geluidsoverlast van het wegverkeer, merken ze vaker (brom)fietsers zonder licht op en storen ze zich vaker aan opgefokte bromfietsen en zwaar vervoer dan bevroagden uit de andere wijken. Ook klachten over fout geparkeerde voertuigen klinken het luidst in deze wijk, gevolgd door Nieuw-Tongeren. Knelpunt lijkt het gebrek aan voorzieningen te zijn: respectievelijk 54% en 63% van de bevroagden uit deze wijken vindt dat er (veel) te weinig parkeerplaatsen zijn in hun woonbuurt.

Toch zijn respondenten uit de politiezone Tongeren-Herstappe globaal genomen meer tevreden over het aantal parkeerplaatsen in de eigen woonbuurt dan bij de vorige meting: het aandeel respondenten dat vindt dat er voldoende parkeerplaatsen zijn in hun onmiddellijke woonomgeving stijgt van 45% naar 53%. Ook het aantal voetpaden en de straatverlichting worden positiever beoordeeld dan in 2006. Bekijken we de verschillende wijken apart, dan stellen we vast dat vooral respondenten uit Nieuw-Tongeren het huidige aanbod verkeersvoorzieningen ontoereikend vinden. Er bestaat niet alleen een grote vraag naar extra parkeerplaatsen, maar ook naar zebrapaden in de onmiddellijke omgeving van de woning. Daarnaast pleit 73% van de respondenten uit Nieuw-Tongeren voor extra fietspaden en zou 42% graag meer verkeersremmers zien. Bevroagden uit Mal-Sluisen-Nerem willen graag meer zebrapaden en fietspaden.

De overlastproblematiek is de voorbije vijf jaar slechts licht veranderd in de politiezone Tongeren-Herstappe. Zwerfvuil en hondenpoep blijven de overlastfenomenen waar het hoogste percentage respondenten zich de 12 maanden voor de enquête aan gestoord heeft. Wel stellen we vast dat de inwoners van de politiezone Tongeren-Herstappe anno 2011 meer drugsoverlast hebben ervaren en dat ze zich meer gestoord hebben aan zwerfvuil en rondhangende jongeren. Verder heeft 18% van de respondenten zich geërgerd aan loslopende honden en heeft drie op tien bevroagden overlast ervaren van zwerfkatten. Bestuderen we de thematiek overlast vanuit geografisch oogpunt, dan springen vooral het Centrum, Nieuw-Tongeren en Paspoel in het oog. In Nieuw-Tongeren en in het Centrum hebben significant meer inwoners zich gestoord aan drugsoverlast, hondenpoep, zwerfvuil, rondhangende jongeren en verkrotting. In het Centrum storen ook meer mensen dan gemiddeld zich aan geluidsoverlast van het uitgaansleven en graffiti. Leefbaarheidsproblemen die in Paspoel tot meer ergernis leiden dan in andere wijken zijn zwerfvuil, geluidsoverlast van het uitgaansleven, rondhangende jongeren en verkrotting.

De cijfers in verband met onveiligheidsgevoelens zijn vrij geruststellend voor de politiezone Tongeren-Herstappe. Slechts 7,6% van de bevroagde bewoners voelt zich in de eigen woonbuurt onveilig tot heel onveilig. Een goede 81% geeft aan zich veilig of heel veilig te voelen in de onmiddellijke woonomgeving. Positief is dat de groep die zich heel veilig voelt toeneemt van 12% naar 19%. In de globale stad/gemeente voelt 4% zich onveilig of heel onveilig. Net als in de buurt stellen we vast dat het aandeel respondenten in de categorie 'heel veilig' significant toeneemt. Ondanks deze positieve evoluties inzake onveiligheidsgevoelens, neemt het aandeel respondenten dat een of meerdere plaatsen in de stad/gemeente mijdt uit veiligheidsoverwegingen aanzienlijk toe: terwijl in 2006 22% van de geënquêteerden bepaalde plaatsen meed, gaat het nu om een goede 34%. Kijken we naar de concrete locaties, dan valt op dat zeer veel mensen (21% van de respondenten) liever niet in de omgeving van het station komen.

De meest aangehaalde redenen hiervoor zijn de aanwezigheid van rondhangende jongeren en van onpure individuen. Ook druggebruik en drughandel zijn voor verschillende respondenten redenen om de stationsbuurt te mijden. Het stadspark De Motten wordt voornamelijk gemeden omwille van hangjongeren en klachten over drugs.

De lokale politie wordt op twee punten beter beoordeeld dan in 2006: respondenten zijn anno 2011 meer tevreden over het optreden van de politie en over de hoeveelheid informatie die ze ontvangen over de werking van de lokale politie. Toch zou nog steeds bijna de helft van de geïnterviewden graag meer informatie ontvangen over de lokale politie. Net als in 2006 geeft een grote groep te kennen dat de politie te weinig aanwezig is in het straatbeeld. Splitsen we de resultaten op naar wijk, dan stellen we vast dat inwoners uit Nieuw-Tongeren en Paspoel zich het meest kritisch uiten ten aanzien van de lokale politie. Net als bij de vorige meting beoordeelt een meerderheid van de bevroegden die contact hebben gehad met de politie, dit contact positief. Het percentage dat ontevreden of zeer ontevreden is, varieert van 12% (vriendelijkheid) tot 18% (snelheid).

Uit dit onderzoek blijkt tot slot dat er in de politiezone Tongeren-Herstappe een zekere overlap is tussen de prioriteiten die inwoners naar voren schuiven voor hun eigen buurt en voor de stad in haar geheel. Zo vraagt respectievelijk 9% en 8% van de respondenten om de parkeerproblemen in de stad/gemeente en de buurt aan te pakken. Ook de vraag naar meer blauw op straat klinkt zowel voor de stad/gemeente in haar geheel als voor de eigen woonbuurt. Opvallend is dat een aanzienlijke groep van 20% van de respondenten graag het snelheidsprobleem in de buurt aangepakt zou zien. Op het niveau van de stad/gemeente schuift slechts 3,5% van de bevroegden het snelheidsprobleem als prioriteit naar voren. Tot slot is er op het niveau van de stad/gemeente een zekere vraag om rondhangende jongeren extra in de gaten te houden en het drugsprobleem aan te pakken.

Bijlage 1

Tabel 92: Eerste prioriteit Achter de statie (N=98)

Eerste probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Cameratoezicht voor veiligheid	1
Drugshandel	1
Overdreven snelheid (6 x concreet: 2 x Baversstraat; 1 x Holle Helverik; 3 x Blaarstraat)	20
Meer toezicht op vreemdelingen	1
Fout geparkeerde voertuigen	2
Ambiorixstraat: auto's geparkeerd in de bocht	1
Rondhangende jongeren (3 x concreet: station)	5
Meer patrouilleren in de wijk (4 x concreet: 's avonds o.w.v. inbraken)	13
Loslopende honden	1
Meer controle stationsomgeving	5
We kennen de nieuwe wijkagent niet	1
Obstakels op de stoep	1
Onveilig verkeer op kruispunt	1
Gevaarlijk oversteken, zelfs op het zebrapad	1
Te strenge parkeerwachters	1
Parkeerprobleem	1
Samenwerken met de stad qua verkeersinformatie en de wijkpolitie	1
Verkeer regelen bij Sint-Lutgartschool	1
Veiligheid fietsers	1
Veiligheid voetgangers	2
Verkeersdrukke ring rond Tongeren	1
Verkeerslichting op kruispunt Elderseweg - Hazelereik	1
Meer voet- en fietspaden	1

Tabel 93: Tweede prioriteit Achter de statie (N=98)

Tweede probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Druk verkeer als Sint-Lutgart uit is	1
Bedelaars die je aanklappen	1
Graag agent bij begin en einde school	1
Doorstroming verkeer richting stad	1
Geparkeerde auto's op hoek Tomveld: geen goed zicht	1
Meer toezicht op foutgeparkeerde voertuigen	1
Onduidelijke verkeersborden	1
Ook politie moet veiligheidsgordel dragen	1
Rotonde aan de steenweg	1
Snelheid (1 x concreet: Hazelereik)	2
Te donker in de wijk tussen Maastrichtersesteenweg en ziekenhuis	1
Toegangsweg/ringweg Tongeren	1
Veiligheid	1
Herstel voetpaden	1
Geluidsoverlast waakhonden	1
Zebepad achter station t.h.v. vroegere Mobia: auto's stoppen zelden	1

Tabel 94: Eerste prioriteit Broek-Elderen (N=72)

Eerste probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Sluikstorten	2
Problemen met andere culturen	1
Geluidsoverlast van auto's en motoren	1
Grotere aanwezigheid politie (1 x concreet: o.w.v. inbraken)	6
Hangjongeren	2
Hondenpoep	4
Meer controle op auto's zonder nummerplaten	1
Nachtlawaaï	1
Parkeerproblemen	1
Parkeren op de stoep	1
Slecht zicht door beplanting	1
Overdreven snelheid	6
Verkeersveiligheid	1
Verkeersdrempel	1
Vluchtheuvels Ketsingerdries verwijderen	1

Tabel 95: Tweede prioriteit Broek-Elderen (N=72)

Tweede probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Hondenpoep	2
In de winter sneller de wegen ontruimen van sneeuw	1
Sluipverkeer Ketsingerdries	1
Snelheid verkeer	2
Straatlawaaï	1
Zwerfvuil	1

Tabel 96: Eerste prioriteit Centrum (N=180)

Eerste probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
's Avonds meer patrouilles (2 x concreet: mensen die meisjes lastig vallen; De Motten)	6
Post: auto's stoppen op fietspad	1
Rondhangende jongeren (1 x concreet: Regina Pacis)	4
Meer blauw op straat (1 x concreet: Keversstraat)	14
Alarmsysteem van politiekantoor stopzetten	2
Algemene veiligheid in de straat	1
Allochtonen	1
Foutparkeerders	10
Overdreven snelheid (1 x concreet: Tiende Meistraat)	9
Beschadiging auto's	1
Bewaking stadspark De Motten	1
Gladheid bij sneeuw en ijs	1
Criminaliteit	1
Verkeerssituatie Nieuwstraat aanpakken	1
Drugs (2 x concreet: stadspark de Motten; station)	4
Geluidsoverlast (1 x concreet: in het weekend)	3
Autoracen op de motten	1
Hondenpoep	3
Inbraken	2
Rondhangende jongeren (3 x concreet: 2 x skateplein de Motten; 1 x Bemden)	5
Ik ken de politie niet	2
Meer veiligheid	2
Klachten behandelen	1
Nachtlawaai	1
Niet rondrijden maar optreden	1
Parkeergebrek	1
Parkeerprobleem (2 x concreet: De Velinx)	4
Parking veilig maken	1
Rotondes	1
Ruzie op fuiven	1
Sluikstorten	2
Stationsbuurt in het oog houden	1
Te veel parkeerbonnen	1
Vandalisme	1
Verkeer	4
Verkeersdrempels leggen	1
Verlichting (lampen stuk)	1
Weg openlaten tussen markt en stadhuis	1
Zebepad	1
Zijkant van de boulevard is zeer onveilig	1

Tabel 97: Tweede prioriteit Centrum (N=180)

Tweede probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Aanwezigheid politie (1 x concreet: De Motten)	2
Nachtlawaai	3
Foutparkeerders (1 x concreet: aan lagere school Sint-Jansstraat)	3
Drugs (3 x concreet: Sint-Jansstraat; De Motten; Parking De Velinx)	4
Sacramentstraat	1
Rondhangende jongeren (1 x concreet: Paspoel)	3
Het gooien van bommetjes door de jeugd	1
Hondenpoep	11
Verkeersremmers vervangen door drempels	1
Parkeerprobleem (1 x concreet: Nunuclub)	1
Verkeersveiligheid	2
Onveiligheid in het algemeen	1
Fietspaden op de ring	1
Parkeerbeleid	1
Zwerfvuil	2
Overdreven snelheid	4
Straatlawaai (geroep en verkeer)	1
Inbraken	1
Wildplassen	1
Zwaar vervoer	1

Tabel 98: Eerste prioriteit Henerik (N=62)

Eerste probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
's Nachts / 's avonds meer controle	2
Meer patrouilleren (1 x concreet: o.w.v. inbraken)	5
Rondhangende jongeren aan de brug	1
Diefstalpreventie	1
Inbraak	1
Zwaar transport Arnoudstraat	1
Overlast van quads	1
Parkeren aan de school	1
Sluikstorten	1
Sluipverkeer via Kellensstraat	1
Overdreven snelheid	5
Foutparkeerders	1
Verkeersoverlast	2

Tabel 99: Tweede prioriteit Henerik (N=62)

Tweede probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Inbraken	2
Foutparkeerders	1
Strooidiensten in de winter	1
Zwaar verkeer in Kellensstraat	1

Tabel 100: Eerste prioriteit Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe (N=120)

Eerste probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
s Avonds/ 's nachts patrouilleren	5
Overdreven snelheid (5 x concreet: 3 x Koninksemstraat; 1 x Rechtstraat; 1 x Mombersstraat)	28
Veldwachter was socialer	1
Drugs	2
Druk wegverkeer	1
Eenrichtingsverkeer maken	1
Geluidsoverlast	1
Verkeersdrempels	1
Hondenpoep	1
Inbraak	3
Rondhangende jongeren	2
Koninksemstraat éénrichtingsverkeer maken	2
Lawaaihinder	1
Meer blauw op straat	17
Diefstallen	1
Parkeerproblemen (5 x concreet: 1 x in de buurt van scholen; 4 x Koninksemstraat)	7
Sluikstorten	3
Voorrang van rechts	1
Zwerfvuil	2

Tabel 101: Tweede prioriteit Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe (N=120)

Tweede probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Onderhoud fietspaden	1
Zwerfvuil (1 x concreet: Jeker)	2
Zwaar vrachtvervoer (1 x concreet: Koninksemstraat)	3
Diefstallen	1
Drugs	4
Fout geparkeerde voertuigen	1
Eenrichtingsverkeer in Koninksemstraat	1
Inbraakpreventie	1
Rondhangende jongeren	1
Meer blauw op straat	3
Parkeerprobleem (2 x concreet: Koninksemstraat)	3
Reageren op telefoontjes	1
Overdreven snelheid (2 x concreet: Koninksemstraat)	8
Onderhoud straten	1

Tabel 102: Eerste prioriteit Mal-Sluisen-Nerem (N=88)

Eerste probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Overdreven snelheid (1 x concreet: Viséweg)	29
Geurhinder	1
Inbraken	6
Lawaaihinder	1
Meer blauw op straat	6
Meer straatverlichting	1
Parkeerplaatsen voor mindervaliden	1
Parkeren op straat	1
Snellere interventies	2
Stoep en fietspaden	1
Vrijhouden van de stoep (geparkeerde auto's)	1
Druggebruik aan waterzuiveringstation	1
Voorzieningen fietsers	1
Zwaar vervoer	1

Tabel 103: Tweede prioriteit Mal-Sluizen-Nerem (N=88)

Tweede probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Auto's rijden over fietspaden	1
Discriminatie	1
Foutparkeerders	1
Huisvuilverbranding	1
Inbraken	3
Zwaar vervoer	1
Meer patrouilles (1 x concreet: o.w.v. inbraken)	3
Diefstal	1
Controle op gebruik richtingaanwijzers	1
Veiligheid	1
Verkeerd geparkeerde auto's (1 x concreet: in de Veldstraat)	2

Tabel 104: Eerste prioriteit Nieuw-Tongeren (N=102)

Eerste probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Overdreven snelheid (3 x concreet: 1 x jonge bromfietzers; 2 x Bilzersteenweg)	15
Fout geparkeerde voertuigen	2
Auto's die achter ons huis doorrijden	1
Buurtwinkels aan station	1
Controle café Jaminéstraat	1
Meer blauw op straat (2 x concreet: station; kerkhof)	6
Openbaar dronkenschap	1
Drugs (3 x concreet: 1 x café Sodom; 2 x station)	7
Eenrichtingsverkeer in de straat	1
Vreemdelingen	2
Fietspaden en voetpaden op de Nieuwe Steenweg	2
Handtasdiefstal	1
Rondhangende jongeren (1 x concreet: benzinstation Shell)	2
Hondenplas tegen gevels, deuren en poorten	1
Hondenpoep	1
Inbraak	1
Geluidsoverlast (1 x concreet: café)	2
Meer aandacht voor milieuvervuiling	1
Parkeerplaatsen voor bewoners	1
Parkeerproblemen	1
Rijgedrag	1
Sluikstorten	2
Verkeersdrukke	4
Veiligheid (1 x concreet: station)	2
Zebapaden: oversteek Bilzersteenweg t.h.v. Driekruisenstraat	1

Tabel 105: Tweede probleem Nieuw-Tongeren (N=102)

Tweede probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Afvalberg naast woning	1
Doorgaand verkeer van lijnbussen waar alleen plaatselijk verkeer mag	1
Drugs	1
Graag politie bij einde school	1
Fietspad aanleggen	1
Overdreven snelheid	4
Parkeren voor mijn garage	1
Jongeren	1
Kraakpand	1
Nachtlawaai	1
Onoverzichtelijk kruispunt	1
Oversteekplaatsen	1
Slechte voetpaden	1
Sluikstorten	2
Parkeerproblemen bij school Merlijn	1
Verkeershinder	1
Weinig parkeerplaatsen	1
Parkeerbeleid	1

Tabel 106: Eerste prioriteit Overrepen-Piringen (N=55)

Eerste probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Berlijnse kussentjes weghalen	1
Overdreven snelheid (2 x concreet: 's nachts; Sint-Truidersteenweg)	15
Auto's op de stoep	2
Inbraakpreventie	1
Kruispunt heraanleggen	1
Meer patrouilleren (1 x concreet: 's avonds)	3
Oversteekplaats voetgangers aanpassen	1
Sluikstorten	2
Sluipverkeer	1
Verkeer: kruispunt voorbijsteken	1
Verkeer bij einde school	1
Verkeersremmers verbeteren of opruimen	1

Tabel 107: Tweede prioriteit Overrepen-Piringen (N=55)

Tweede probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Inbraken	1
Meer patrouilleren zeker tussen 07.30 uur en 08.30 uur	1
Sluikstorten in veld	1
Zwaar verkeer	2

Tabel 108: Eerste prioriteit Paspoel (N=99)

Eerste probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Meer patrouilles 's nachts	3
Zwerfvuil (1 x concreet: sporthal)	2
Overdreven snelheid (2 x concreet: krantenwinkel; in het weekend)	12
Veiligheid	1
Dierenmishandeling	1
Verkeersdrukke	2
Flitspaal op de Molenstraat	1
Geluidsoverlast (4 x concreet: 1 x vanuit rijdende auto's; 1 x bromfietsen; 2 x verkeer)	4
Hondenpoep	5
Inbraken	2
Jongeren en volwassenen die uit steegje gesnord komen	1
Politieagent aan kruispunt Rode Kruislaan - Koninksemsteenweg tijdens spitsuren school	1
Meer blauw op straat (1 x concreet: in kleine, verlaten wegen)	5
Foutparkeerders (2 x concreet: op de stoep)	4
Inbraken	1
Beter om parkeren slechts aan één kant van de straat toe te laten	1
Problematiek van doorsteek van Sint-Truidersteenweg naar Romeinse Kassei	1
Sluipverkeer ruilverkavelingswegen	1
Toezicht op jeugd aan school	1
Verkeer regelen op de spitsuren	1
Verkeersprobleem	2
Verkeerssituatie aan school	1
Verkeersveiligheid	1
Zebrapaden	1
Zichtbaarheid kruispunt Sabinuslaan - Koninksemsteenweg	1

Tabel 109: Tweede prioriteit Paspoel (N=99)

Tweede probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Tweerichtingsverkeer i.p.v. eenrichtingsverkeer in mijn straat	1
Bewonerskaarten om te parkeren	1
Camera's plaatsen	1
Geluidsoverlast (2 x concreet: muziek bureu; brommers)	3
Stoep tegenover kerk ligt er slecht bij	1
Veiligheid appartementsgebouw	1
Drugs	1
Foutparkeerders	1
Overdreven snelheid	3
Hondenpoep	2
Hygiëne in woning bureu	2
Inbraak	1
Meer straatverlichting	1
Milieuvervuiling, illegaal vuur stoken	2
Kruispunt Cottalaan - Sabinuslaan is gevaarlijk	1
Parkeerproblematiek (2 x concreet: aan school op Koninksemsteenweg)	4
Sluikstorten / zwerfvuil (1 x concreet: bij begin en einde schooluren)	4
Snelheidsremmers plaatsen	2
Sneller tussenbeide komen	1
Strenger zijn	1
Meer blauw op straat	1

Tabel 110: Eerste prioriteit Vreren-Diets-Heur (N=58)

Eerste probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Overdreven snelheid	11
Controle speeltuin Kleinveldstraat	1
Diefstal	1
Drugsacties	2
Controle op eenrichtingsverkeer	1
Spiegel aan kruising Kerselarenstraat - Peeërweg	1
Hangjongeren (1 x concreet: speelsplein wijk)	5
Verkeer	1
Meer patrouilleren (2 x concreet: in het weekend; 's avonds)	5
Parkeren	2
Sluikstorten	1
Inbraak	1
Verkeersveiligheid bij de school	1
Ik vind het niet kunnen dat ik gefouilleerd word in eigen straat	1
Snellere respons bij oproep	1

Tabel 111: Tweede prioriteit Vreren-Diets-Heur (N=58)

Tweede probleem in de buurt dat moet worden aangepakt	Aantal
Beschadigingen	1
Diefstal	1
Geluidsoverlast	1
Hondenpoep	1
Meer controles	1
Netheid op de weg	1
Parkeerproblemen aan de school	1
Rondhangende jongeren	1
Snelheid	2

Bijlage 2

Tabel 112: Suggesties/opmerkingen Achter de Statie (N=98)

Eerste suggestie/opmerking	Aantal
Beter onderhoud voetpaden	3
Beter onderhouden van fiets- en voetpaden	1
Hopelijk wordt er rekening gehouden met de resultaten van de enquête	3
Doorgang Maastrichtersteenweg - Blaarstraat	1
Ik ben gelukkig in België	1
Meer controle op fout geparkeerde voertuigen ter hoogte van Ambiorixstraat 23	2
Meer controle stationsomgeving - zowel op het verkeer als op de rondhangende jongeren	1
Na een maand nog geen reactie op vraag via e-mail aan de politie	1
Snelheid op secundaire weg verhogen tot 90 km/u	1
Tijdelijke uitwisseling van vooral jonge agenten met andere korpsen	1
Verkeersdrempels op Sint-Martensstraat in Berg	1
Meer controle op zigeuners	1
Tweede suggestie/opmerking	Aantal
Geparkeerde auto's op de stoep	1
Drugs aan stationsomgeving en aan hoek Pannovenweg - Maastrichtersteenweg	1
Meer blauw op straat	1
Meer vuilnisbakken in bebouwde kom en aan bushalte	1
Onderhoud Juffrouwenweg: tijdens herfst en winter is het er zeer modderig	1
Parkeerprobleem aan het ziekenhuis	1
Veel te weinig sociaal toezicht	1

Tabel 113: Suggesties/opmerkingen Broek-Elderen (N=72)

Eerste suggestie/opmerking	Aantal
Fietsers zouden beter zichtbare kledij moeten dragen in het donker	1
Geurhinder in huis omdat er geen terugslagklep op de riolering voorzien is	2
Gevaarlijk kruispunt Lindebornstraat - Elderenstraat - Gerestraat	1
Overlast van quads	1
Meer aandacht aan de dorpen van Tongeren	1
Meer blauw op straat	2
Mogelijk drugsprobleem op binnenwegen	1
Meer mogelijkheden voor kinderen (vb. skatepark)	1
Parkeerprobleem bij begin en einde schooluren	2
Slecht overzicht op kruispunt Elderenstraat - baan naar Ketsingen	1
Slecht zicht bij Gulden-Bodemweg - Maastrichtersteenweg door borden antiquair	1
Straatverlichting	1
Toestand van het wegdek volgen en verbeteren	2
Visvijver 's Herenelderen uitbaggeren	1
Tweede suggestie/opmerking	Aantal
Maastrichtersteenweg - Weg uit Ketsingen: gevaarlijk om richting Maastricht te rijden door reclameborden	1
Aanduiden van snelheidsbeperkingen in kleinere straten	1
Snellere bestraffing	1
Toezicht aan vijvers rond kasteel	1
Geen overzicht bij het uitrijden	1
Veiligheid fietsers en voetgangers	1
Wijkagent mag de mensen zelf eens aanspreken	1
Meer strooien in de winter	1
Zwembad in Tongeren + cinema + McDonald's	1

Tabel 114: Suggesties/opmerkingen Centrum – Deel 1 (N=180)

Eerste suggestie/opmerking	Aantal
Bussen op fietspad bij verkeersremmers	1
Aanpassingsvermogen allochtonen	1
Auto's waarvoor geen rijbewijs nodig is zouden moeten afgeschaft worden	1
Betere samenwerking tussen politie en gerecht	1
Buurtontmoetingen blijven stimuleren	1
Criminaliteit aanpakken, niet alleen jongeren aanpakken	1
Hopelijk wordt er rekening gehouden met de resultaten	2
Politie moet sneller optreden	1
De resultaten van deze enquête moeten publiek gemaakt worden	2
Te veel verkeer in de stad	1
Parking voor bewoners	1
Te weinig fietspaden in de stad	1
Hangjongeren aan het station	1
Hondenpoep aanpakken	2
Kruispunt Clarastraat - Wijkstraat: storend reclamepaneel	1
Meer controles 's avonds	1
Meer snelheidscontroles	2
Meer veiligheid	1
Minder parkeerbonnen	1
Problemen aan nachtwinkels	1
Parkeerwachters reageren veel te fel	2
Politie treedt te hard op voor futiliteiten en niet voor dringende feiten	1
Rode lichten springen te snel aan	1
Rookbeleid aan cafés	1
Slechte stoepen	3
Strenger parkeerbeleid	1
Strenger toezicht van politie aan scholen	1
Strenger voor mensen met een onverzekerd voertuig	1
Wijkagent is onbekend	1
Te weinig en onveilige zebrapaden	1
Veiligheid aan het station	1
Meer fietspaden en betere voetpaden in de stad	1
Waar doet de lokale politie eigenlijk?	1
Wildparkeren aanpakken	1
Zebrapaden zouden beter verlicht moeten worden	1

Tabel 115: Suggesties/opmerkingen Centrum – Deel 2 (N=180)

Tweede suggestie/opmerking	Aantal
Campagne van provincie rond alcohol is ongekend	1
Hondenpoep	4
Druggebruikers sneller aanpakken	1
Graag communicatie over de resultaten	1
Huishoudelijk geweld goed aanpakken	1
Ik kan niet met de kinderwagen in de winkelstraat	1
Graag meer vuilnisbakken in de stad	2
Omleiding rond Tongeren zou beter zijn	1
Politie moet vriendelijker en behulpzamer zijn	1
Reclameborden winkelstraat	2
Stad is onveilig voor fietsers en voetgangers	1
Te veel kermis met te veel lawaai	1
Vandalisme aan voertuigen	1
Verbale agressie station	1
Overdreven snelheid	2
Te weinig zebrapaden	1
Graag meer parkeerplaatsen	1

Tabel 116: Suggesties/opmerkingen Henerik (N=62)

Eerste suggestie/opmerking	Aantal
Graag meer verkeersremmers	1
Beter onderhoud van fietspaden	1
Bevolking heeft te weinig mogelijkheid om zich te verdedigen bij diefstal	1
Meer zebrapaden en snelheidsdrempels aan Bilzersteenweg	1
Meer vuilnisbakken	1
Wijkagent is te weinig gekend	1
Strooien in de Arnoudstraat	1
Bilzersteenweg - Molenweg: gevaarlijke kruispunt	1
Graag kenbaar maken van de resultaten van deze enquête	1
Diefstalpreventie	1
Meer parkeerverbod op gewone straten	1
Meer snelheidscontroles aan scholen	1
Onterechte parkeerboetes (voor dokters tijdens huisbezoek en verpleegsters)	1
Parkeerproblemen omgeving school	7
Parkeergelegenheid aan de kerk is onvoldoende	2
Sluipverkeer tussen verbinding Elderseweg naar Bilzersteenweg	1
Verkeerssignalisatie kan beter	1
Voertuigen staan dikwijls op voetpad	1
Parkeertoezicht bij voetbalwedstrijden	1
Tweede suggestie/opmerking	Aantal
Fietspaden	1
Wie is de wijkagent?	1
Jeugd moet meer respect krijgen van de politie	1
Drughandel in winkelstraat	1
Enig krediet geven bij snelheidscontroles	1
Gebrek aan riolering	1
Meer strooidiensten in winter	1
Te weinig parkeerplaatsen	1
Parkeergelegenheid bij scholen en kerk	1
Parkeerplaatsen voorzien aan kerk en voetbalplein	1
Snelheidsbeperking op verbindingsweg tussen Riksingen en Neerrepn	1
Spiegel aan T-kruispunt Sint-Geertruistraat - Keiberg	1

Tabel 117: Suggesties/opmerkingen Koninksem-Widooie-Lauw-Rutten-Herstappe (N=120)

Eerste suggestie/opmerking	Aantal
Overdreven snelheid in de bebouwde kom	1
Meer preventieve controles tegen inbraak	2
Extra aandacht voor afvalverbranding in Lauw	1
Geen riolering in de Klerestraat	1
Graag meer controle op snelheid en vrachtverkeer in Rechtstraat	1
Fietser moeten op het fietspad rijden	1
Hoop dat de politie iets doet	1
Meer politie in straatbeeld	1
Op gewestwegen snelheidsbeperkingen	1
Optreden tegen gazon maaien op zondag	1
Wat kan je doen tegen opgefokte auto's?	1
Snelheidscontroles	1
Verkeersdrempels	2
Wapenwet: iedereen heeft recht op verdediging binnen zijn eigen huis	1
Tweede suggestie/opmerking	Aantal
Alcoholcontroles aanpassen - niet direct laten blazen	1
Flexibele verkeersborden	1

Tabel 118: Suggesties/opmerkingen Mal-Sluizen-Nerem (N=88)

Eerste suggestie/opmerking	Aantal
Zwerfvuil (langs fietspaden)	1
Meer gericht alcohol- en snelheidscontroles	1
Controle aan uitgang dancing	1
Meer fietspaden in de stad	1
Geluidsoverlast vliegverkeer	1
Meer snelheidscontroles in de straat	1
Meer respect voor de burger	1
Meetapparatuur voor vaststelling geluidsoverlast	1
Onderhoud open riolering is ondermaats Hoger-Opstraat - Jeker	1
Geluidsoverlast quads	1
Graag slagboom aan sporthal	1
Verkeersdrempels op Millerweg	1
Strengere controle op immigratie	1
Meer stoepen en verkeersdrempels	1
Verkeersdrukke Neremplein	1
Tweede suggestie/opmerking	Aantal
Bij nood: contact via e-mail	1
Rijgedrag sommige chauffeurs	1
Zwerfvuil	1
Invloed politiek op de politie	1

Tabel 119: Suggesties/opmerkingen Nieuw-Tongeren (N=102)

Eerste suggestie/opmerking	Aantal
3-4 jaar geleden poging tot inbraak gehad	1
Alarm dat onnodig afgaat bij academie	1
Meer aandacht naar veiligheid, minder naar verkeer	1
Fietspaden en voetpaden	1
Fietspaden op de Nieuwe Steenweg	2
Verkeer Darenbergstraat aanpakken	1
Hondenpoep	2
Leopoldwal: nieuwe parkeerplaatsen zijn onveilig	1
Meer controle op kerkhof Berg	1
Meer politietoezicht in de stationsbuurt en in het station	1
Meer toezicht op zwerfvuil langs de Nieuwe Steenweg en Driekruisenweg	1
Meer vuilnisbakken	1
Verkeerslichten op oranje laten flikkeren 's nachts	1
70/km per uur op Neremweg is levensgevaarlijk	1
Overdreven snelheid in de Sacramentstraat	1
Stoep in zeer slechte staat	2
Hondengeblaf 's nachts	1
Meer politie bij begin en einde school	1
Zebrapaden niet goed aangeduid	1
Tweede suggestie/opmerking	Aantal
Meer aandacht voor netheid, ook buiten het centrum	1
Graag op de hoogte brengen van het resultaat	1
Fietspaden en riolering Nieuwe Steenweg	2
Fietspaden op de Ring	1
Fietspaden zijn te smal	1
Maatregelen nemen tegen vuilnisbelt naast woning	1
Meer controle op het gewicht van het zware verkeer	1
Meer identiteitscontroles	1
Meer toegankelijkheid voor andersvaliden	1
Voetpad in slechte toestand	1

Tabel 120: Suggesties/opmerkingen Overrepen-Piringen (N=55)

Eerste suggestie/opmerking	Aantal
Agent mag zich niet beter voelen dan de bevolking	1
Meer vuilnisbakken	1
Meer alcoholcontroles op plaatsen waar veel verkeer is	1
Meer snelheidscontroles op Sint-Truidersteenweg	1
Onveilig gevoel wegens inbraak, dus onzeker	1
Strenger optreden tegen fietsers en voetgangers	1
Politie in België is te veel gebonden aan de politiek	1
Riolering aanpassen	1
Veiligheid stationsbuurt	2
Bestrafing van delinquenten	1
Veiligheid kinderen	1
Verkeersremmers staan op foute plaatsen	1
Verkeersremmers Overrepenstraat zorgen voor onveilige situatie	1
Voetpad voorzien	1
Tweede suggestie/opmerking	Aantal
Meer blauw op straat	1
Meer zebrapaden Sint-Truidersteenweg	1
Riolering	1
Zwerfvuil	1

Tabel 121: Suggesties/opmerkingen Paspoel (N=99)

Eerste suggestie/opmerking	Aantal
Snelheidsbeperking 30 km/u beter afstemmen op de schooluren	1
Criminelen moeten celstraf effectief uitzitten	1
Meer blauw op straat	2
Stad verkeersvrij maken	1
Geen omkeerpunt op ring tussen Sint-Truidersteenweg en Leopold	1
Meer controles aan het steegje aan de Linderstraat	1
Meer publiciteit rond werking politie	1
Oplossing Kruispunt aan Slachterij Fidlers: eventueel rotonde?	1
Meer parkeerplaatsen	1
Nieuwe spiegel hoek Linderstraat – Herenweg: gevaarlijk kruispunt	1
Toelatingsexamen politie is te streng	1
Politie pakt verkeersproblematiek aan bushaltes en scholen soms foutief aan	1
Chaotische verkeerssituatie in de Sabinuslaan	1
Verkeersproblematiek station oplossen	1
Specifieke verkeerssituatie in de straat	1
Veel last van niet gesnoeide bomen	2
Verkeersborden bij werken laten te wensen over	1
Voetpaden herstellen	1
Zebrapaden korter bij de hoek van de straat plaatsen	1
Politie zou wat vriendelijker mogen zijn	1
Tweede suggestie/opmerking	Aantal
2 uur gratis parkeren voorzien in centrum (zoals in Bilzen)	1
Stoepen en drempels zijn in slechte staat	1
Groen licht langer laten duren om over te steken	1
Heel veel last van ongedierte - graag oplossing?	1
Meer controle op straat door politie	1
Meer strooien: niet alleen op rijkswegen, maar ook in de dorpen	1
Nieuwe spiegel zetten op hoek Herenweg en Linderstraat	1
Oplossing parkeerplaatsen Rode Kruislaan	1
Graag voetpaden in de straat	1
Sabinuslaan: één fietspad met dubbele richting maken zodat er aan één kant geparkeerd kan worden	1
Slechte voetpaden herstellen	1
Vriendelijkheid politie kan beter	1

Tabel 122: Suggesties/opmerkingen Vreeren-Diets-Heur (N=58)

Eerste suggestie/opmerking	Aantal
Snelheid bussen	1
Bord "spelende kinderen" aan einde Peeërweg	1
Straatverlichting Voortstraat is al lang stuk	1
Meer politie in het straatbeeld	2
Sluikstorten in het veld en in het bos	1
Resultaten van de enquête gebruiken	1
Tweede suggestie/opmerking	Aantal
In de winter komen strooien	1

Literatuurverwijzingen

Albers, C & Teller, M 2006, 'Luisteren naar mensen over onveiligheid. Algemeen verslag over onveiligheidsgevoelens', Koning Boudewijnstichting, Koning Boudewijnstichting, Brussel.

Billiet, J 1993, *Ondanks beperkt zicht. Studies over waarden, ontzuiling en politieke veranderingen in Vlaanderen*, VUBPress, Brussel.

Bruggeman, W, Van Branteghem, J-M & Van Nuffel, D 2007, *Naar een excellente politiezorg*, Politeia, Brussel.

Elchardus, M, De Groof, S & Smits, W 2003, 'Onveiligheidsgevoelens - een literatuurstudie', Koning Boudewijnstichting, Koning Boudewijnstichting, Brussel.

Elchardus, M & Smits, W 2009, 'Onveiligheidsgevoel in Vlaanderen, 1998-2008', in J Pickery (ed.), *Vlaanderen gepeild!*, Studiedienst van de Vlaamse gemeenschap, Brussel.

Elchardus, M, Smits, W & Kuppens, T 2003, 'Bedreigd, kwetsbaar en hulpeloos: onveiligheidsgevoelens in Vlaanderen 1998-2002', in *APS Vlaanderen Gepeild*, Administratie Planning & Statistiek, Brussel.

FOD Financiën, 2011, viewed 20 January 2012, <<http://minfin.fgov.be/portail2/nl/themes/dwelling/protection/index.htm>>.

Goethals, J, Fijnaut, C & De Boye, A 1996, 'Slachtofferenquête Mijngemeenten', Streekplatform Mijnstreek, Genk.

Ponsaers, P X, *Criminologische methoden & technieken*, UGent, Gent.

Tyler, TR 2001, 'Public trust and confidence in legal authorities: What do majority and minority group members want from the law and legal institutions?', *Behavioral Sciences and the Law*, vol 19, no. 2, pp. 215-235.

Tyler, TR 2005, 'Policing in black and white: Ethnic group differences in trust and confidence in the police', *Police Quarterly*, vol 8, no. 3, pp. 322-342.

Van Craen, M & Ackaert, J 2006, *De veiligheidsscan. Instrument voor een lokaal veiligheids- en leefbaarheidsbeleid*, Maklu, Antwerpen.

Van Craen, M, Vancluysen, K & Ackaert, J 2007, *De veiligheidsscan 2006. Resultaten van de politiezone Tongeren-Herstappe*. Diepenbeek: Sein.

Van Damme, A, Pauwels, L, Pleysier, S & Van De Velde, M 2010, 'Beelden van vertrouwen: het vertrouwen in politie en justitie in perspectief geplaatst', *Orde van de dag: criminaliteit en samenleving*, vol 52, pp. 7-20.

Van Dijk, J & Mayhew, P 1992, 'Criminal victimization in the industrialized world: Key findings of the 1989 and 1992 international crime surveys', Department of Crime Prevention, Ministry of Justice of the Netherlands, The Hague.

Van Horne, K 2011, 'Nieuw project bundelt veiligheidstips voor ouderen', *De Standaard*, 8 november 2011, p. 25.

Vancluysen, K, Van Craen, M & Ackaert, J 2010, De perceptie van buurtoverlast: verschillen tussen etnisch-culturele groepen en impact op onveiligheidsgevoelens. In M. Van Craen (Ed.) Meer kleur op straat: diversiteit en veiligheid in België en Nederland. Brugge: Vanden Broele.

Vanden Boer, L, Pauwels, K & Callens, M 2005, 'Onveiligheidsgevoelens, angst en slachtofferervaring bij ouderen', Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudie (CBGS), Brussel.